

INSTITUT PRO KRIMINOLOGII A SOCIÁLNÍ PREVENCI

**ANALÝZA TRENDŮ KRIMINALITY
V ROCE 2008**

**Sborník statí pracovníků IKSP a časové řady
vybraných ukazatelů kriminality**

Autoři:

PhDr. Alena Marešová

PhDr. Martin Cejp, CSc.

Bc. Michal Karban

PhDr. Milada Martinková, CSc.

Mgr. Jiří Vlach

Tento text neprošel jazykovou korekturou a je určen jen pro studijní účely

Neprodejné

Praha 2009

Recenzenti:

Dr. Zdeněk Kovařík, CSc. (PA ČR)

PhDr. Magdaléna Ondicová, PhD. (APZ SR)

PhDr. Markéta Štěchová (IKSP)

ISBN 978-80-7338-092-2

© Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2009

www.kriminologie.cz

Obsah

Úvod PhDr. Alena Marešová	4
Trendy kriminality v ČR v roce 2008 PhDr. Alena Marešová	6
Organizovaný zločin v České republice v roce 2008 v porovnání s vývojem v letech 1993-2007 PhDr. Martin Cejp, CSc.	27
Geografické aspekty kriminality spáchané v roce 2008 v Praze Bc. Michal Karban	74
K údajům, které poskytla policejní statistika za rok 2008 o obětech kriminality v ČR PhDr. Milada Martinková, CSc. Přílohy: 1 – 14 statistika k obětem trestné činnosti v roce 2008	85
Úloha médií při hodnocení kriminality Mgr. Jiří Vlach	110
Summary PhDr. Alena Marešová Překlad: Marta Holeková	120
Přílohy 1-8	128
Příloha č. 1 Celková kriminalita v ČR od r. 1973	129
Příloha č. 2 Trestná činnost v ČR v roce 2008 podle územního členění	130
Příloha č. 3 Trestná činnost v Praze podle jednotlivých obvodních ředitelství Policie ČR v roce 2008	131
Příloha č. 4 Kriminalita od roku 1987 z pohledu policejní statistiky a statistik státních zastupitelství a soudů	133
Příloha č. 5 Přehled o počtu vražd na území ČR od roku 1974	134
Příloha č. 6 Přehled o počtu policií evidovaných loupeží od roku 1973	135
Příloha č. 7 Vývoj stavu obviněných a odsouzených v ČR v letech 1998-2008	136
Příloha č. 8 Počty vězňených osob a indexy zastoupení ve vybraných zemích (poměr počtu vězňených osob v té které zemi k počtu obyvatel)	138

Úvod

Je jednodušší psát úvod a komentář k hodnocení určitého roku pokud v tom roce došlo k nějaké významné události, která hodnocený jev radikálně ovlivnila. V roce 2008 se nic takového nestalo a proto pohled na minulý rok z pozice statistických údajů o kriminalitě je relativně plochý. A tak jsme tradiční obsah „ročenky kriminality“ v tomto roce obohatili o práci studenta sociální geografie Bc. Karbana, který v IKSP v rámci odborné praxe zpracoval téma „Geografické aspekty kriminality spáchané v roce 2008 v Praze“ a práci Mgr. Vlacha o úloze medií při hodnocení kriminality.

Ostatní příspěvky již pokračují v tradici každoroční publikace o trendech kriminality, zahájené Institutem pro kriminologii a sociální prevenci v roce 1992, jež v posledních více než 10ti letech má podobu sborníku statí pracovníků IKSP, jehož cílem je uceleně popsat stav kriminality v roce předcházejícím roku vydání sborníku, s využitím všech oficiálních i vnitroresortních informačních zdrojů a odhadnout další vývoj kriminality. Každá jednotlivá studie obsahuje často statě pracovníků IKSP, příp. spolupracovníků z jiných pracovišť i studentů, zabývajících se problémy s kriminalitou souvisejícími. Nedílnou součástí všech sborníků jsou časové řady vybraných ukazatelů kriminality, a to od počátku počítačového zpracování statistických dat o kriminalitě, tj. od let 1973 a 1974. Předkládaná práce je již 18 studií mapující vývoj kriminality v ČR.

Při zpracování všech ve sborníku obsažených statí jsou maximálně využívány statistické údaje získané z Policejního prezidia ČR. Tyto základní údaje jsou doplněny o statistické údaje z resortu Ministerstva spravedlnosti ČR, o informace a údaje ze zpráv Nejvyššího státního zastupitelství, z ročenek Vězeňské služby a z některých dalších resortních i mimoresortních materiálů hodnotících stav a vývoj kriminality a stav a vývoj počtu stíhaných, obžalovaných, odsouzených a vězněných pachatelů v tom kterém roce. Vydáním sborníku se snažíme soustředit všechny základní dostupné informace o stavu kriminality v daném roce, a to bez úzké resortní specializace a v kontextu delšího časového vývoje a vývojových trendů.

V letošní studii ke kriminalitě v roce 2008, v úvodním příspěvku sborníku komentuje jako obvykle vedoucí autorského kolektivu (A. Marešová) základní ukazatele o kriminalitě v roce předchozím a jejich změny v posledním deceniu, dále uvádí informace o pachatelích, v členění podle pohlaví, věku, recidivy. Obecně jsou zde popsány počty evidovaných obětí a některé údaje o sebevraždách. Na úvodní příspěvek navazují v závěru sborníku publikované přílohy - tabulky, které současně doplňují v příspěvku uvedené grafy o další statistická data.

Tradičními příspěvky jsou i další dvě statě věnované organizovanému zločinu a obětem trestné činnosti.

- Dr. Cejp se zabývá problematikou organizovaného zločinu, jeho stavem a vývojem v ČR od vzniku a rozšíření tohoto jevu až do roku 2008.
- Příspěvek dr. Martinkové je tradičně věnován problematice obětí trestné činnosti a vychází z nestandardních statistických sestav Policejního prezidia ČR. Je doplněn obsáhlými vlastními přílohami (v takovém rozsahu publikovanými asi naposled).

Dále jsou zde zpřístupněny již výše zmíněné další dva příspěvky, a to Bc. Karbana a Mgr. Vlacha, které byly vybrány pro dokreslení situace v roce minulém.

Vzhledem k množství navzájem nesouvisejících grafů, tabulek a příloh jsou tyto u každého příspěvku číslovány zvlášť. Tabulky uvedené na konci sborníku jsou kontinuálním pokračováním tabulek z předchozích sborníků.

Marešová

Trendy kriminality v ČR v roce 2008

(především z pohledu statistik Policie ČR)

PhDr. Alena Marešová

Jak již bylo řečeno v úvodu rok 2008 nebyl, pokud jde o změny v úrovni kriminality, zajímavý. Pokračoval trend mírného poklesu počtu trestných činů, ale i jejich objasněnosti. ČR se tak stále rychleji blíží evropskému průměru v počtu trestných činů evidovaných na 100 000 obyvatel, platí to i o počtu stíhaných pachatelů a vězněných osob. Ve „zbytku Evropy“ počty trestných činů stagnují či mírně rostou, stagnují či rostou i tzv. indexy kriminality – vyjadřující poměr počtu trestných činů či známých pachatelů k počtu obyvatel. V ČR je zatím trend opačný a tak se indexy ve svých hodnotách sbližují. (srov. např. tab. o počtu a indexech vězněných osob v příloze č.8). Platí to obecně i o většině ostatních „posttotalitních“ zemích, především o Slovensku a Polsku.

Také ve zprávách o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky, které vydává Ministerstvo vnitra ČR a zprávách o činnosti Nejvyššího státního zastupitelství ČR z posledních let se konstatuje, že dochází ke stagnaci úrovně kriminality a mírnému snižování počtu objasněných evidovaných trestných činů. Snižováním objasněnosti pak dochází i k poklesu počtu stíhaných a vyšetřovaných pachatelů. Jen počty odsouzených osob zatím mírně rostou.

Na první pohled tak ve společnosti nastává téměř sociální pohoda. Ale zdání klame: když opustíme oblast absolutních základních čísel o kriminalitě a začneme analýzou změn proběhlých v posledních letech ve struktuře kriminality, zjistíme, že zde jsou změny radikální.

Souvisí to s tím, že ty tam jsou doby, kdy pod pojmem trendy kriminality byl chápán vývoj a změny v počtu trestných činů tzv. obecné kriminality, především krádeží, loupeží, vražd, podvodů... Dnes i v této oblasti se vše neuvěřitelně zrychluje a znepřehledňuje. V dohledné době cca sta let jako kriminální činy a jejich pachatelé byly chápány právě úmyslné zločiny proti majetku, životu nebo zdraví fyzických osob a zločinci bývali ztotožňováni se zloději, lupiči, vrahy, podvodníky, jejichž způsob života, zejména pak způsob obživy, je zpravidla vytlačoval na okraj společnosti. Jistě i v těch dobách část osob trestně stíhaných a vězněných pykala za projevy a jednání nekriminální povahy – jednalo se o tzv. politické vězně, ale i příživníky, homosexuály aj. pachatele nedbalostních trestných činů, ale ve srovnání s kriminální populací to byly nevelké skupiny osob - souhrnně maximálně několik tisíc a nedocházelo mimo období válek a několika poválečných let k radikálním výkyvům v jejich podílu. Mnoho protispoločenských prohřešků bylo řešeno neprávními prostředky – vyčleněním osoby, která se ho dopustila z určitých společenských kruhů, církevními postihy, morálními odsudky v místě pobytu i v rodině atd. – tj. postihy mimo trestní justici.

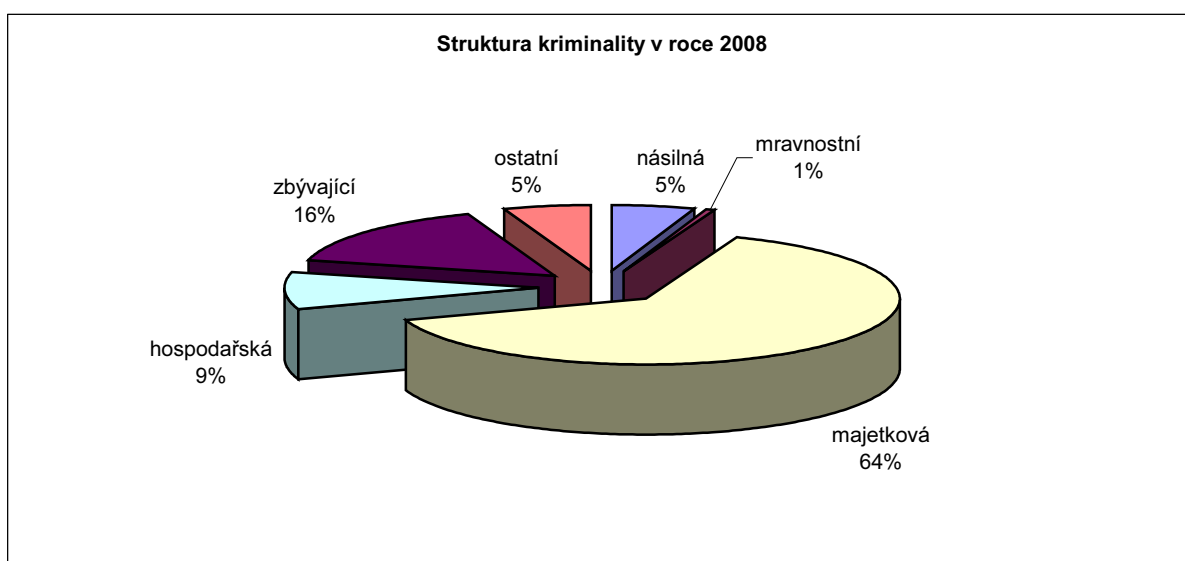
Struktura kriminality

Nyní, kdy všechno ve společnosti je tzv. v pohybu, se pohyblivým stává i obsah kriminality (struktura kriminality). Jinak řečeno skutky, ještě nedávno hodnocené jen jako nevhodné porušování sociálních norem, příp. přestupky (např. mnohá nedbalostní jednání způsobující menší škodu či újmu osobě či instituci, překračování předpisů a pokynů v dopravě, nedodržování norem v souvislosti s vyřizováním finančních záležitostí, vymáháním pohledávek a dluhů, při řešení osobních konfliktů či v jednání vůči institucím apod.), ale i skutky, které dříve neexistovaly (např. zneužití internetu, včetně zneužívání tzv. sociálních sítí), zaujímají ve struktuře kriminality stále významnější podíl a prokazatelně ovlivňují její rozsah a její vývojové trendy. Logickým následkem změn struktury kriminality je pak výrazná změna skladby osob, ze kterých trestní stíhání, rozsudek soudu a případné uvěznění za porušení trestního zákona dělá pachatele trestných činů, obžalované, odsouzené a vězněné osoby.

Graf 1 zobrazuje strukturu kriminality v roce 2008 a v souladu s členěním skutků (trestných činů) do skupin, tak jak je vykazují standardní statistiky Policejního prezidia. Je zjevné, že tzv. ostatní a zbývající kriminalita tvoří pětinu (21 %) ze všech policí v tom roce evidovaných trestných činů. (U mladistvých pachatelů dokonce 40 % ze všech jimi spáchaných trestných činů – srov. Graf 17). A právě pod tímto označením se často skrývají činy kriminalizované teprve v posledních letech. Avšak nejen zde, ale i pod označením majetková kriminalita a hospodářská kriminalita lze nalézt mnoho nově kriminalizovaných jednání, a to v míře, že výrazně ovlivňují celkový stav kriminality.

Např. mírný nárůst počtu trestných činů v roce 2007 – srov. Graf 2 zapříčinilo nabytí účinnosti zákona č. 411/2005 Sb. k 1.7.2006, který s sebou přinesl nový trestný čin řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění a změnu u trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství (+ cca 15 tis. trestných činů).

Graf 1

Zdroj dat: Policejní statistiky

Trochu působí problémy srovnávání resortních statistik o kriminalitě jednotlivých orgánů činných v trestním řízení. V policejní statistice a statistice trestní justice se totiž skladba trestných činů řazených pod tato označení velmi výrazně liší.

Je to způsobeno tím, že Policie ČR (včetně MV ČR), pro účely zpracování statistických dat používá jen vlastní klasifikaci (tzv. takticko statistickou klasifikaci -TSK) s vlastním kódováním jednotlivých trestných činů a jejich kombinací a řazením trestných činů do skupin s vlastním označením, přičemž souhrn trestných činů ve skupinách majetková kriminalita a hospodářská kriminalita se postupem let značně odchýlil od řazení stejných druhů trestných činů podle hlav zvláštní části trestního zákona.

V současnosti tak např. číselník TSK v části Majetková kriminalita (TSK 311 – 590) obsahuje krádeže vloupáním, krádeže prosté, část podvodů a zpronevěr (§§ 250, 248 a 249 tr.zák.) a ostatní majetkové trestné činy (§§ 254, 257 tr.zák. včetně ostatních blíže nespecifikovaných). V části Hospodářské trestné činy (TSK 801 – 890), pak obsahuje změť trestných činů v průběhu posledních cca 15 let různě obměňovanou, avšak bez závislosti na rozdělení uvedeném v trestním zákoně.

Statistika trestní justice ČR odpovídá pochopitelně rozdělení druhů trestné činnosti podle hlav a paragrafů trestního zákona. Konkrétně v případě trestných činů proti majetku (hlava devátá tr.zák.) se jedná o trestné činy vykazované i policií jako majetková trestná činnost: krádež, zpronevěra, podvod...(od § 247 Krádež až do § 258 Zneužívání vlastnictví). Určitě však jsou do této části statistiky trestní justice řazeny trestné činy v takticko statistické klasifikaci policie zařazené do hospodářských trestných činů, konkrétně: TSK 812 krádež (§ 247), 822 poškozování věřitele (§ 256), 827 neoprávněné užívání motorového vozidla (§ 249) a 829 zpronevěra (§ 248). Dále podvod, úvěrový podvod, pojistný podvod, neoprávněné držení platební karty, krádeže železničních zásilek, poštovních aj., úplatkářství, zvýhodňování věřitele, pletichy při řízení konkurzním a vyrovnávacím, podílnictví, poškozování a zneužití záznamu na nosiči informací aj.

Část kriminality označená jako „**zbývající kriminalita**“ obsahuje (řazeno podle četnosti výskytu v roce 2008): další ostatní kriminalitu, mezi níž patří především právě §180d tr. zák. řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění (v roce 2008 to bylo **18 752 evidovaných tr.činů a více než 15 tis. pachatelů**). Spolu s trestným činem poškozování cizích práv (§ 209 tr. zák.) představovaly cca 40 % **ze zbývající kriminality celkem**. Následovaly trestné činy: ohrožení pod vlivem návykové látky a opilství (21 %), dopravní nehody silniční (20 %), zanedbání povinné výživy (19 %).

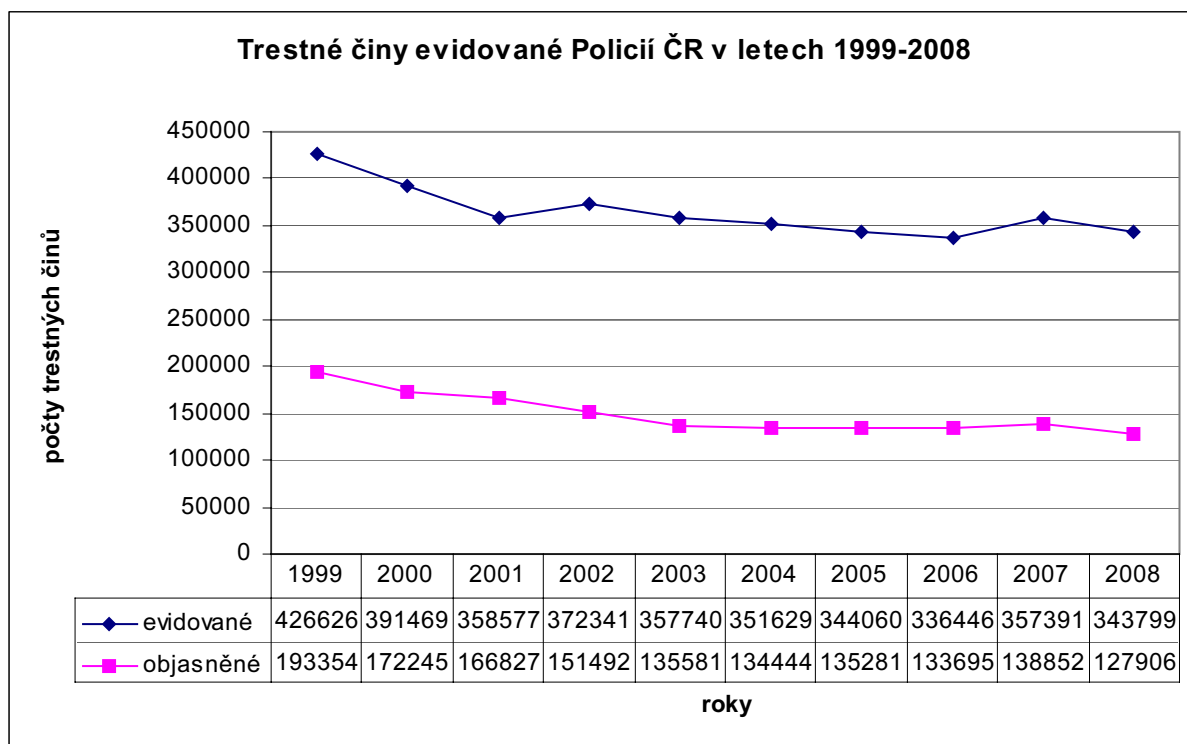
Část kriminality označená jako „**ostatní kriminalita**“, která je samostatnou skupinou ve struktuře kriminality odlišnou od podskupiny „ostatní“ ve zbývající kriminalitě, zahrnuje především (řazeno podle četnosti výskytu v roce 2008): maření výkonu úředního rozhodnutí (28 % z ostatní kriminality celkem), sprejerství (22 %), výtržnictví (15 %), drogovou kriminalitu (13 %) a obecné ohrožení úmyslné a neúmyslné - požáry (5 %).

(Pojem „ostatní kriminalita“ se v policejní statistice vyskytuje 2x. Poprvé jako samostatná skupina ve struktuře kriminality, podruhé jako podskupina v části „zbývající kriminalita“, přičemž oba pojmy jsou užívány pro označení odlišných druhů kriminality. Při interpretaci policejních statistik tato skutečnost má za následek mnohá nedorozumění.)

Relativně vysoké procentní zastoupení zbývající a ostatní kriminality ve struktuře evidované kriminality (srov. Graf 1) ukazuje, že některé trestné činy takto označované by si zasloužily ve snaze o snižování kriminality větší pozornost, než jim byla dosud věnována. A také nová účinná opatření proti nim, a protože se jedná o bagatelní trestnou činnost a o jednání převážně nově kriminalizované, tak opatření především mimo oblast trestněprávní.

**Celková kriminalita – evidované trestné činy
a trestné činy u nichž pachatel byl znám či zjištěn**

Graf 2

Zdroj dat: Policejní statistiky

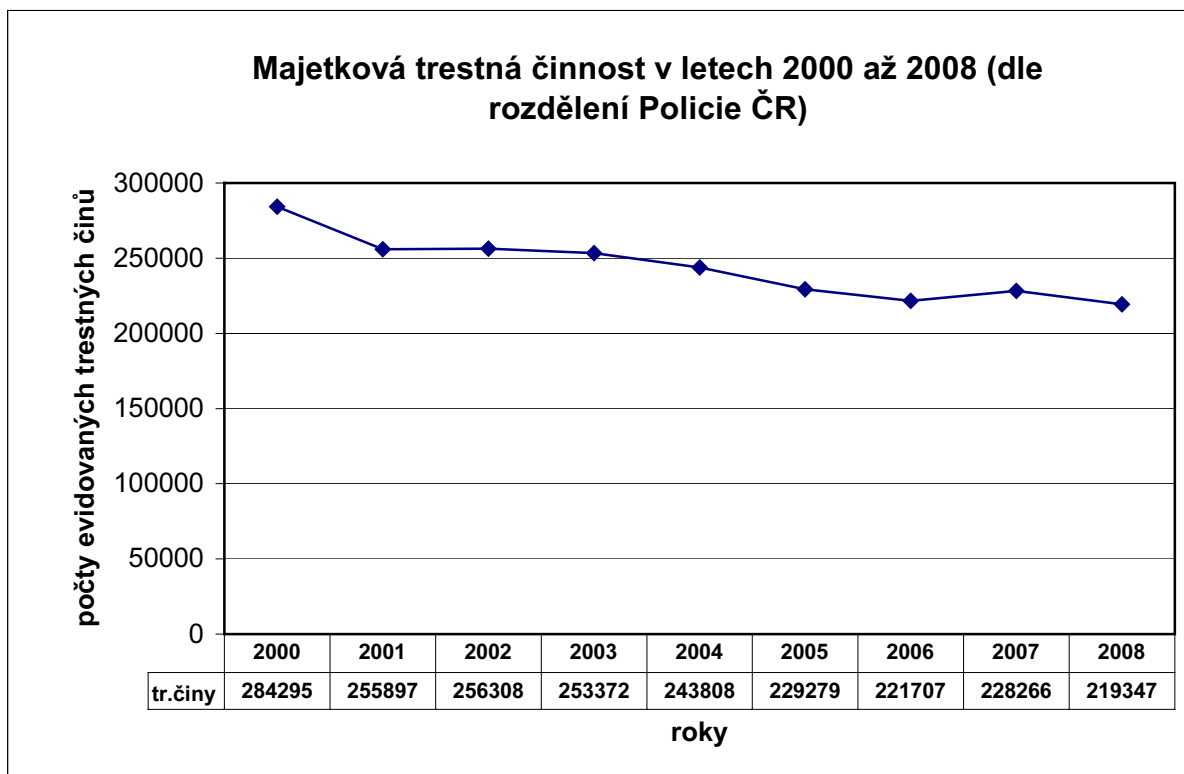
Z Grafu 2 vyplývá, že v roce 2008 počet evidovaných trestných činů opět navázal na trendy předchozího období a ve srovnání s rokem 2007 poklesl o cca 4 % (o cca 13 tis. trestných činů). Na Grafu 3 je pak vidět, že to způsobil pokles zejména majetkové kriminality.

Celkový stav a pohyb kriminality závisí především na stavu a změnách majetkové kriminality. A tak současná stagnace kriminality je způsobena tím, že tak jak se zvyšují počty trestných činů zahrnutých do ostatní a zbývající kriminality, tak dochází k poklesu počtu trestných činů označovaných v policejní statistice jako majetková, příp. hospodářská kriminalita – viz Grafy 3 a 4.

Majetková a hospodářská kriminalita

V roce 2007 výjimečný mírný nárůst majetkové kriminality se týkal zvýšení počtu zjištěných krádeží věcí z aut a krádeží vloupáním do ostatních objektů (celkem o cca 5 tis.trestných činů).

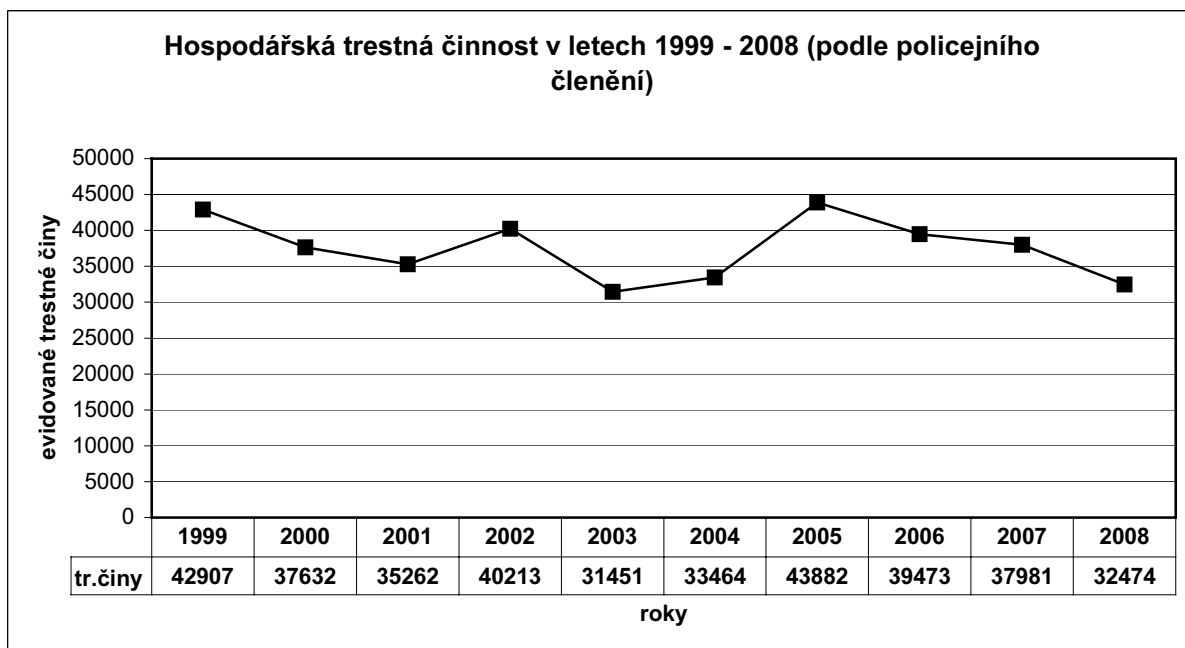
Graf 3

Zdroj dat: Policejní statistiky

Majetková kriminalita je určujícím činitelem nejen u změn stavu a trendů celkové kriminality, ale určuje i podíl objasněných trestných činů na celkové kriminalitě – viz graf 2. Např. snížení objasněnosti v roce 2008 o 1,7 % (na celkových 37,2 %) bylo ovlivněno především problémy s objasňováním krádeží motorových vozidel dvoustopých (aut) a krádeží věcí z aut. Současně to byly trestné činy které se podílely na celkovém poklesu počtu majetkových trestných činů v roce 2008.

Graf 4

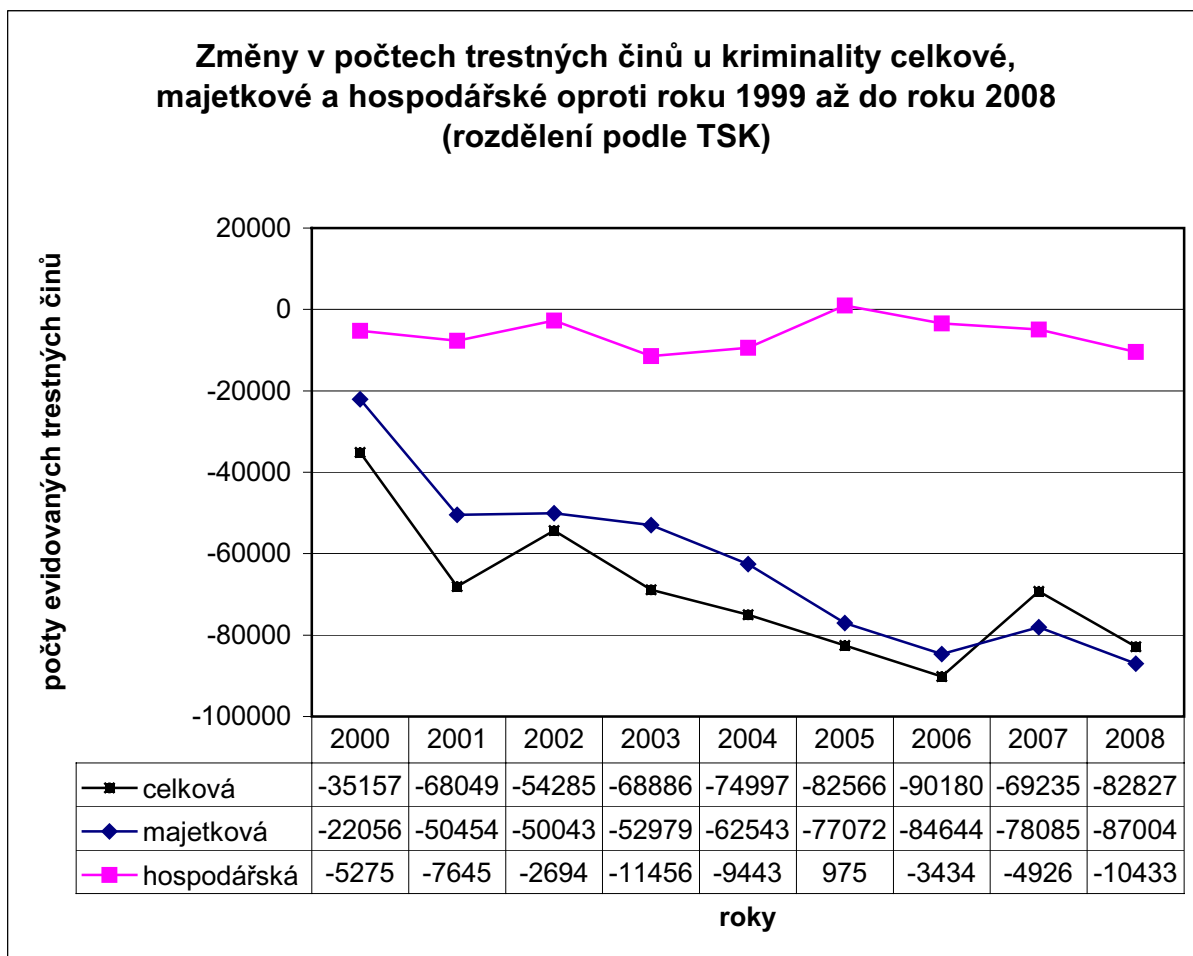
Křivka hospodářské kriminality je od křivky majetkové a celkové kriminality výrazně odlišná (odlišné je i zvolené měřítko grafu). Od roku 2005, kdy došlo mimořádnému skoku v počtu stíhaných úvěrových podvodů, které policie zahrnuje právě do hospodářské kriminality, její křivka již jen klesá. Nejvyšší podíl na její výši mají stále úvěrové podvody (více než 7 tis. trestných činů) a neoprávněná držení platební karty (8 tis.), dále podvody (5 tis.), zpronevěry (3 tis.). Pokud jde o úvěrové podvody je to stále stejné: pachatelé za účelem neoprávněného získání bankovních a spotřebitelských produktů předkládají žádosti s nepravou identitou klienta, padělaná potvrzení o výši příjmů i platební instrumenty.¹

Nejvyšší podíl na škodách způsobených hospodářskou kriminalitou má trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby – škoda v roce 2008 přesáhla 6 mld. Kč a policie očekává její další růst.

Graf 5 byl zpracován s cílem ukázat, jak při stagnaci celkového počtu evidovaných trestných činů či jejich mírném poklesu současně probíhá neustálý pokles počtu skutků majetkové a hospodářské kriminality, a to o významné podíly. Výchozím rokem je rok 1999, kdy byl stav evidované kriminality na vrcholu. Od té doby poklesl roční počet skutků majetkové kriminality o cca 90 tis. a u hospodářské o více než 10 tis.- v obou případech to představuje ¼ trestných činů z roku 1999.

¹ Srov. Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky za rok 2008, s. 22

Graf 5

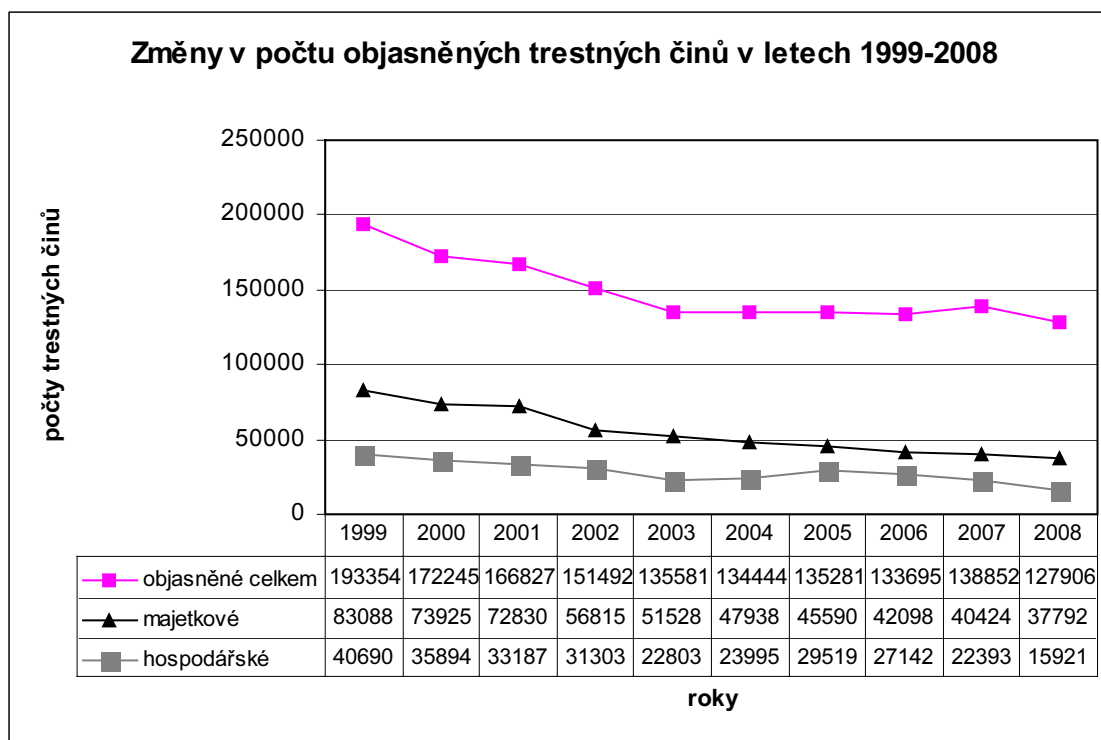

Zdroj dat: Policejní statistiky

S tím souvisejí další statistická data zobrazená Grafem 6 – změny v počtu objasněných trestných činů u majetkové a hospodářské kriminality. U majetkové se jedná o pokles evidovaných trestných činů, kde pachatel byl znám či zjištěn (ve srovnání roku 1999 a 2008) o polovinu a u hospodářské kriminality dokonce o 60 %.

Graf 6

Zdroj dat: Policejní statistiky

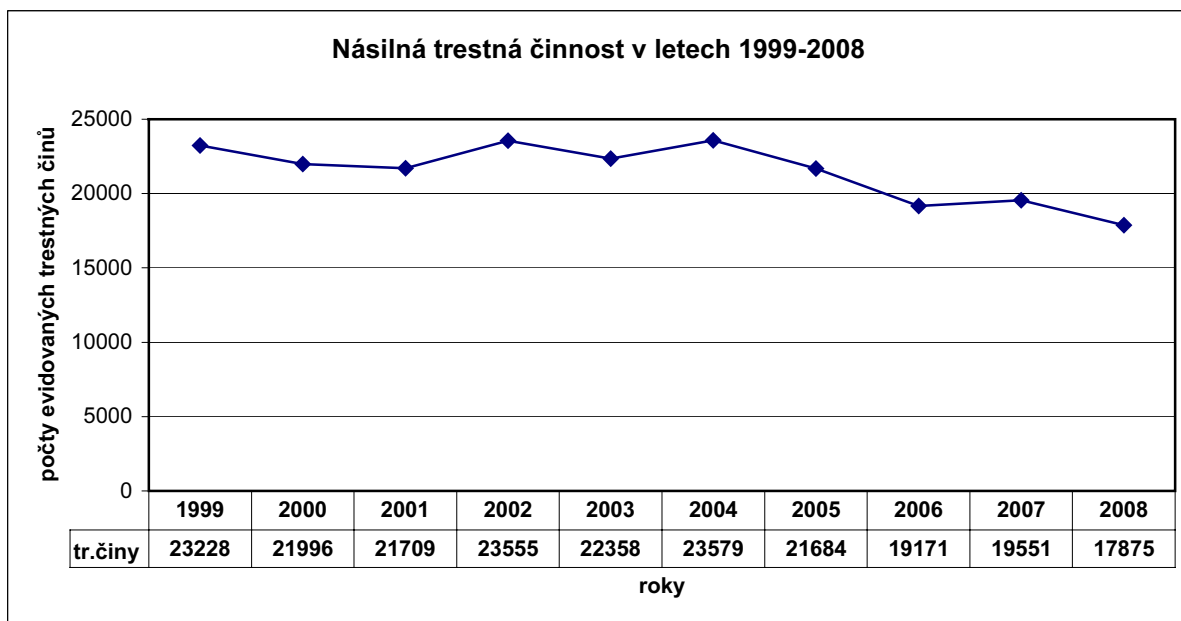
Násilná kriminalita

U násilné kriminality změny nejsou tak výrazné. Její křivka je ovlivněna především změnami v počtu evidovaných loupeží. Představují zpravidla cca 1/3 ze všech násilných trestných činů.

Další informace o nich lze vyčíst z Grafu 18, který zobrazuje počty známých pachatelů loupeží z řad dětí a mladistvých a Přílohy č. 6, která obsahuje přehled o počtu policií evidovaných loupeží od roku 1974 (od doby počítačového zpracování statistik o kriminalitě).

V roce 2008 počet zjištěných násilných trestných činů byl nejnižší za posledních deset let a představoval necelých 18 tisíc trestných činů. Z toho 202 byly trestné činy vraždy (s vysokou 86 % objasněností). Z objasněných vražd pak 34 tr.činů spáchali cizinci, recidivisté - 78, děti - 3 a mladiství pachatelé - 6 vražd.

Graf 7

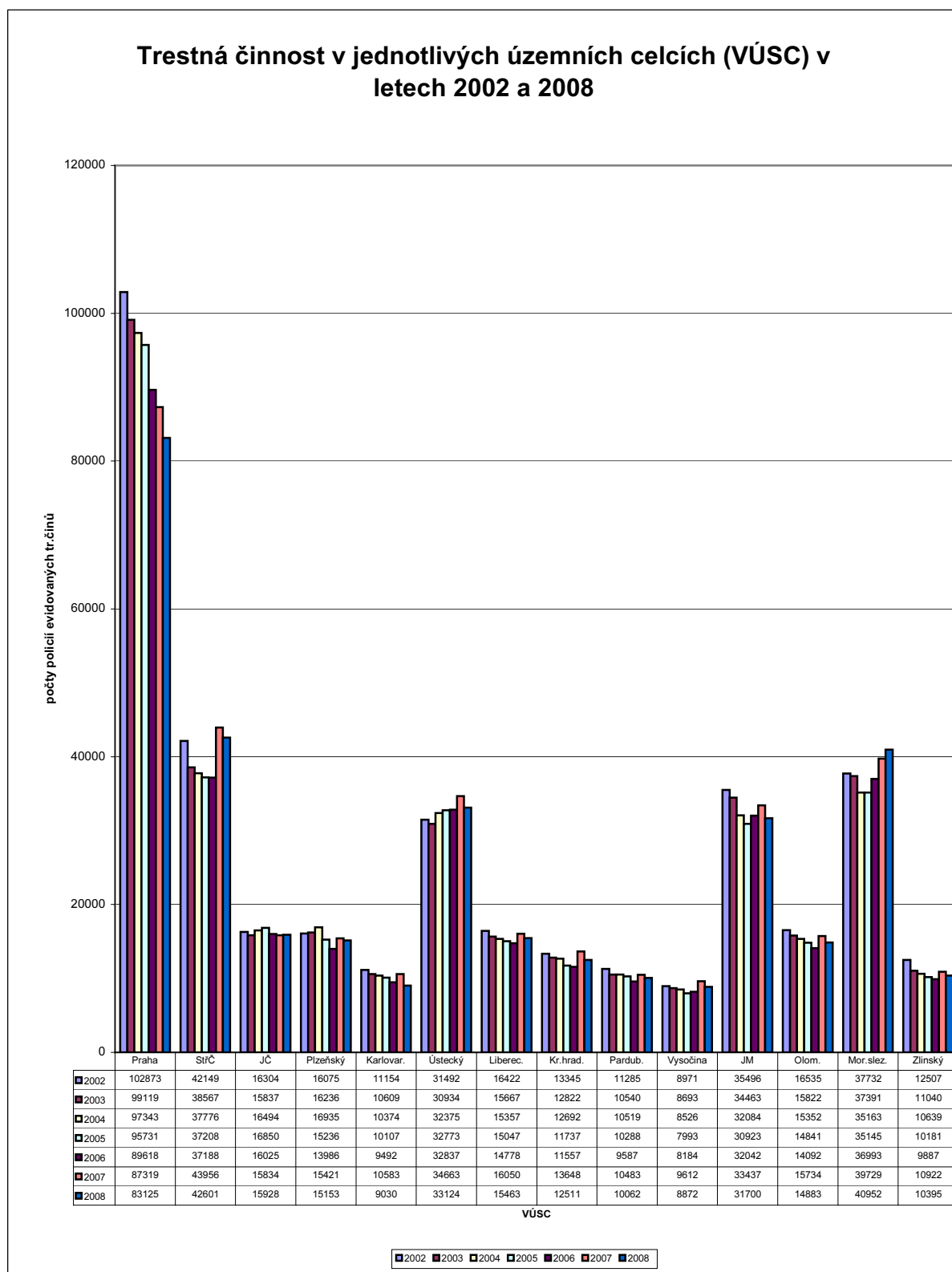
Zdroj dat: Policejní statistiky

Územní rozložení kriminality

Graf 8 ukazuje vývoj evidované kriminality v jednotlivých územních celcích, a to od roku 2002. Rozdělení podle VÚSC je v policejních statistikách používáno souběžně s původním rozdělením podle bývalých krajů (dosud tam působí krajská ředitelství policie a státní zastupitelství).

Změny za posledních 7 let jsou v různých územních celcích trochu odlišné – viz Graf 8. Početně nejvýraznější změny proběhly v Praze – stálý pokles kriminality za sedm let dosáhl téměř 20.000 trestných činů (tj. za 7 let kriminalita v Praze poklesla o 20.000 trestných činů celkem). V ostatních celcích docházelo jen k malým změnám: tu ke zvýšení počtu trestných činů, tu k jejich poklesu. Nárůst oproti výchozímu stavu zaznamenaly především Střední Čechy, Ústecký kraj a Moravskoslezský kraj. Graf názorně ukazuje převažující vliv Prahy na celkový stav kriminality. Daleko za Prahou následují Středočeský, Moravskoslezský, Jihomoravský a Ústecký kraj. Nejnižší kriminalita je zjišťována na Vysočině a v Karlovarském kraji. Zamořenost území kriminalitou (vyjádřená poměrem počtu trestných činů k počtu v jednotlivých VÚSC trvale k pobytu hlášených obyvatel) je zpracována v Příloze č. 2 sborníku. Potvrzuje neotřesitelné prvenství Prahy a výraznou zamořenost Ústeckého, Libereckého, Středočeského a Jihomoravského kraje. Mezi území s vysokou zamořeností se však řadí i Karlovarský a Liberecký kraj. Nejnižší zamořenost je pak ve Zlínském kraji, na Vysočině, v Pardubickém a Olomouckém kraji. Z toho vyplývá, že pro vzájemné porovnání stavu kriminality v rozličných územních celcích je dobré používat tzv. indexy kriminality, závislé na počtu obyvatel ve srovnávaných celcích.

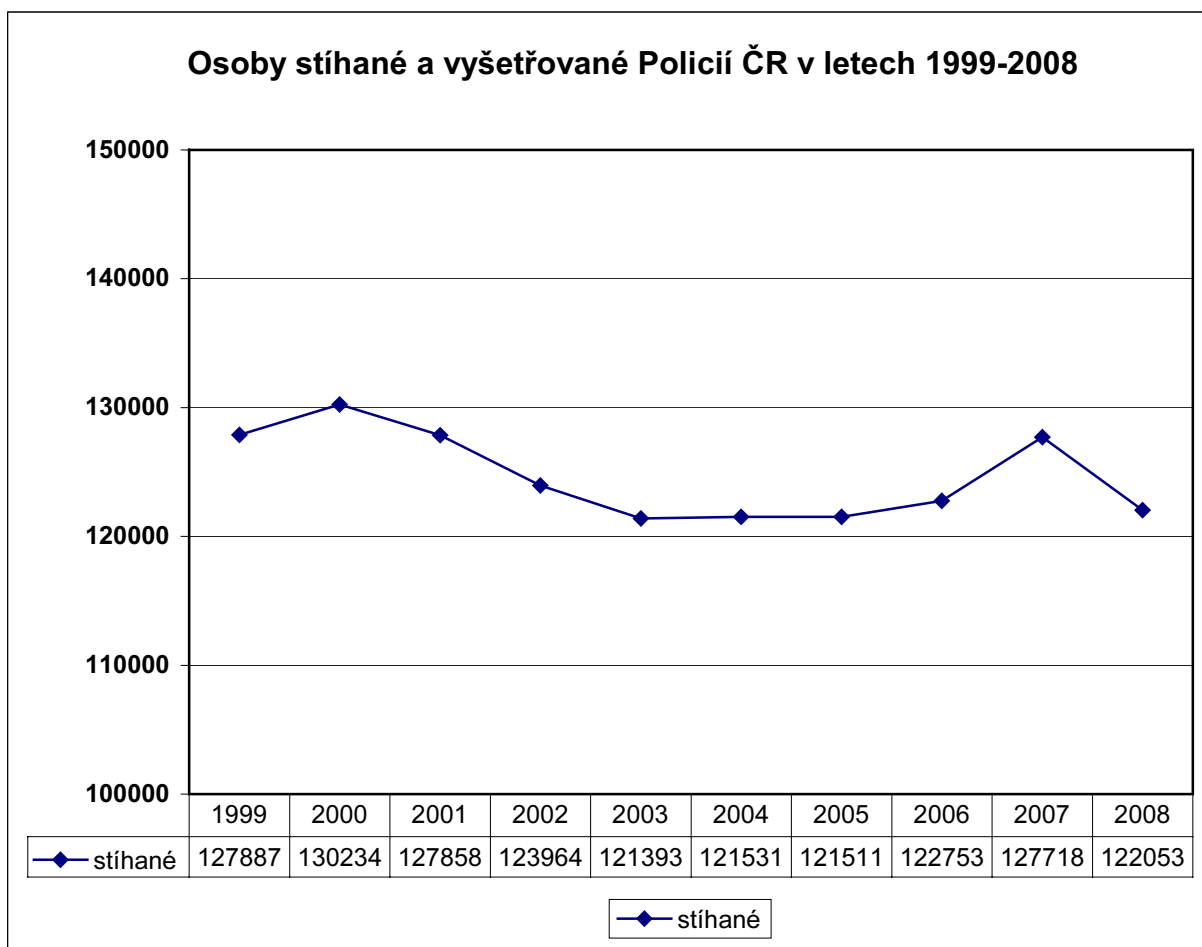
Graf 8

Zdroj dat: Policejní statistiky

Známí pachatelé

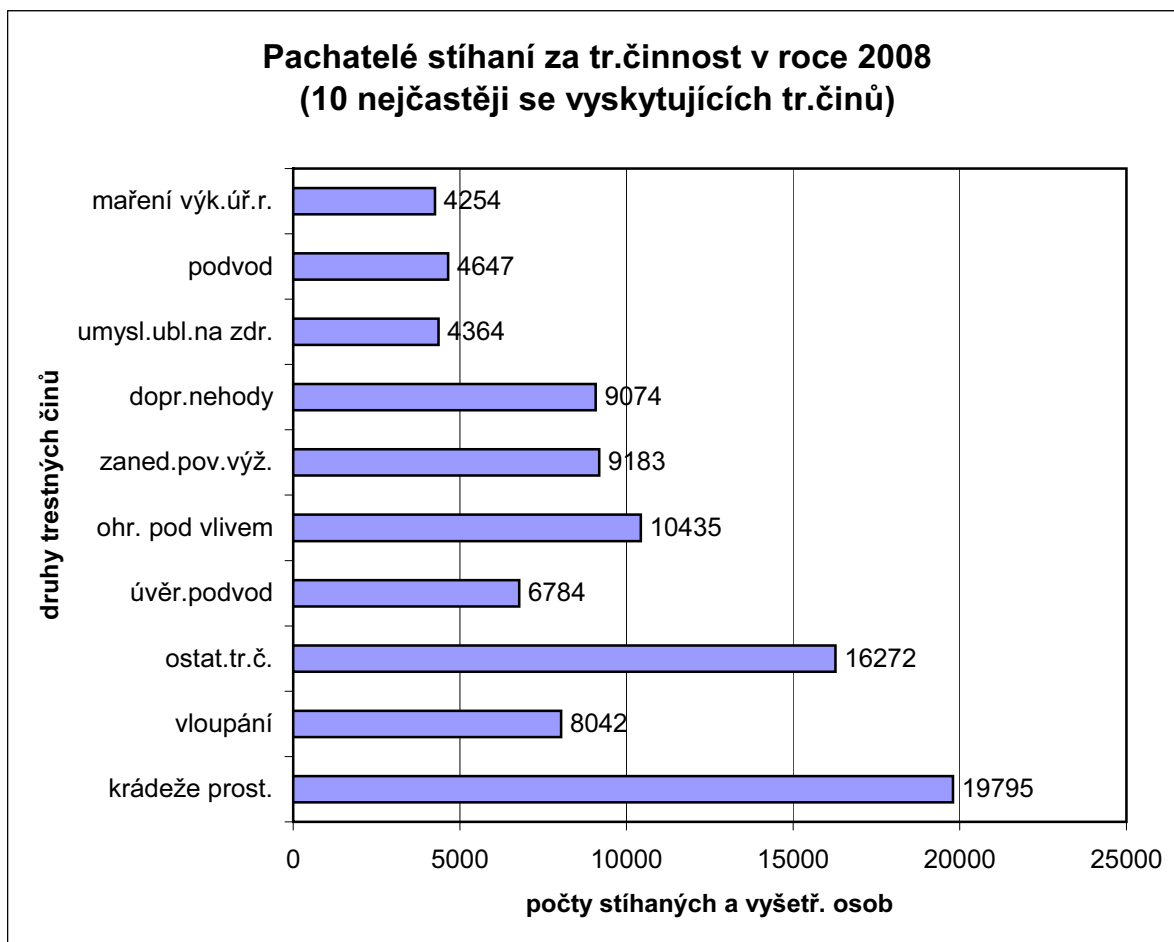
Graf 9

Zdroj dat: Policejní statistiky

Křivka v Grafu 9 ukazuje, že počty osob stíhaných a vyšetřovaných se v posledních cca 10 letech téměř nemění (pohybují se mezi 120 –130 tisíci osob ročně). Výkyv v roce 2007 byl způsoben především kriminalizací řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění a množstvím akcí dopravní policie toto porušení zákona zjišťovat. V roce 2008 došlo k návratu na původní hodnotu let 2003-2006, která představovala 121 –122 tis. osob každoročně stíhaných a vyšetřovaných. Pokles v roce 2008 souvisel především s poklesem počtu objasněných trestných činů, což má logický následek - pokles počtu známých pachatelů.

Graf 10

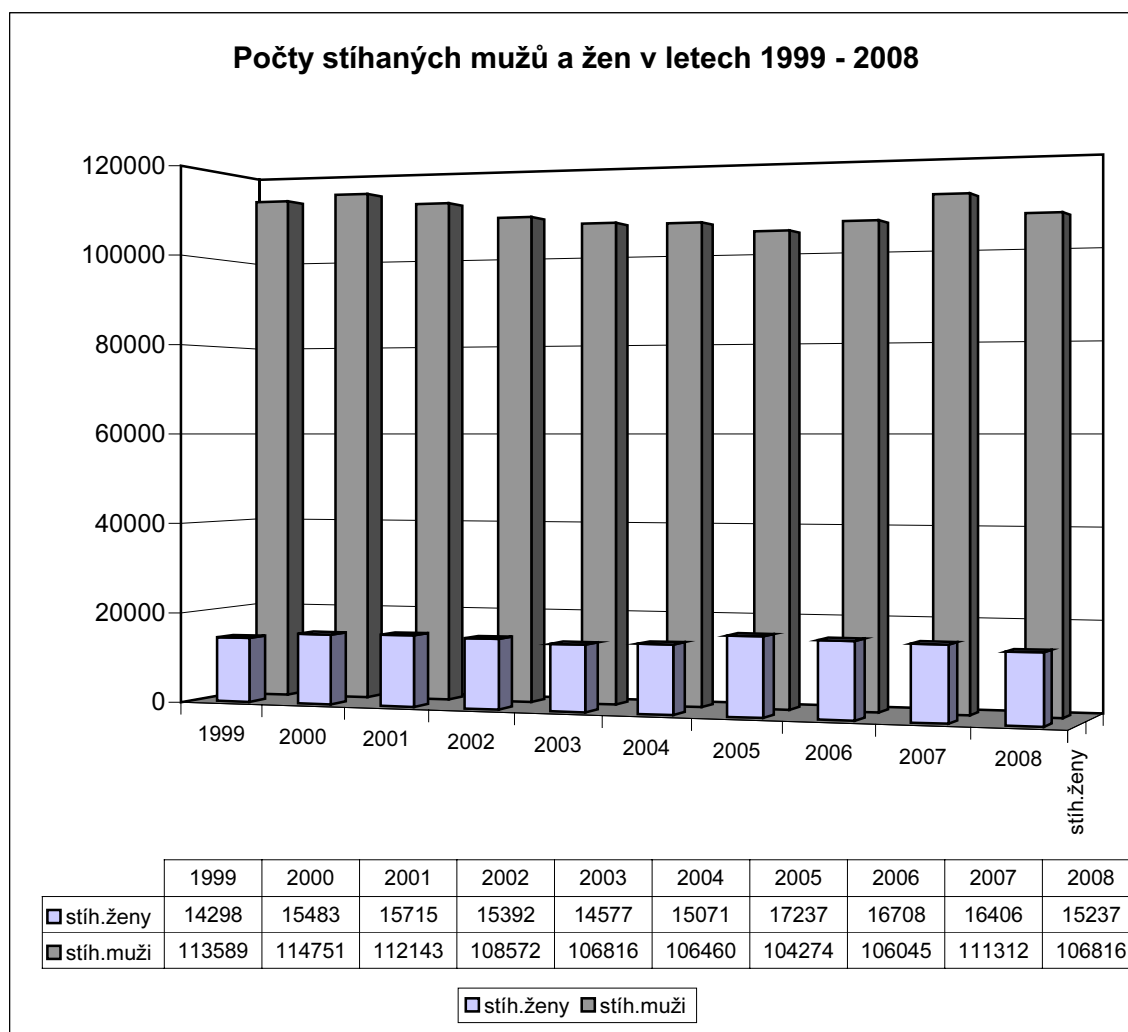

Zdroj dat: Policejní statistiky

Z analýzy skladby osob, stíhaných a vyšetřovaných za evidovanou trestnou činnost, zjistíme, že ze všech policií stíhaných a vyšetřovaných osob bylo a je nejvíce stíháno za majetkovou kriminalitu, konkrétně krádeže (včetně krádeže vloupáním). V letech 2005 a 2006 za touto skupinou následovaly jako nejčastěji stíhané osoby pachatelé úvěrových podvodů – kolem 13 tis. osob, dále pachatelé ohrožení pod vlivem návykové látky a opilství, pachatelé zanedbání povinné výživy a pachatelé dopravních nehod spáchaných z nedbalosti. S velkým odstupem za výše jmenovanými následovali pachatelé úmyslného ublížení na zdraví

a podvodu. V letech 2007 a 2008 se pořadí změnilo: za pachateli krádeží následovali, co do četnosti, pachatelé trestných činů zahrnutých do ostatní kriminality, konkrétně pak osoby řídící motorové vozidlo bez řidičského oprávnění. Počet stíhaných pachatelů za úvěrový podvod výrazně poklesl, ale i tak jsou na sedmém místě – srov. Graf 2. (Celkem bylo v roce 2008 stíháno a vyšetřováno policií 122 053 osob.)

Graf 11

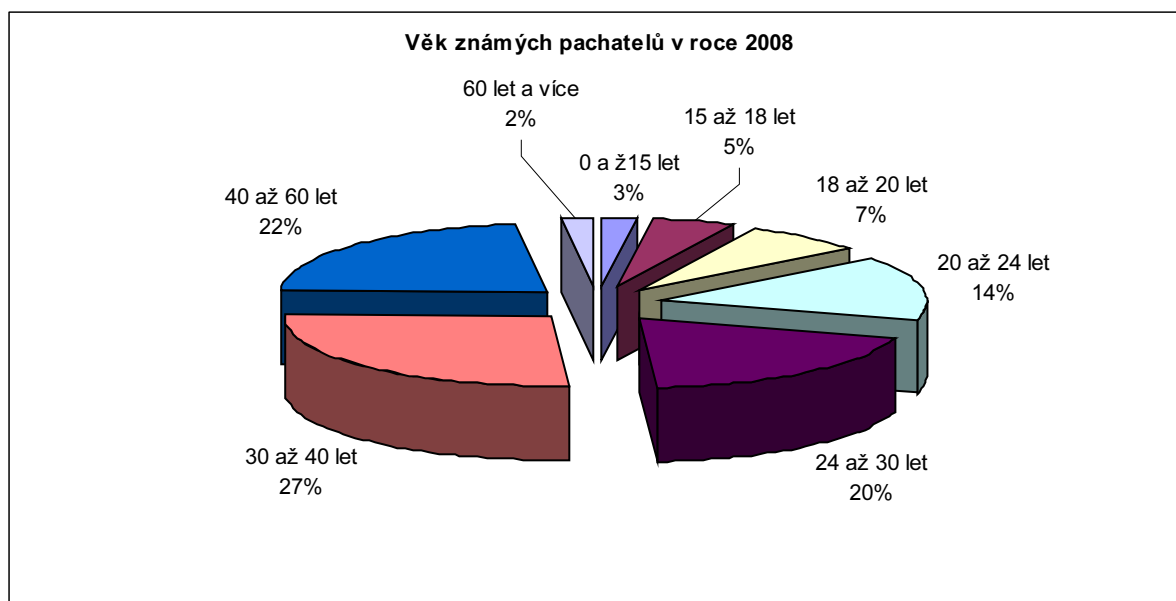

Zdroj dat: Policejní statistiky

Graf 11 dokládá, že křivka stíhaných a vyšetřovaných pachatelů je ovlivňována především kriminalitou mužů (v roce 2008 tvořili muži cca 88 % ze všech známých pachatelů). U žen jsou výkyvy v ročním počtu stíhaných osob minimální. Zvýšené počty žen – známých pachatelek - v letech 2005 až 2007 jsou výsledkem vyššího trestního stíhání úvěrových podvodů.

Graf 12 ukazuje věkové rozložení známých pachatelů v roce 2008. Je totožné s rokem předchozím (2007) a převažují pachatelé ve věku 20 – 30 let (34 %). Vysoký je podíl pachatelů ve věkových pásmech od 30 do 60 let – tvoří téměř polovinu ze všech známých pachatelů.

Graf 12

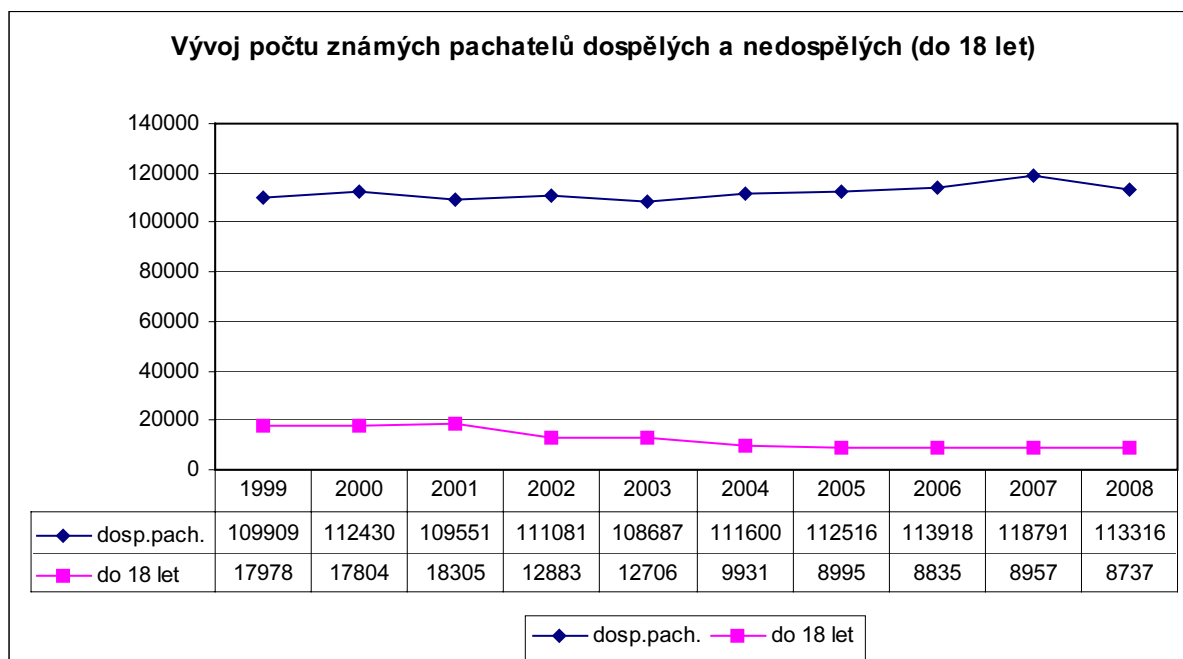

Zdroj dat: Policejní statistiky

Následující graf (13) dokládá, že výkyv v roce 2007 byl způsoben pachateli staršími osmnácti let a že u dospělých v posledních cca deseti letech nedochází k větším změnám v počtu stíhaných osob. U pachatelů mladších osmnácti let pokračuje každoroční mírný pokles.

Kriminalita nezletilých – dětí a mladistvých

Graf 13

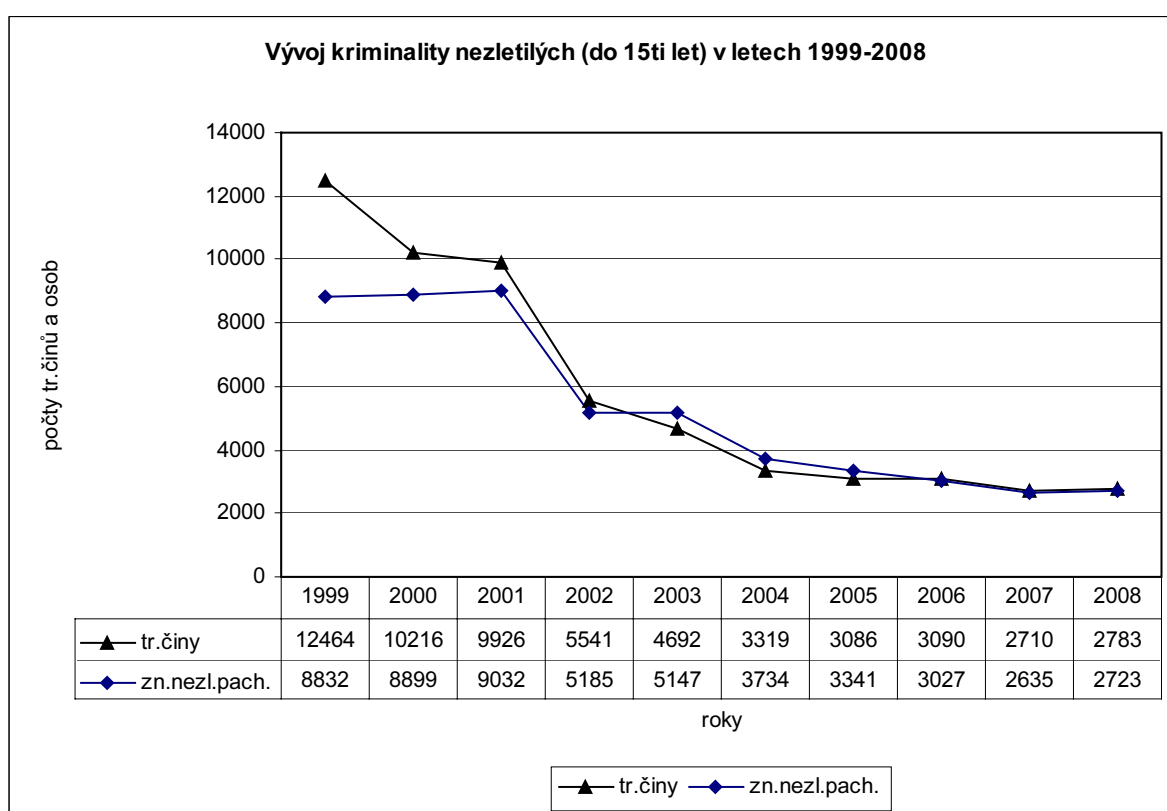

Zdroj dat: Policejní statistiky

Grafy 14 až 18 podrobněji ukazují vývoj kriminality dětí a mladistvých v letech 1999 až 2008 včetně vývoje počtu známých pachatelů z řad dětí a mládeže a strukturu jejich kriminality v roce 2008. Zvláštní graf je věnován vývoji loupeží – nejmasovějšího trestného činu ze závažné kriminality páchané mládeží.

Graf 14 představuje vývoj kriminality nezletilých a ukazuje radikální pokles tohoto jevu od roku, kdy kriminalita nezletilých dosáhla svého vrcholu (tj. v roce 1999). Zvláště nápadný je pád křivky v roce 2002 (novelizován trestní zákon v části určující hranici škody způsobenou určitými – převážně majetkovými – druhy trestných činů. Byla zvýšena z 2 tis. na 5.tis. Kč). Propad evidovaných trestných činů u nezletilých představoval tehdy polovinu oproti roku předchozímu. Další výrazný pokles nastal v roce 2004, kdy vešel v platnost nový zákon o mládeži (č.218/2003 Sb.). V obou případech došlo k dekriminálníci nemalého počtu útoků proti majetku páchaných právě mládeží.

Graf 14

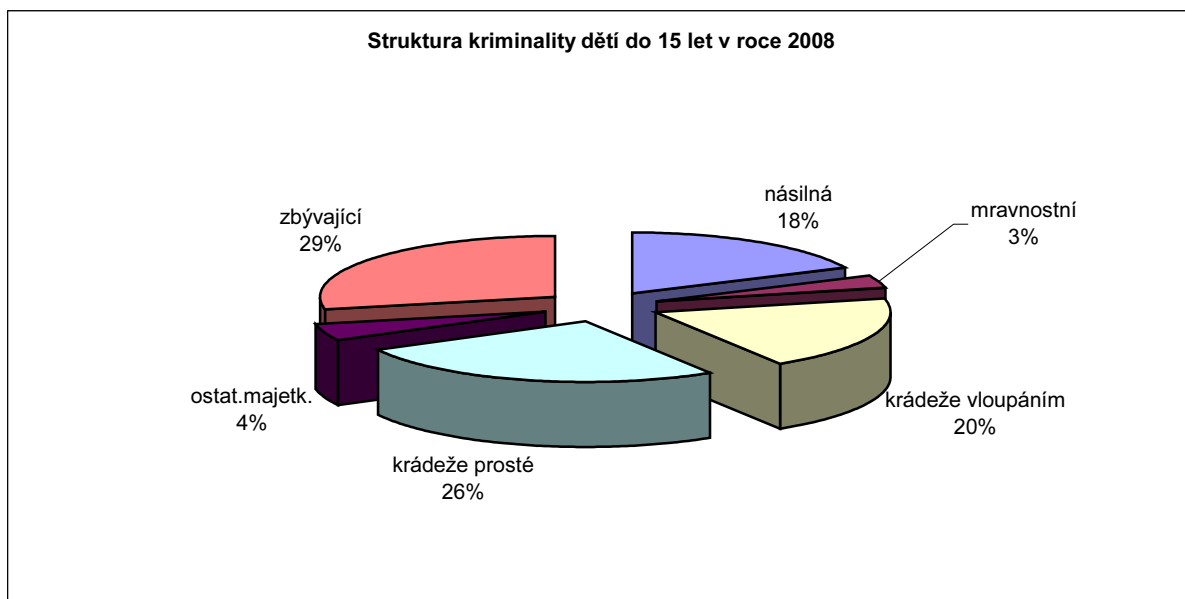

Zdroj dat: Policejní statistiky

Následující graf (15) pak dokládá, že majetková trestná činnost přesto zůstává doménou kriminality nezletilých. Dle materiálů policie se struktura kriminality mládeže (tj. činů jinak trestných a provinění v případě mladistvých pachatelů) v posledních letech posunula k závažnějším formám páchaní, které je doprovázeno ničením věcí a brutalitou. Podle škody způsobené majetkovými činy u osob starších 18ti let trestnými a proviněními (což u mládeže představují zejména škody způsobené krádežemi), se řadí do kategorie přestupků, které i pokud jsou evidované, tak nejsou hromadně statisticky zpracovávány a ani vyhodnocovány. Takže je namístě otázka – opravdu dochází k radikálnímu poklesu kriminality mládeže?

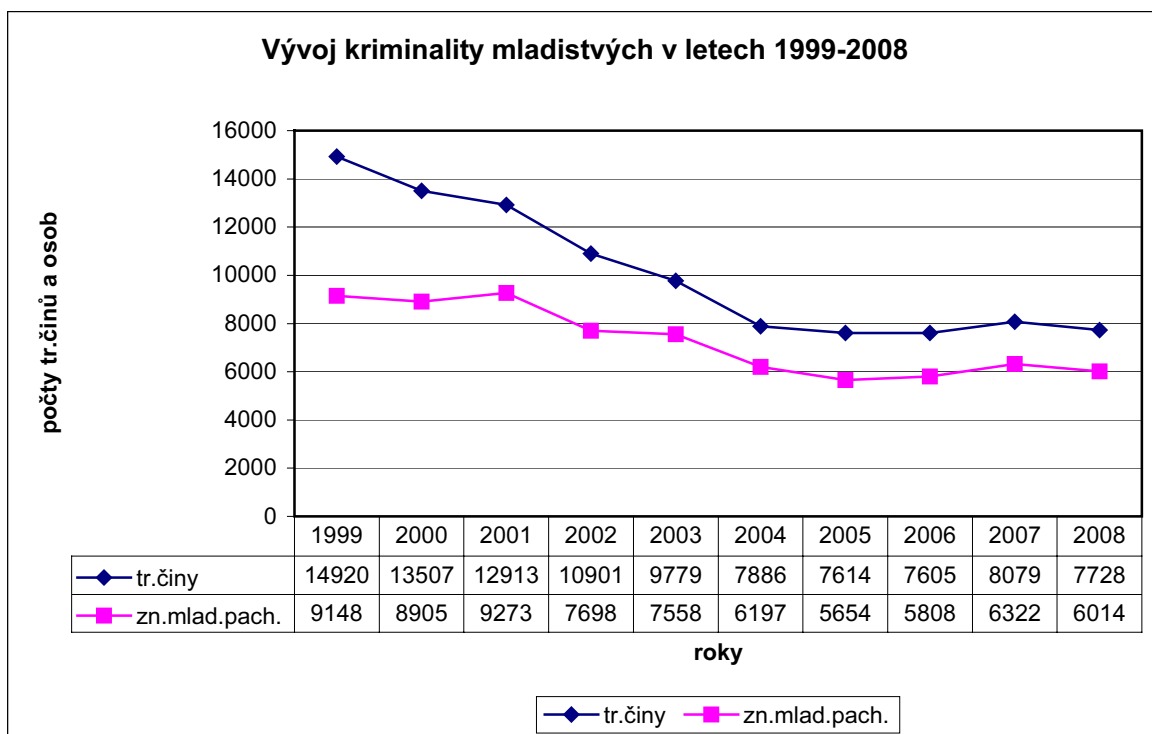
Graf 15

Zdroj dat: Policejní statistiky

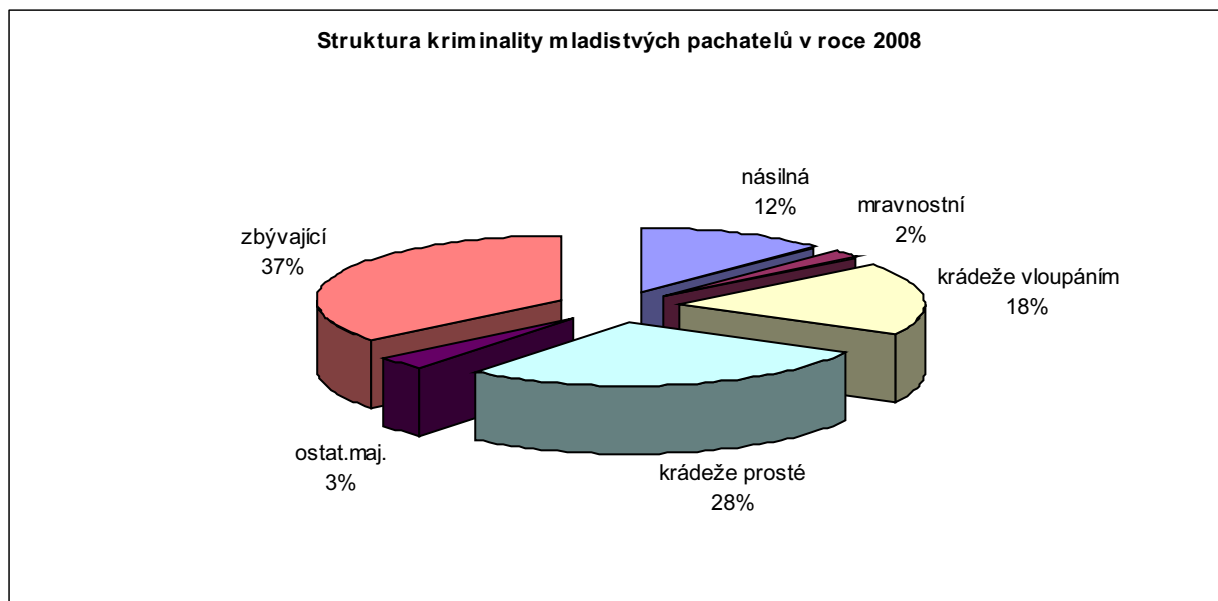
Kriminalita mladistvých (Graf 16) také dle zpracovávaných údajů radikálně poklesla, avšak přece jen méně dramaticky než kriminalita dětí. Přerušení trendů poklesu kriminality u mladistvých je zapříčiněno především jimi páchanou drogovou kriminalitou a řízením vozidla bez řidičského oprávnění, od roku 2007 kriminalizovaného. Proto v Grafu 17 je ve struktuře kriminality mladistvých tak vysoké zastoupení zbývající kriminality.

Graf 16

Zdroj dat: Policejní statistiky

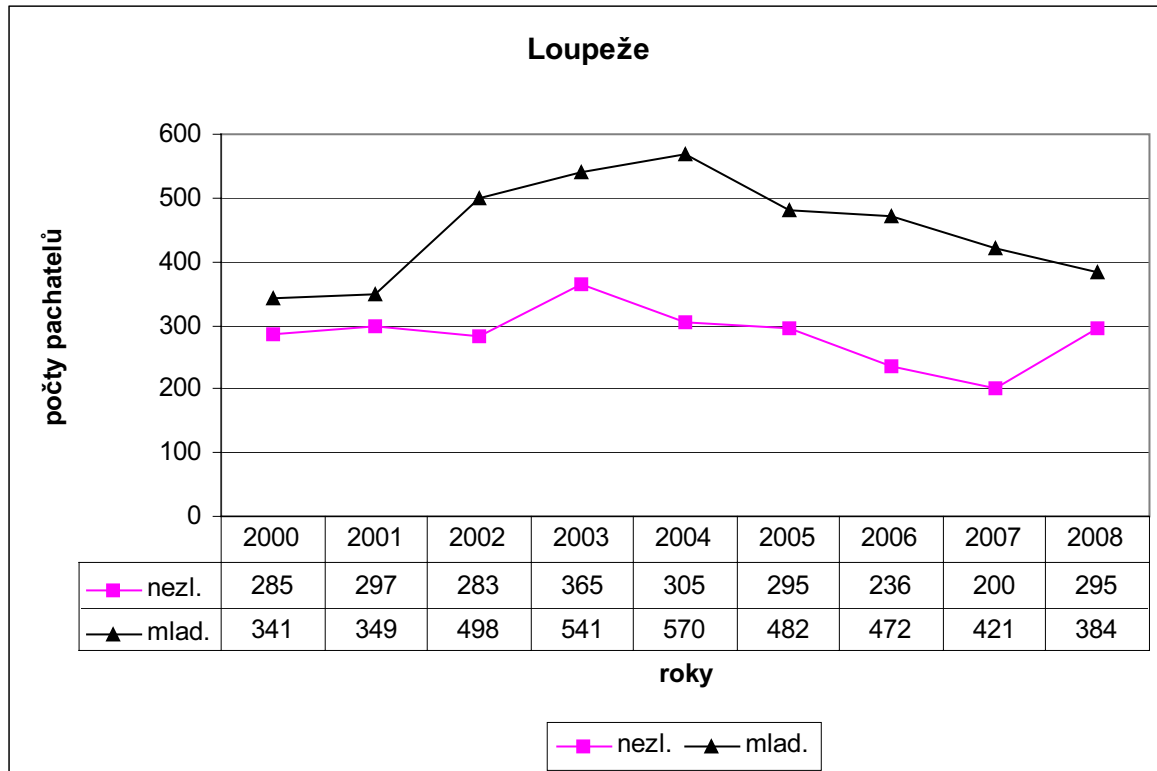
Graf 17

Zdroj dat: Policejní statistiky

V roce 2008 došlo ke zvýšení podílu dětí na stíhaných a vyšetřovaných osobách za loupeže – je to vidět na Grafu 18, zachycujícím vývoj počtu pachatelů z řad dětí a mladistvých u objasněných loupeží.

Graf 18

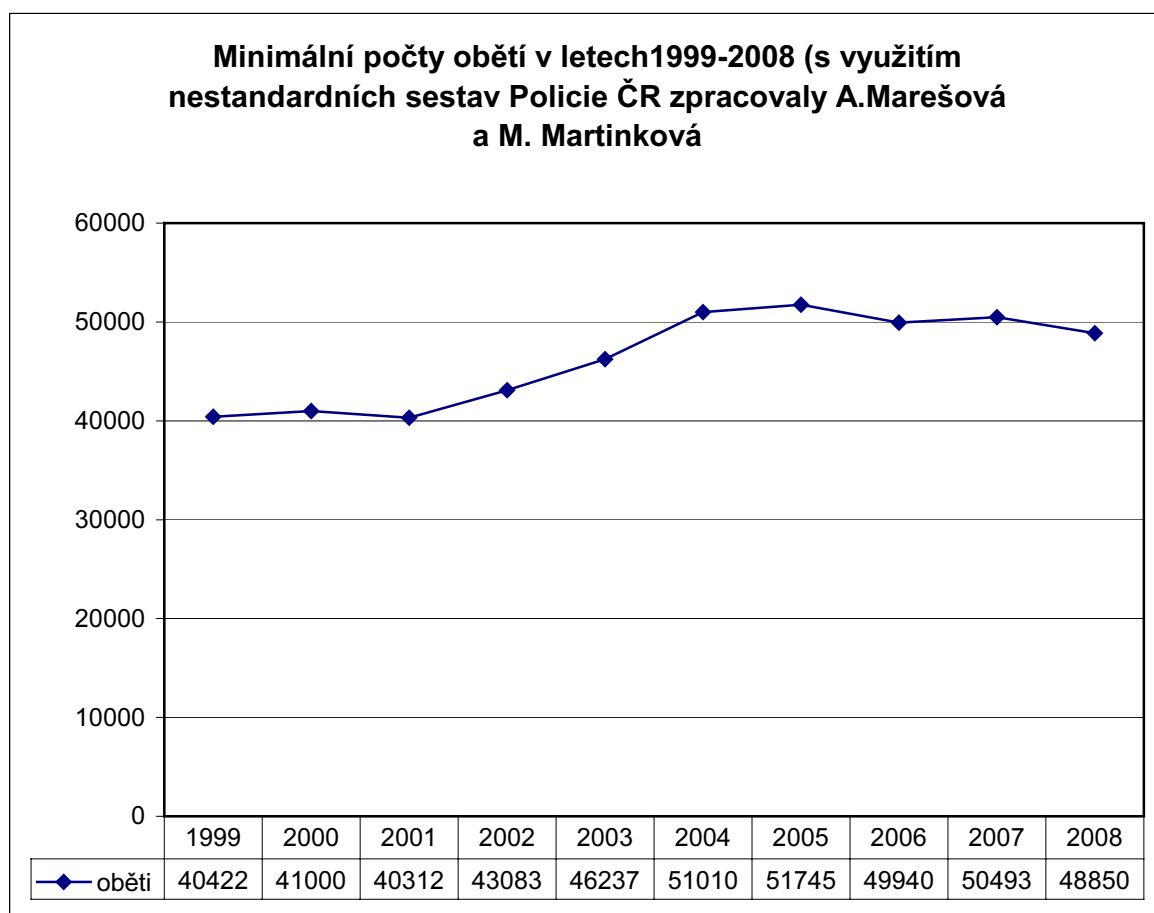
Zdroj dat: Policejní statistiky

Oběti kriminality podle statistik policie

Následující graf již sleduje jinou problematiku. Ukazuje vývoj počtu obětí v posledních deseti letech – tzv. minimální počty obětí. Blíže je tento pojem vysvětlen v té části sborníku, kterou zpracovala Martinková a která je cele věnována problematice statistických údajů o obětech kriminality (poškozených kriminalitou). Jak je z grafu patrné, počet obětí se dlouhodobě mírně zvyšoval až do roku 2004 a roku 2005, kdy již jejich roční minimální počet převyšoval 50 tis. osob. V letech 2006 a 2007 činil cca 50 tis.osob a v roce 2008 poklesl o necelé 2 tisíce pod hranici 50 tis.osob.

Údaje o obětech jsou do této části sborníku zařazeny pro úplnost vykreslení kriminální situace v roce 2008 a pro potvrzení názoru, že křivky evidované kriminality, známých pachatelů a počtu známých obětí se v delších časových řadách vůbec nemusejí shodovat: že pokles kriminality nemusí následovat pokles počtu známých pachatelů (záleží mj. na tzv. objasňenosti) a u obětí dokonce může docházet ve stejném období k nárůstu jejich počtu.

Graf 19

Zdroj dat: Policejní statistiky

Sebevraždy v policejních statistikách

Úvodní stať analýzy trendů kriminality každoročně obsahuje **statistiku sebevražd**, obdobně jako Policejním prezidiem Policie ČR vydávaná „Kapesní ročenka kriminality v ČR v roce ...“ a „Statistická ročenka roku ...“ vydávaná ČSÚ. Zařazení informací o sebevraždách mezi kriminalitu je sice diskutabilní, ale protože sebevraždy jsou stejně jako kriminalita tím nejzávažnějším sociálně patologickým jevem, jsou projevem nejen osobním, individuálním, ale mají i dimenzi civilizační a sociálně kulturní a informace o nich dokreslují společenské klima v hodnoceném období, jsou opět součástí analýzy roku 2008.

Tab. 1

Sebevraždy v ČR

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Muži	1076	1130	1263	1192	1330	1459	1412	1322	1251	1245
Ženy	268	302	321	306	339	350	363	336	283	317
Celkem	1344	1432	1584	1498	1669	1809	1775	1658	1534	1562

Zpracováno ze statistik Policie ČR.

Z Tab.1 je zjevné, že od roku 2004, kdy byl završen trend každoročního nárůstu počtu sebevražd překročením počtu 1800 policíí evidovaných sebevražd, nastoupil trend opačný každoroční mírný pokles, a to jak u mužů, tak i u žen. Podíl žen mezi sebevrahy, obdobně jako u pachatelů trestných činů je nízký a neodpovídá zastoupení žen v populaci. Procentní zastoupení žen mezi sebevrahy činilo v roce 2008 – 20 %, mezi pachateli „jen“ cca 14 %.

Tab. 2

Věk sebevrahů v roce 2008

Věk sebevrahů	Počet sebevrahů
Do 15 let	4
Od 15 do 18 let	21
Od 18 do 20 let	25
Od 20 do 25 let	77
Od 25 do 30 let	100
Od 30 do 40 let	261
Od 40 do 50 let	270
Od 50 do 60 let	357
Od 60 do 70 let	179
Nad 70 let	268

Zpracováno ze statistik Policie ČR.

Pokud jde o věkové rozvrstvení sebevrahů, tak se příliš v čase nemění. Výrazně převládají osoby starší 40 let. Souvisí to asi s tím, že s přibývajícím věkem se u lidí objevují větší problémy zdravotní, rodinné, pracovní, které se jim zdají být neřešitelné, větší výskyt duševních poruch atd. Vysoký je mezi sebevrahy podíl nepracujících, především starobních důchodců. Celkem nepracující představovali v roce 2008 – 56 % sebevrahů. Obvyklým způsobem sebevraždy je oběšení, a to na celém území ČR – více než v 50 % případů.

S velkým odstupem následují skoky z výšky, z okna, zastřelení zbraní, otravy léky, předávkování drogami, lehnutí pod pohybuující se objekt aj.

Podle územního rozložení největší podíl na sebevraždách v roce 2008 mají moravské kraje - oba po cca 20 %, ostatní kraje včetně Prahy se podílejí cca 10-12 % a nejméně Jihočeský kraj – jen 6 %. Je zajímavé, že se kraje odlišují i věkovou skladbou sebevrahů. Např. oba moravské mají obdobné věkové rozložení a převažují osoby ve věku do 60 let. Nejvíce ve věku od 50 do 60 let a následují osoby ve věku od 30 do 50 let. Vysoký počet sebevrahů ve věkovém pásmu 50-60 let je ještě v Severočeském a Východočeském kraji, v Praze, dále Západočeském a Jihočeském kraji. Ve Středočeském a v Praze je výrazný počet sebevrahů ve věku nad 70 let – mužů i žen. Relativně vysoký je i v Severočeském a Východočeském kraji a naopak relativně nízký v obou moravských krajích, přičemž to platí jak o mužích, tak i o ženách.

Pokud jde jen o ženy, tak nejvíce bylo sebevražedkyň v Severomoravském kraji, následovaly ženy v Jihomoravském kraji a v Praze, přičemž na Moravě byly především ve věku do 60 let a v Praze byly nejvíce zastoupeny ženy starší a ve věku přes 70 let.

Sebevraždou člověk obvykle prezentuje zhroucení lidských vztahů, beznaděj svého dalšího života soukromého, někdy i společenského. V posledních letech jsou, dle názorů některých psychiatrů, psychologů a psychoterapeutů², sebevraždy často důsledkem psychických poruch zaviněných dlouhodobou nezaměstnaností, problémy na pracovišti – mobbingem a bossingem, ale i sociálním vyloučením apod.

Závěr

Je zjevné, že změny v trestní legislativě v posledních letech radikálně ovlivňují stav, strukturu a trendy kriminality v ČR.

Tak, jak se mění názory na způsoby řešení dopravní a drogové problematiky, na sociálně patologické chování mládeže, na porušování předpisů v ekonomické oblasti (daňových, úvěrových, obchodních, ochrany značek, porušování autorských práv aj.), na trestní odpovědnost právnických osob atd., tak se mění návrhy na změny trestní legislativy. Změny v trestní legislativě jsou zpravidla určovány postoji příslušných resortů k jednotlivým kriminálním a jiným sociálně patologickým jevům, což se následně odráží v návrhu na jejich kriminalizaci, příp. dekriminálnízaci v další novele trestního zákona.

Toho času stále dochází k nárůstu tzv. ohrožovacích deliktů (Musil 2007), zatím značně kriminalizovaných, ale i k dekriminálnízaci mnoha jiných deliktů (např. zde diskutovaný trestný čin řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění se v novém trestním zákoně nevyskytuje), radikalizaci postupů proti latentní kriminalitě i „jen“ sociálně patologickým jevům a současně dochází k bagatelizaci dříve závažných trestných činů atd.

Stále jsou v pohybu i méně nápadné společenské změny, jejichž vliv na kriminalitu ani nelze odhadnout - např. skokový vývoj internetového obchodování včetně jeho mezinárodního rozměru, šířící se zneužívání sociálních sítí (např. Facebooku), bouřlivý vývoj informačních technologií, různé krizové jevy ve společnosti, teritoriální rozšiřování terorismu atd.

---

² srov. individuální dotazy na psychoporadny a odpovědi na ně přístupné na internetu

Takže přestože stále platí tvrzení o stagnaci kriminality v ČR, týká se jen konečných čísel resortních statistik, nikoliv struktury kriminality a skladby pachatelů. Tam dochází k výrazným změnám s neexistujícím horizontem stagnace.

Literatura

MAREŠOVÁ, A. a kol.: Kriminalita v roce 2007. Praha : IKSP, 2009. ISBN 978- 80-7338-083-0. -114 s.

MUSIL, J.: Respektuje český zákonodárce princip subsidiarity trestní represe? In: Aktuální problémy rekonstrukce trestního práva hmotného. Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference. Praha : UK, Nakladatelství Karolinum, 2007. ISSN 0323-0619. -s. 25-38

Zprávy o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce ... každoročně zpracovávané MV ČR (dostupné na internetové adrese: www.mvcr.cz)

Zpráva o činnosti státního zastupitelství za rok 2008.

Organizovaný zločin na území České republiky v roce 2008

PhDr. Martin Cejp, CSc.

1. Úvod

V Institutu pro kriminologii a sociální prevenci jsme se při výzkumu organizovaného zločinu již od roku 1993 zaměřili na relativně dosti široký záběr: od teoretických vymezení a specifických metodologických postupů, po vytvoření pravděpodobných modelů struktur zločineckých skupin a rozbor jejich nelegálních i podpůrných aktivit. V rámci specifických témat se výzkumné úsilí orientovalo na výrobu, pašování a distribuci drog, organizování a provozování prostituce, nelegální migraci, krádeže uměleckých památek, násilnou kriminalitu, vydírání. Podrobně byla zpracována jak analýza organizované trestné činnosti občanů České republiky, tak cizinců. Soustavně byly analyzovány toky finančních prostředků uvnitř i vně světa organizovaného zločinu, zejména praní špinavých peněz, daňové, úvěrové, celní, bankovní a další podvody finančního charakteru. Průběžně posuzujeme účinnost specifických právních prostředků, které byly za účelem boje proti organizovanému zločinu ustaveny a aplikovány. Na základě konkrétních zaznamenaných a uzavřených případů jsme se pokusili verifikovat dosavadní - převážně hypotetické modely. Problematiku organizovaného zločinu zkoumáme i v rámci širších společenských souvislostí. Zaměřili jsme se hlavně na ohrožení, která organizovaný zločin společnosti působí a na opatření, která může společnost proti organizovanému zločinu využít. V rámci prognózy vybraných druhů kriminality jsme zpracovali i možné scénáře předpokládaného vývoje organizovaného zločinu. Od počátku výzkumu zjišťujeme pravidelně každým rokem odhady expertů týkající se složení a struktury činností skupin organizovaného zločinu, působících na území České republiky.

V České republice máme stále ještě omezené možnosti využití statistik a spisového materiálu. Konkrétní případy nebyly až do roku 1998 k dispozici a v souvislosti s tím chyběla i statistika. Od roku 1998 se situace změnila, konkrétní údaje již existují, ale stále ještě zachycují jen malou část organizovaného zločinu, navíc spíše tu část, která byla „méně úspěšná“ a byla odhalena. Značná část našich poznatků o organizovaném zločinu vychází proto z **expertních odhadů**. Jako experti jsou dotazováni zkušení pracovníci speciálních útvarů Policie České republiky zaměřených na boj proti organizovanému zločinu. Počet dotazovaných expertů se pohybuje mezi 12 - 33. (V roce 2009 bylo dotázáno 30 respondentů.) Vzhledem k tomu, že podle ověřené metodiky expertních šetření je optimální počet mezi 15 - 25, lze počet expertů, které oslovujeme považovat nejen za dostačující, ale přímo za optimální.

Musíme však připomenout, že nevýhodou této výzkumné techniky je to, že poznatky takto získané jsou na úrovni odhadů, tj. pouze pravděpodobných modelů organizačních struktur, možné míry výskytu aktivit, možných společenských vlivů. V expertízách se objevují dva typy výpovědí. Jde jednak o výpovědi kvantifikovatelné: při nich experti uvádějí, které činnosti jsou nejrozšířenější, jaké je složení skupin, čím se zabývají skupiny

podle národnosti a podobně a výroky kvalitativní, v nichž experti formulují svoje názory, uvádějí argumenty, vlastní zkušenosti i návrhy na řešení.

Na tomto místě prezentujeme pouze určitou část výzkumných výsledků. Zaměřujeme se na **základní kvantitativní údaje**, vypovídající o **struktuře zločineckých skupin působících na území České republiky a o skladbě jejich zločineckých, případně i podpůrných aktivit**. Uvádíme **statistické údaje** o počtech stíhaných, obžalovaných a odsouzených za účast na zločinném spolčení podle § 163 a) trestního zákona ze Statistické ročenky kriminality ministerstva spravedlnosti ČR. Expertízy jsou převážně kvalitativním typem šetření: experti většinou formulují svoje vlastní názory, postoje, argumenty. Pokud se experti vyjadřují prostřednictvím čísel nebo procent, jde vždy spíše o vyjádření názorů a celkových trendů, v nichž číselný údaj nelze chápat absolutně, ale pouze jako prostředek k zachycení struktury a vývojového trendu.

Díky tomu, že expertní šetření zatím probíhala od roku 1993 každoročně, máme u většiny údajů k dispozici patnáctiletou časovou řadu. Tam, kde je to možné, uvádíme kromě údajů o roce 2008 i **dlouhodobé trendy**, abychom využili možnost srovnání.

Pro potřeby výzkumu vycházíme z této pracovní **kriminologické definice**: Organizovaný zločin je opakující se (soustavné) páchaní cílevědomě koordinované závažné trestné činnosti (a aktivit tuto činnost podporujících), jehož subjektem jsou zločinecké skupiny nebo organizace (většinou s vícestupňovou vertikální organizační strukturou) a jehož hlavním cílem je dosahování maximálních nelegálních zisků při minimalizaci rizika.

2. Počty zatčených, obžalovaných a odsouzených

Počty stíhaných a obžalovaných podle § 163 a) trestního zákona o zločinném spolčení, který platí od 1.1.1995, se od roku 1998 pravidelně zvyšovaly až do roku 2005.

Tabulka 1

Organizovaný zločin, účast na zločinném spolčení (§163a tr.z.) – počty stíhaných

1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0	0	0	16	36	42	75	97	96	126	181	118	78	87

Pramen: www.justice.cz, Ministerstvo spravedlnosti, statistika

Tabulka 2

Organizovaný zločin, účast na zločinném spolčení (§ 163a tr.z.) – počty obžalovaných

1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0	0	0	16	36	40	59	94	96	117	178	116	70	81

Pramen: www.justice.cz, Ministerstvo spravedlnosti, statistika

Oproti tomu počty odsouzených podle § 163 a) trestního zákona o zločinném spolčení byly až do roku 2003 (včetně) téměř zanedbatelné. V roce 2004 již došlo k výraznému zlomu – podle § 163a trestního zákona bylo odsouzeno 10 osob, v roce 2005 9 osob, v roce 2006 bylo odsouzeno 21 osob a v roce 2007 15 osob, v roce 2008 33 osob. Vzhledem k počtům obžalovaných jde však stále o malé procento. Stále ještě není většina těch, kdo jsou podle tohoto paragrafu obžalováni, odsouzena. Nicméně v roce 2008 se situace zlepšila. Odsouzena byla více než třetina (přesně 41 %) obžalovaných.

Tabulka 3

Organizovaný zločin, účast na zločinném spolčení (§ 163a tr.z.) – počty odsouzených

1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0	0	0	0	1	0	2	0	0	10	9	21	15	33

Pramen: www.justice.cz, Ministerstvo spravedlnosti, statistika

3. Charakter skupin

3.1 Stupeň rozvinutosti

Experti zahrnují do oblasti organizovaného zločinu jak plně rozvinuté skupiny, tak skupiny ne zcela rozvinuté. Rozvinutých skupin, které naplňují znaky zločinného spolčení, byla v 90. letech podle odhadů expertů asi třetina a po roce 2000 až do roku 2006 necelá polovina. V roce 2007 jsme zaznamenali více než polovinu plně rozvinutých skupin, což odpovídalo trendu, který jsme – vzhledem k tomu, že dokonaleji organizované skupiny mají větší šanci obstát v konkurenčním boji, mohou dosahovat vyšších zisků, mohou si lépe zabezpečit beztrestnost - očekávali. Poměr byl: 54% rozvinutějších – 46% méně rozvinutých. V roce **2008** se však odhad vrátil do původního stavu počátku: experti odhadli, že **plně rozvinutých skupin je 40%, skupin s neúplně rozvinutou strukturou je 60%**. (*Míra rozvinutosti se expertům těžko odhaduje – vycházejí z vlastní zkušenosti a nemohou se zcela přesně vyslovit o všech skupinách na území České republiky.*) Problém je, že tyto skupiny převážně nesplňují znaky zločinného spolčení.

3.2 Podíl externistů

Dlouhodobě tvoří přibližně polovinu členů organizovaných zločineckých skupin **externisté**. Pro situaci za rok 2008 vyslovili experti (N'30) odhad: 55% kmenových členů a 45% externistů. (*Exp XVI*)

Za rok 2008 (*Exp XVI*) jsme se rovněž pokusili inovovat informace o tom, čím konkrétně se externisté v rámci organizovaného zločinu zabývají. Obsahově lze tyto aktivity rozdělit do několika oblastí. První skupina zajišťuje pro zločinecké struktury materiální zázemí: auta, ubytování, prostory, pronájem nemovitostí. Druhá skupina zabezpečuje základní servis. Externisté působí jako automechanici, zbrojaři, chemici, specialisté na překonávání zabezpečovacích a poplašných zařízení, výrobci falešných dokladů, ubytovatelé, přepravci, prodejci, řidiči. Další zajišťují transport, kurýrní služby, překupnictví, převody odcizených věcí, například vozidel. Činnost některých externistů již bezprostředně souvisí s trestnou činností: podílejí se na pašování drog, vydírání, nezákonném vymáhání dluhů, překupnictví, praní špinavých peněz, korupci. Externisté často působí jako „bílé koně“. Provádějí fiktivní operace, jsou využíváni v rámci fiktivních firem, jsou fiktivními uživateli předmětů používaných k trestné činnosti, podepisují faktury, podávají daňová přiznání. Externisté mohou být také využíváni jako osoby nastrčené na provádění nelegálních finančních operací. Častou náplní činnosti externistů je vyhledávání a typování objektů a subjektů napadení a vyhledávání spolupracovníků. K tomu patří i „*lustrace v evidencích*“ (*Exp XVI*).

V rámci externí spolupráce jsou zneužíváni lidé, kteří zaujímají určitou pozici nebo vykonávají „*odborné činnosti související s určitými znalostmi a schopnostmi či zaměstnáním, například v bankách, ve státní správě, samosprávě, v politice.* Tito lidé nejsou přímo členy organizovaných zločineckých skupin, ale za patřičný obnos, či protislužbu, (...) sdělí žádané informace, ovlivňují běh událostí.“ (*EXP XVI*). V náročnější podobě pak působí externisté jako právní či ekonomičtí poradci. V poslední době jsou stále více využíváni externí spolupracovníci k zajišťování kontaktů s pracovníky státní správy, politickými, ekonomickými špičkami, a dalšími složkami státního i soukromého sektoru. Na základě jednání takovýchto osob dochází například „*k zasahování do personálních rozhodnutí*

o klíčových postech ve státní správě“ (Exp XVI), nebo k „ovlivňování rozhodnutí výkonné a soudní moci ve prospěch organizovaného zločinu“ (Exp XVI), „umožnění útěku pachatele“ (Exp XVI).

Externisté jsou často najímáni i na jednorázové provedení příslušného specifického úkonu. Jejich využívání je pro organizovaný zločin výhodné. Nevědí nic o struktuře skupiny a o jejím zaměření, téměř nikoho neznají a většinou neznají ani účel jimi prováděné operace. Při případném zadržení nemohou nikoho a nic prozradit. Vedení skupin je bezohledně zneužívá a v případě ohrožení je používá jako nastrčené „pachatele“.

3.3 Účast žen v organizovaném zločinu

Ve skupinách organizovaného zločinu na území České republiky se vyskytují i ženy. Odhad **podílu žen** se v období 2000-2007 pohyboval mezi 12-16%. (V období 1993-1999 jsme se na tuto okolnost nezaměřovali. Poprvé jsme účast žen sledovali až v roce 2000 na žádost Rady Evropy.)

Tabulka 4

Podíl mužů a žen ve skupinách organizovaného zločinu (v %)

	2000 N=27	2003 N=19	2004 N=24	2005 N=28	2006 N=33	2007 N=17	2008 N=30
Muži	85	85	85	84	87	88	87
Ženy	15	15	15	16	13	12	13
Celkem	100 %	100 %	100%	100%	100%	100%	100%

Od roku 2000 sledujeme nejen podíl žen, ale i to **na jakých činnostech se ženy podílejí.**

V roce **2000** se ženy podílely zejména na:

- obchodování se ženami a kuplířství,
- obchodování s omamnými a psychotropními látkami - nejčastěji jako dealerky.

Se značným odstupem následovaly další aktivity:

- nelegální migrace,
- korupce,

ojediněle pak:

- zakládání fiktivních firem,
- praní špinavých peněz,
- organizace krádeží,
- krádeže uměleckých předmětů,
- celní podvody,
- finanční podvody.

V roce **2003** jsme zaznamenali podíl žen na:

- prostituci a kuplířství (13 x),
- obchodování s drogami (10 x),
- finanční kriminalitě (8 x),
- obchodování s lidmi (6 x),
- nelegální migraci(6 x).

Pozn.: Číslo v závorce označuje počet expertů, z celkového počtu 19, kteří aktivitu uvedli.

V roce **2004** se ženy podílely na:

- organizování prostitutek, kuplířství a obchodování se ženami (20 x)
(především logistické zabezpečení - nábor, kontakty, vyhledávání žen v zemích původu, zajišťování jejich dopravy do cílových zemí, provozování nočních klubů),
- obchodování s omamnými a psychotropními látkami (6 x)
(*krytí dovozu při využití všech členů rodiny, kurýrky nebo doprovody kurýrů při transportu drog do zahraničí, výroba, prodej*),
- daňových a finančních podvodech (5x)
(daňové podvody, legalizace výnosů z trestné činnosti, korupce, bankovní podvody),
- obchodování s dětmi (3 x)
(obchod s novorozenci a dětmi, nelegální adopce),
- nelegální migraci (3 x),
- loupežích (3 x)
(*zejména jako tzv. uspávačky*),
- zajišťování organizačního zázemí pro skupiny organizovaného zločinu (1 x).

Pozn.: Číslo v závorce označuje počet expertů, z celkového počtu 24, kteří aktivitu uvedli

V roce **2005** se ženy podílely na:

- finančních, daňových, bankovních, úvěrových, pojišťovacích, celních podvodech (23x)
(praní špinavých peněz nebo poskytnutí účtu pro praní, vylákání peněz se slibem zhodnocení, zakládání podvodných a fiktivních firem),
- organizování prostitutek, kuplířství a obchodování se ženami (19 x),
- obchodování s omamnými a psychotropními látkami (8 x),
- korupci (4 x),
- nelegální migraci (3 x),
- managementu zločineckých skupin (2 x),
- nelegálním dovozu odpadů (1 x),
- padělání dokumentů (1 x),
- krádežích uměleckých předmětů (1 x),
- kompromitování (1 x),
- získávání informací (1 x).

Pozn.: Číslo v závorce označuje počet expertů, z celkového počtu 28, kteří aktivitu uvedli

V roce **2006** se ženy v rámci organizovaného zločinu podílely na následujících činnostech:

- organizování prostitute (16x),
- korupci (12x),
- organizačním zabezpečení (úschova věcí, zbraní, finančních prostředků, zahlazování stop, převod získaných finančních prostředků, legalizace a podvodné přihlašování odcizených vozidel, monitorování vytypovaných objektů či osob, odvádění pozornosti, získávání důvěrných informací) (9x),
- pašování a distribuci drog (6x),
- daňových, úvěrových, směnečných, bankovních podvodech (6x),
- praní špinavých peněz (3x),
- organizování nelegální migrace (2x),
- podvodech (nespecifikovaných) (2x),
- padělání peněz, karet, distribuci padělků, výběrů peněz prostřednictvím padělaných karet (1x),
- zakládání fiktivních firem (1x).

Pozn.: Číslo v závorce označuje počet expertů, z celkového počtu 33, kteří aktivitu uvedli.

V roce **2007** se ženy podílely na:

- organizování prostitute, kuplířství a obchodování se ženami (typování, nábor, dohled, dohazování) (15x),
- finančních, daňových, bankovních, úvěrových, pojišťovacích, celních podvodech (11x),
- organizačním zabezpečení – logistika (zajišťování zázemí pro trestnou činnost, krytí trestné činnosti, poskytování alibi, obstarávání finančních prostředků, kontaktování a ovlivňování zájmových osob, zahlazování stop, převodu získaných finančních prostředků, legalizaci a podvodném přihlašování odcizených vozidel, legalizaci pobytů, monitorování vytypovaných objektů či osob, odvádění pozornosti, získávání důvěrných informací) (10x),
- pašování a distribuci drog (6x),
- organizování nelegální migrace (3x),
- legalizaci výnosů z trestné činnosti (praní špinavých peněz nebo poskytnutí účtu pro praní) (3x),
- podvodech (nespecifikovaných) (3x),
- obchodování s lidmi za účelem nelegální práce (2x),
- distribuci padělaných peněz, výběrech peněz z automatů falešnými kartami (2x),
- jako uspávačky, volavky (2x),
- krádežích (2x),
- hospodářské trestné činnosti (1x),
- majetkové trestné činnosti (1x),
- násilné trestné činnosti (spíše zadávání) (1x).
- terorismu (1x),
- zakládání podvodných a fiktivních firem (1x).

Pozn.: Číslo v závorce označuje počet expertů, z celkového počtu 33, kteří aktivitu uvedli.

V roce 2008 se ženy podílely na:

- **organizování prostituce, kuplířství a obchodování se ženami** (typování, nábor, dohled, dohazování, organizace a řízení podniků, i vykonávání funkce hlavních organizátorů) (19x),
- **organizačním zabezpečení:** v oblasti prostituce, obchodování s lidmi a nelegální migrace i vedení a organizování trestné činnosti, jinak většinou: zajišťování zázemí pro trestnou činnost, vedení účetnictví zločineckých skupin, krytí trestné činnosti, právní ochrana, poradenství, dohled, zajišťování výběrů peněz u vyděračských skupin a od lidí, kteří využívají nelegální zboží nebo služby, získávání informací, poskytování citlivých údajů z oblasti státní správy a samosprávy, nábor, doprava, poskytování ubytování, úschova odcizených věcí, zastoupení v orgánech společností využívaných k trestné činnosti (13x),
- **hospodářské a majetkové trestné činnosti, finančních, daňových, bankovních, úvěrových, podvodech, skimmingu platebních karet, praní špinavých peněz, zakládání fiktivních firem a společností, (11x),**
- **pašování a distribuci drog (6x),**
- **korupci (5x),**
- **organizování nelegální migrace (4x),**
- **dětské pornografii, pornografii (2x),**
- **padělání, výpomoci při výrobě padělků značkového zboží a jejich prodeji (2x),**
- **jako uspávačky, volavky (2x),**
- **jako zprostředkovatelky „bílých koní“ (1),**
- **na prodeji dětí (1x).**

Pozn.: Číslo v závorce označuje počet expertů, z celkového počtu 30, kteří aktivitu uvedli.

3.4 Podíl mezinárodního a domácího prvku ve skupinách

Jaký je **podíl domácího a mezinárodního prvku** ve skupinách organizovaného zločinu na území České republiky sledujeme pravidelně od roku 1993. Celkově bylo od počátku 90.let mezinárodního prvku mírně přes polovinu a domácího mírně pod ni. V roce 2005 jsme zaznamenali změnu. Vzrostl podíl domácího prvku ve skupinách. Českého prvku bylo něco přes polovinu, počet ryze českých skupin vzrostl z 1/4 na téměř 1/3. Ve smíšených skupinách se situace vyrovnala. V roce 2006 se situace opět vyrovnala (50:50), v roce 2007 jsme opět zaznamenali převahu zahraničního prvku, **v roce 2008 se situace opět vyrovnala: 52% zahraničního a 48% domácího prvku.** Kromě toho můžeme rozlišit, že z hlediska národnostního složení, je **kolem poloviny skupin smíšených, kolem 1/4 je ryze mezinárodních a kolem 1/4 ryze českých.** Přesné výsledky i tendence jsou patrné z tabulky číslo 5.

Tabulka 5

Odhad poměru mezinárodních a domácích skupin organizovaného zločinu v ČR

	1993	1994	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	N=12	N=17	N=18	N=31	N=20	N=27	N=27	N=31	N=21	N=19	N=24	N=28	N=33	N=17	N=30
Mezinárodní	-	30	20	25	27	31	28	24	28	30	30	21	24	30	28
(Součet mezinárodního.)	(53)	(61)	(47)	(53)	(55)	(60)	(55)	(53)	(54)	(58)	(56)	(46)	(50)	(59)	(52)
Smíšené (více mezinárodn.)	-	31	27	28	28	29	27	29	26	28	26	25	26	29	24
Smíšené (více domácího)	-	21	20	24	20	20	21	20	23	18	23	24	26	19	22
(Součet domácího)	(47)	(39)	(53)	(47)	(45)	(40)	(45)	(47)	(46)	(42)	(44)	(54)	(50)	(41)	(48)
Domácí	-	18	33	23	25	20	24	27	23	24	21	30	24	22	26
Celkem %	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Posoudíme-li zastoupení pachatelů **ve strukturách** organizovaného zločinu na území České republiky **podle jednotlivých cizích národností**, pak trvale **nejsilněji** jsou v organizovaném zločinu na území České republiky zastoupeni Ukrajinci a Rusové. Po roce 2000 se do této nejsilnější skupiny dostali Vietnamci a Albánci (většinou kosovští). Od roku 1998 poněkud klesá poměrné zastoupení Číňanů. V roce 2008 jsou Číňané na konci první skupiny, indexově spíše pak již někde mezi první a druhou skupinou. V 90. letech patřili do této nejsilnější skupiny také občané bývalé Jugoslávie. S rozpadem Jugoslávie na několik menších států se kolem roku 1999 podíl Jugoslávčů výrazně snižoval.

Střední skupinu tvoří Bulhaři, Rumuni, Arabové (zejména z Iráku, Iránu a Libanonu). V roce 2008 se sem dostali Čečenci. Na konci druhé skupiny jsou Arméni a Dagestánci, Makedonci, Moldavané, Turci, Nigerijci, Poláci, (kteří byli ještě do konce 90. let zastoupeni na scéně organizovaného zločinu v České republice dosti silně) Italové, (u nichž byl v roce 2008 zaznamenán mírný vzestup). Po roce 2000 se začali dosti silně vyskytovat Slováci, ale v roce 2008 je již experti významněji nezaznamenali.

Mezi národnosti, které se na organizovaném zločinu v ČR podílejí **velice málo** patří: Kazaši, Srbové, Izraelci, Litevci, Estonci, Lotyšci, Mongolové, Slováci, Němci, Rakušané, Gruzínci. Viz tabulka 6.

Tabulka 6

Míra zastoupení cizích národností v organizovaném zločinu na území ČR v roce 2008

Pořadí	Národnost	Index
1.	Ukrajinci	218
2.	Rusové	197
3.	Vietnamci	174
4.	Albánci/Kosovští Albánci	138
5.	Číňané	78
6.	Bulhaři	64
7.	Rumuni	47
8.- 9.	Arabové	45
.	Čečenci	45
10.	Arméni	29
11.	Dagestánci	25
12.	Makedonci	18
13.	Moldavané	16
14.- 15	Turci	14
	Nigerijci	14
16.	Azerbajdžánci	12
17.	Poláci	11
18.	Italové	10
19.	Kazaši	8
20.	Srbové	7
21.-23.	Izraelci	6
	Litevci	6
	Mongolové	6
24.-25.	Slováci	5
	Estonci	5
26.	Lotyšši	4
27.-28.	Němci	2
	Rakušané	2
29.	Gruzínci	1

Pozn.: Experti mohli uvést deset možností (ve výzkumech z let 1993-2003 pouze šest). Souhrnný index jsme stanovili tak, že počet respondentů, kteří uvedli příslušnou národnost na 1. místě byl násoben 10 x, na 2. místě 9 x atd. až na 10. místě 1 x. Celkový index je pak součtem těchto násobků. Jeden bod uvedený v indexu např. znamená, že pouze jeden ze všech expertů uvedl příslušnou národnost na desátém místě.

4. Činnosti skupin organizovaného zločinu

Od roku 1993 zjišťujeme každoročně expertní odhad nejrozšířenějších forem činností organizovaného zločinu na území České republiky. Experti vycházejí ze seznamu cca 35 aktivit. U každé z nich se vyjadřují, do jaké míry se vyskytuje. Pořadí výskytu nejrozšířenějších činností stanovujeme podle toho, kolik respondentů uvedlo příslušnou činnost jako rozšířenou. Seznam je doplňován o nové aktivity. Zároveň z něj vyřazujeme ty aktivity, které se opakovaně ukazují jako méně významné, nebo byly charakteristické pouze pro určité období. Pokud by některá z vyřazených aktivit znovu nabyla na významu, lze ji do seznamu kdykoliv zařadit.

4.1 Nejrozšířenější formy činností v roce 2008

V roce 2008 patřily mezi nejrozšířenější tradičně: výroba, pašování a distribuce drog, krádeže aut, organizování prostitutek a obchod se ženami. Mezi nejrozšířenější dále patřila korupce, která se zde v poslední době ustálila, a nově pak daňové, úvěrové a směnečné podvody, praní špinavých peněz. Postupně se dostává mezi nejsilnější i padělání CD a podobných nosičů, nelegální výroba a pašování alkoholu nebo cigaret. Poměrně rozšířené jsou i bankovní podvody, vymáhání dluhů na objednávku, vybírání poplatků „za ochranu“, zvyšuje se i zakládání podvodných a fiktivních firem, vylákání peněz se slibem jejich velkého zhodnocení, rostou vysoce organizované krádeže vloupáním. Pravděpodobně v souvislosti se začleněním do tzv. Schengenského prostoru klesá nelegální migrace a celní podvody. Tradičně zůstávají na střední úrovni padělání dokumentů a padělání šeků, peněz a mincí. K nevýraznému nárůstu došlo u bankovních loupeží a hazardních her. Nově se objevilo zneužití prostředků z Evropské unie a podvody s platebními kartami.

Pod hranicí 50 % (jako rozšířené je uvedlo méně než polovina expertů) jsou tradičně vraždy a mezinárodní obchod se zbraněmi a výbušninami. Klesly sem i krádeže uměleckých předmětů, které v první polovině 90. let patřily k nejrozšířenějším. Kolem jedné třetiny expertů uvedlo mezi nejrozšířenějšími kriminalitu proti informačním a komunikačním technologiím a obchodování s lidmi za účelem nucených prací. Necelá čtvrtina uvádí nelegální dovoz a vývoz nebezpečných odpadů. Obchodování s lidskými orgány uvedli jako rozšířené pouze dva experti ze třiceti.

Tabulka 7

Odhad výskytu nejrozšířenějších forem organizovaného zločinu v roce 2008

Pořadí	Činnost	N=30	%
1.- 2.	výroba, pašování a distribuce drog	28	93
	krádeže aut	28	93
3.	daňové, úvěrové, pojišťovací, směnečné podvody	27	90
4.	organizování prostituce a obchod se ženami	26	87
5.- 8.	Korupce	25	83
	praní špinavých peněz	25	83
	padělání CD a podobných nosičů	25	83
	nelegální výroba a pašování alkoholu nebo cigaret	25	83
9.- 10.	bankovní podvody	23	77
	vymáhání dluhů na objednávku	23	77
11.- 12.	zakládání podvodných a fiktivních firem	22	73
	organizování nelegální migrace	22	73
13. – 14.	krádeže vloupáním (do bytů, chat, obchodů, skladů)	21	70
	vylákání peněz se slibem jejich velkého zhodnocení	21	70
15.	vydírání a vybírání poplatků „za ochranu“	20	67
16.	padělání dokumentů	19	63
17.	bankovní loupeže	18	60
18.- 20.	celní podvody	16	53
	zneužití prostředků Evropské unie	16	53
	hazardní hry	16	53
21.- 22	padělání šeků, peněz, mincí	15	50
	podvody s platebními kartami	15	50
23.- 24.	vraždy	14	47
	zneužití počítače k trestné činnosti	14	47
25.	překupnictví odcizených předmětů	13	43
26.- 27.	krádeže uměleckých předmětů	12	40
	mezinárodní obchod se zbraněmi a výbušninami	12	40
28.	kriminalita proti informačním a komunikačním technologiím	11	37
29.	obchodování s lidmi za účelem nucených prací	10	33
30.	nelegální dovoz a vývoz nebezpečných odpadů	7	23
31.	obchodování s lidskými orgány	2	7

4.2 Zárudečné činnosti v roce 2008

Jako zárodečné činnosti skupin organizovaného zločinu jsou uváděny ty aktivity, které jsou nové a dosud se mezi rozvinutými plně neprojeví (od 20. místa z 35 sledovaných výše) nebo se jejich význam v poslední době zvyšuje (bankovní loupeže, vydírání, vraždy). U většiny zárodečných činností lze s vysokou pravděpodobností očekávat v příštích letech další nárůst.

Nejčastěji uváděné zárodečné činnosti organizovaného zločinu v roce 2008:

- **nelegální dovoz a vývoz nebezpečných odpadů** 11
(mezi rozšířenými na 30. místě)
- **obchodování s lidmi za účelem nucených prací** 11
(mezi rozšířenými na 29. místě),
- **vraždy** 11
(mezi rozšířenými na 23.-24. místě)
- **zneužití počítače k trestné činnosti** 10
(mezi rozšířenými na 23.-24. místě)
- **zneužití prostředků Evropské unie** 10
(mezi rozšířenými na 18.-20. místě)
- **podvody s platebními kartami** 10
(mezi rozšířenými na 21.-22. místě)
- **kriminalita proti informačním a komunikačním technologiím** 9
(mezi rozšířenými na 28. místě)
- **bankovní loupeže** 9
(mezi rozšířenými na 17. místě)
- **padělání šeků, peněz, mincí** 8
(mezi rozšířenými na 21.-22. místě)
- **překupnictví odcizených předmětů** 8
(mezi rozšířenými na 25. místě)
- **obchodování s lidskými orgány** 7
(mezi rozšířenými na 31. místě)

4.3 Dlouhodobé trendy z hlediska míry rozšířenosti

Pravidelné zjišťování nejrozšířenějších aktivit, prováděné od roku 1993, umožňuje porovnat vývoj v letech 1993-2007. Mezi rozšířené činnosti - tj. mezi ty, které jako rozšířené uvedla více než polovina expertů - řadíme většinou kolem 20 aktivit.

Mezi nejrozšířenější trvale patří krádeže automobilů, organizování prostituce, od roku 1994 výroba, pašování a distribuce drog. V roce 2007 jsme u krádeží automobilů zaznamenali určitý pokles. Ke zmíněné trojici se - na přechodnou či trvalejší dobu - občas přibližuje některá z dalších, téměř čtyř desítek činností. Tak v letech 1993-1998 patřily mezi nejrozšířenější činnosti krádeže uměleckých předmětů, v letech 1996 a 1997, 2002 a 2005 daňové, úvěrové, pojistné a směnečné podvody, občas se těsně za nejrozšířenější objevila značně kolísající korupce. V letech 1998-2004 vylétla mezi nejrozšířenější činnosti organizovaných zločineckých skupin nelegální migrace. Od roku 2005 její podíl začíná klesat. Rok 2006 přinesl některé změny. Mezi rozšířené se dostalo praní peněz a padělání dokumentů, peněz a mincí, došlo i ke značnému vzestupu počítačové kriminality. Od roku 2005 se významně projevuje i nelegální výroba a pašování alkoholu nebo cigaret.

V roce 2008 se mezi nejrozšířenějšími udržely charakteristické aktivity: distribuce drog a organizování prostituce. Došlo k poklesu krádeží automobilů, pokračoval ústup nelegální migrace a krádeží uměleckých památek. Vzestup jsme zaznamenali u korupce, vydírání a vybírání poplatků za „ochranu“, nezákonného vymáhání dluhů, padělání CD, bankovních podvodů, počítačové kriminality.

Celkový přehled o pořadí činnosti organizovaného zločinu podle míry rozšířenosti je uveden ve schématu č. 1, 2, 3, změny u jednotlivých aktivit v tabulkách 8-32.

Pozn.: V tabulkách číslo 8-32- a v přilehlých grafech - je uvedeno procento expertů, kteří v příslušném roce jmenovali příslušnou aktivitu jako rozvinutou. Tam, kde počet dotázaných, kteří aktivitu uvádějí jako rozvinutou poklesl pod 50%, není údaj uveden. Příslušný graf má vždy spodní hranici.

Schéma míry výskytu činností organizovaného zločinu na území ČR I

	1993	1994	1995	1996	1997
	N=12	N=17	N=19	N=18	N=31
100%	auta (12)	auta (17)	drogy (19)		
	umění (12)		prostituce (19)		drogy (30)
					auta (30)
					prostituce (30)
			auta (18)	drogy (17)	
		umění (16)		auta (17)	
90%					
		prostituce (15)		prostituce (16)	
		dluhy (15)		umění (16)	
		drogy (15)			
	prostituce (10)	vloupání (14)			
		překupnictví (14)			daně (25)
80%			korupce (15)		
			podnikání (15)		praní (24)
			umění (15)	daně (14)	
		migrace (13)			korupce (23)
	celní (9)	vydírání (13)			bank. (23)
	vloupání (9)		migrace (14)		umění (23)
				migrace (13)	překupnictví (23)
				celní (13)	vl.aut. (22)
70%			dluhy (13)		privatiz. (22)
			fikt.firmy (13)	překup. (12)	dluhy (22)
	pronikání (8)	korupce (11)	celní (13)	bank. (12)	fiktivní (21)
	migrace (8)	podnikání (11)	vydírání (13)	podnikání (12)	podnikání (21)
				privatiz. (12)	celní (21)
			praní (12)	dluhy (12)	migrace (20)
			privatiz. (12)	vydírání (12)	vydírání (20)
			překup. (12)	fikt.firmy (11)	vraždy (19)
60%		praní (10)		padělání (11)	
	korupce (7)	zbraně (10)			vloupání (18)
	překup. (7)	vraždy (10)	vloupání (11)		
	hazard (7)		vraždy (11)	praní (10)	
				vraždy (10)	
				vloupání (10)	
			daně (10)	zbraně (10)	zbraně (16)
	praní (6)		zbraně (10)		
50%	vydírání (6)			korupce (9)	
	drogy (6)				
		celní (8)			

Schéma míry výskytu činností organizovaného zločinu na území ČR

	1998	1999	2000	2001	2002
	N=20	N=27	N=27	N=31	N=21
100%	drogy (20)	drogy (27)	drogy (27)	drogy (31)	
	auta (20)	auta (27)		migrace (31)	
	prostituce (20)			auta (31)	
		prostituce(26)		prostituce (30)	auta (20)
	migrace (19)	migrace (26)			prostituce (20)
			auta (25)		
			migrace (25)		drogy (19)
90%	umění (18)		prostituce (24)		migrace (19)
			korupce (24)		překupnictví (19)
			překupnictví (23)		
			praní (23)		daně (18)
			video/CD (23)		
			vraždy (23)		
			kamiony (22)		
		dluhy (22)	umění (22)	video/CD (25)	
80%			vloupání (22)		
		celní (21)	dluhy (21)		video/CD (16)
			daně (21)		vydírání (16)
	korupce (15)	umění (20)			fikt.firmy (16)
		praní (20)			celní (16)
					umění (15)
	vydírání (14)	vydírání (19)	bank.loup. (19)	překupnic. (22)	dluhy (15)
70%	dluhy (14)	video/CD (19)	padělání (19)		vloupání (15)
			bank.podv.(19)	korupce (21)	
				praní (21)	kamiony (14)
	praní (13)	kamiony (18)	vydírání (18)		bank.podv. (14)
	video/CD (13)			umění (20)	
		korupce (17)	celní (17)	kamiony (20)	
		vloupání (17)	fikt.firmy (17)	dluhy (20)	praní (13)
	zbraně (12)	vraždy (17)		vloupání (19)	vylákání (13)
60%	fikt.firmy (12)			vydírání (19)	
			vylákání (16)		
	banky (11)				
	daně (11)	privatizace (15)			
	kamiony (11)	padělání (15)	zbraně (15)	vraždy (17)	
	privatizace (11)	překupnictví (15)			
	padělání (11)			násilí (16)	vraždy (11)
	celní (10)	zbraně (14)		daně (16)	
50%	překupnic. (10)	vylákání (14)		fikt.firmy (15)	
	vraždy (10)			celní (15)	
				zbraně (15)	korupce (10)
				padělání (14)	
				bank.pod. (14)	padělání (9)
			haz.hry (12)	vylákání (14)	bank.loup. (9)

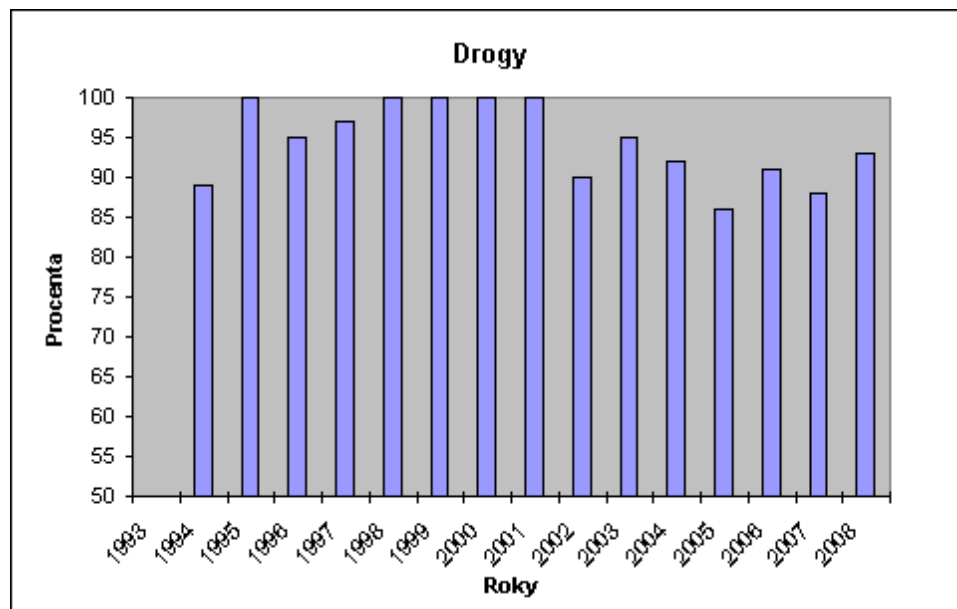
Schéma míry výskytu činností organizovaného zločinu na území ČR

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	N=19	N=24	N=28	N=33	N=17	N=30
100%	prostituce (19)		auta (28)			
	migrace (19)					
	auta (18)	prostituce (23)				
	drogy (18)					
	vydírání (18)	auta (22)	korupce (26)			
		drogy (22)				drogy (28)
		vydírání (22)		drogy (30)		auta (28)
90%		dluhy (22)				daně (27)
			drogy (24)			
		migrace (21)	daně (24)	auta (28)	drogy (15)	prostituce (26)
			celní (24)	praní (28)		
				padělání (28)		korupce (25)
	korupce (16)	video/CD (20)			prostituce (14)	praní (25)
			prostituce (23)		korupce (14)	CD (25)
			dluhy (23)		vydírání (14)	alk/cig (25)
80%	daně(15)	bank.loup. (19)			dluhy (14)	
	fikt.firmy (15)	praní (19)	video/CD (22)			bank.podv. (23)
	praní (15)			počítač.kr. (25)	auta (13)	dluhy (23)
	dluhy (15)	celní (18)		alk/cig (25)	migrace (13)	
		daně (18)	alk/cig (21)	podvody (25)	CD (13)	
		korupce (18)				fikt.firmy (22)
		fikt.firmy (18)		prostituce (24)		migrace (22)
		vylákání (17)	migrace (20)	vydírání (24)	bank.loup. (12)	
70%	zbraně (13)					vloupání (21)
	umění (13)		praní (19)			vylákání (21)
	video/CD (13)	umění (16)	vydírání (19)	migrace (22)	počítač.kr.(11)	
			překupnictví (19)		praní (11)	vydírání (20)
					daně (11)	
	vylákání (12)	bank.podv. (15)		celní (20)	fikt.firmy (11)	pad.dokum. (19)
	padělání (12)	padělání (15)		překupnictví (20)	alk/cig (11)	
	překup. (12)	překupnic. (15)	vloupání (17)	fikt.firmy (20)	celní (11)	
60%				video/CD (20)	překupnictví (10)	bank.loup. (18)
		kamiony (14)			umění (10)	
	celní (11)	vloupání (14)	fikt.firmy (16)	dluhy (19)	vloupání (10)	
			odpady (16)		bank.podv. (10)	
				vraždy (18)		celní (16)
	bank.loup. (10)	vraždy (13)	bank.podv. (15)			zneuž.EU (16)
	kamiony (10)		vylákání (15)		nuc.práce (9)	haz.hry (16)
				vloupání (17)		
50%				bank.loup. (17)		pad.peněz (15)
	bank.podv. (9)					plat.karty (15)
	vraždy (9)					
		haz.hry (11)	vraždy (13)			
	vloupání (8)	zbraně (11)	bank.loup. (13)			
	haz.hry (8)	násilí (11)				

Tabulka 8

Drogy

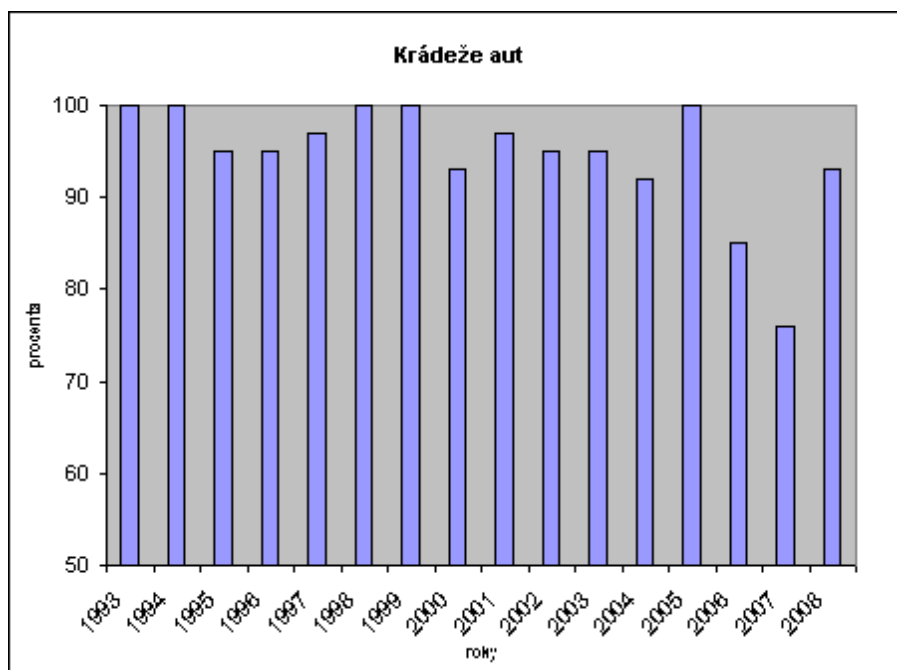
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
50	89	100	95	97	100	100	100	100	90	95	92	86	91	88	93

Tabulka 9

Krádeže aut

1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
100	100	95	95	97	100	100	93	97	95	95	92	100	85	76	93

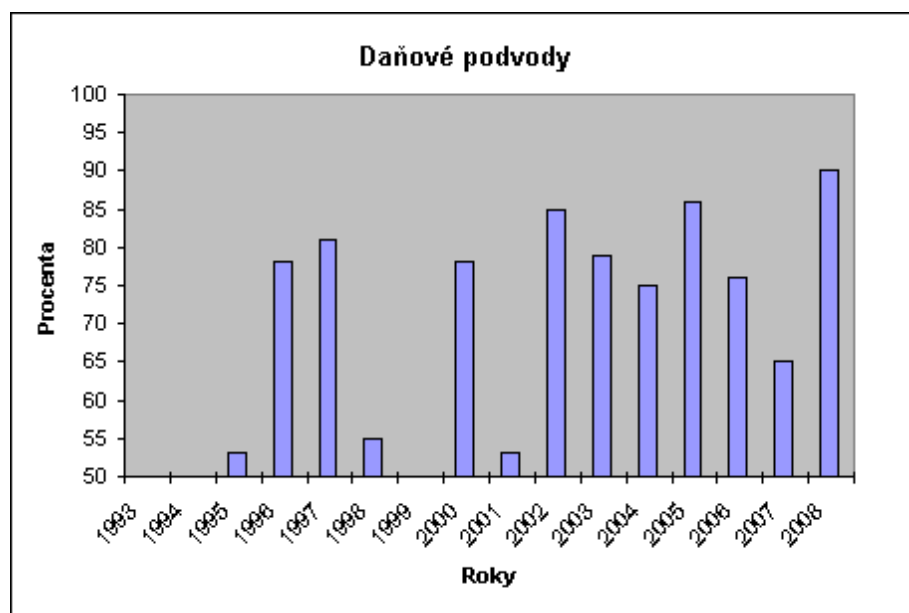

Tabulka 10

Daňové podvody

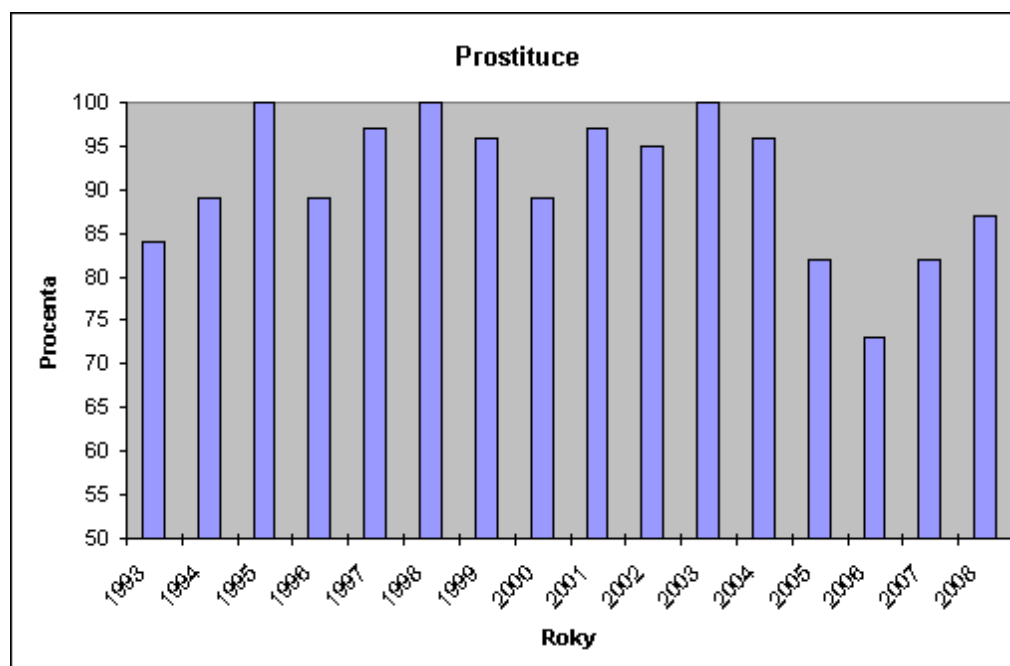
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0	0	53	78	81	55	0	78	53	85	79	75	86	76	65	90

Tabulka 11

Prostituce

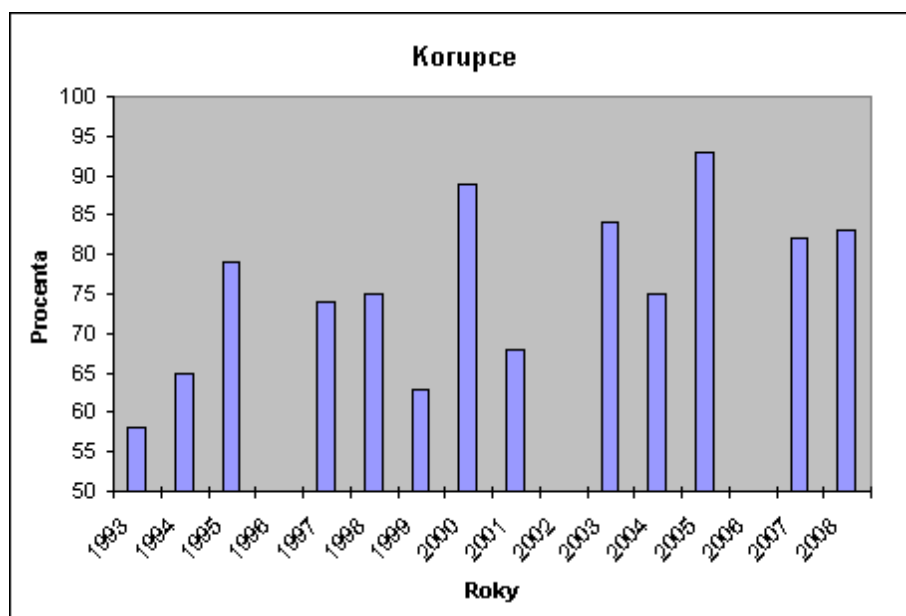
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
84	89	100	89	97	100	96	89	97	95	100	96	82	73	82	87

Tabulka 12

Korupce

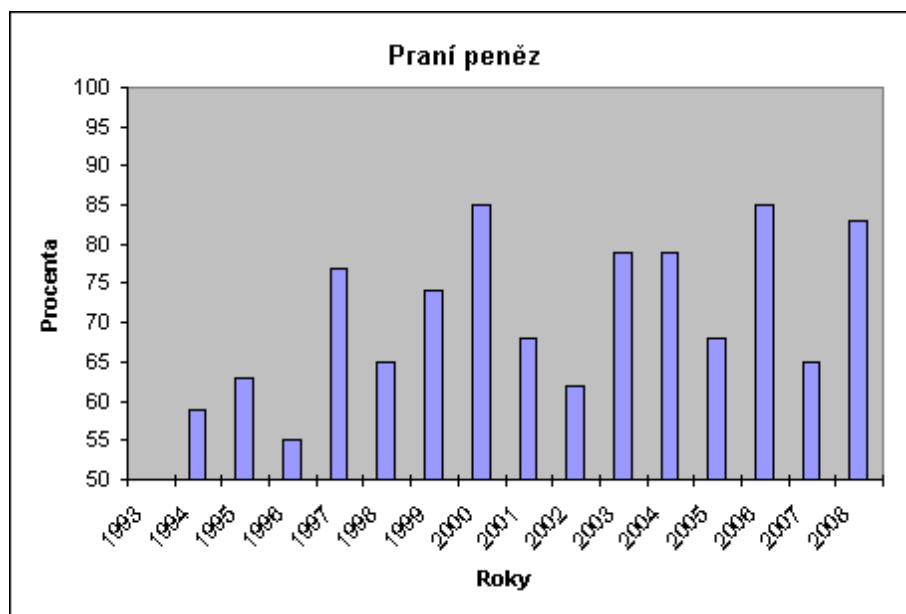
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
58	65	79	50	74	75	63	89	68	48	84	75	93	45	82	83

Tabulka 13

Praní peněz

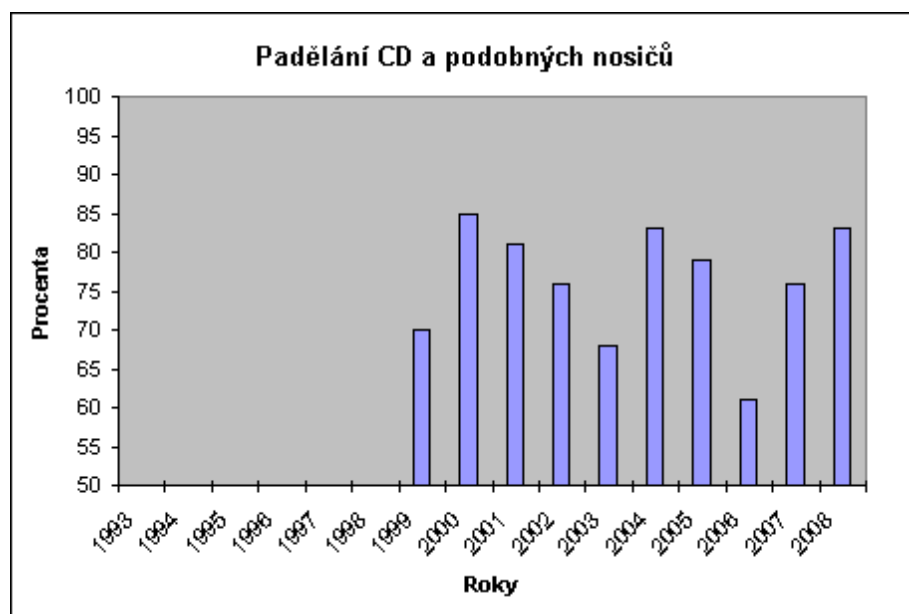
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
50	59	63	55	77	65	74	85	68	62	79	79	68	85	65	83

Tabulka 14

Padělání CD a kopírování videokazet

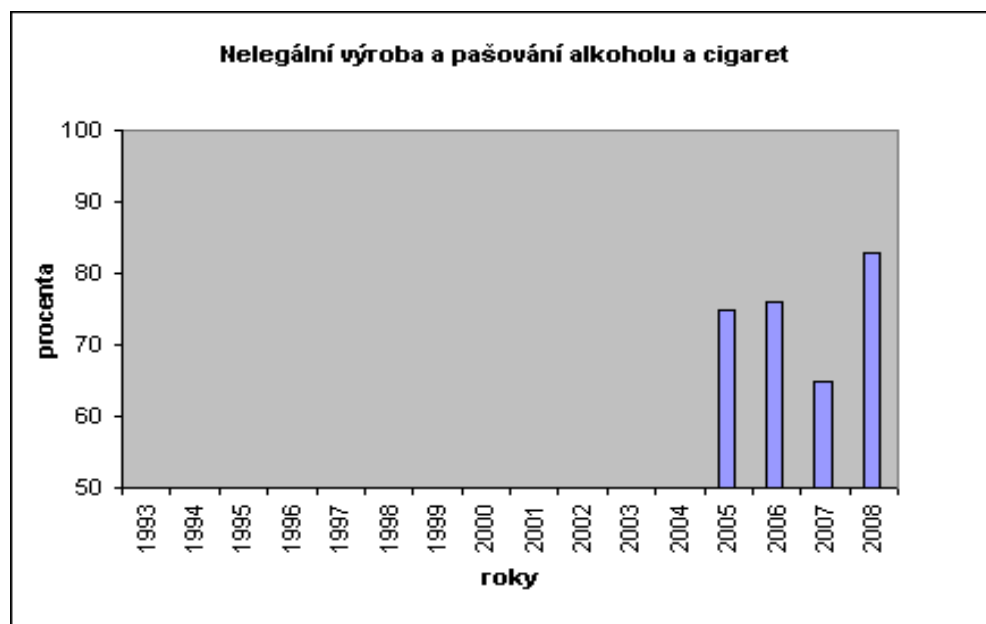
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0	0	0	0	0	0	70	85	81	76	68	83	79	61	76	83

Tabulka 15

Nelegální výroba a pašování alkoholu a cigaret

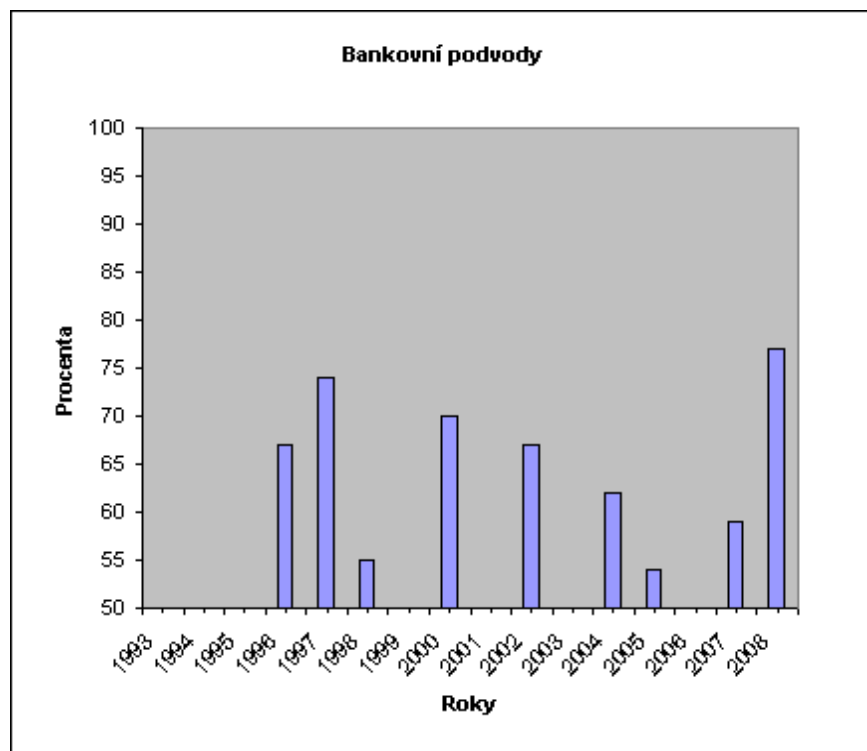
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	75	76	65	83

Tabulka 16

Bankovní podvody

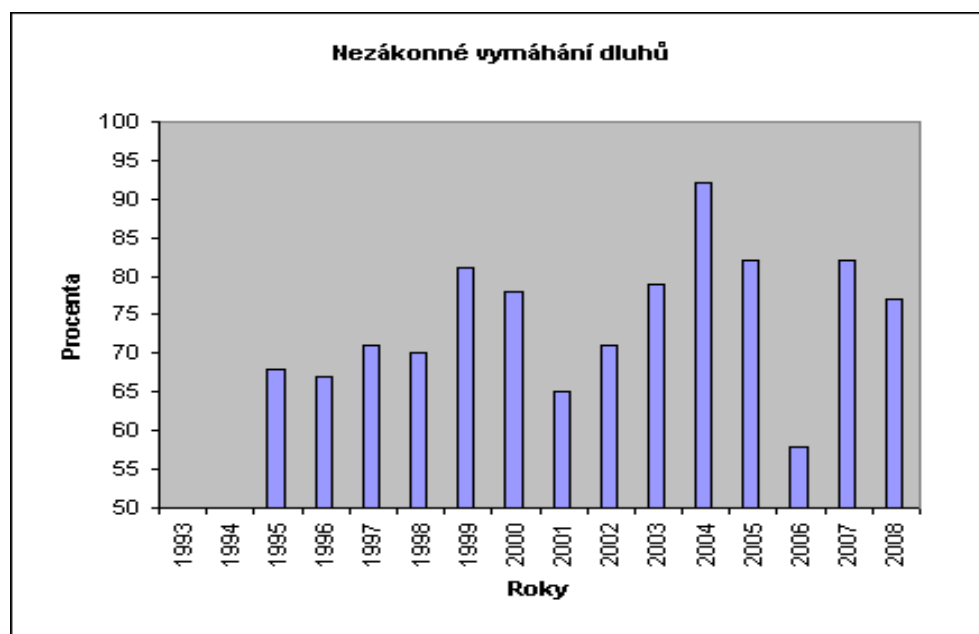
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0	0	0	67	74	55	0	70	0	67	0	62	54	48	59	77

Tabulka 17

Nezákoné vymáhání dluhů

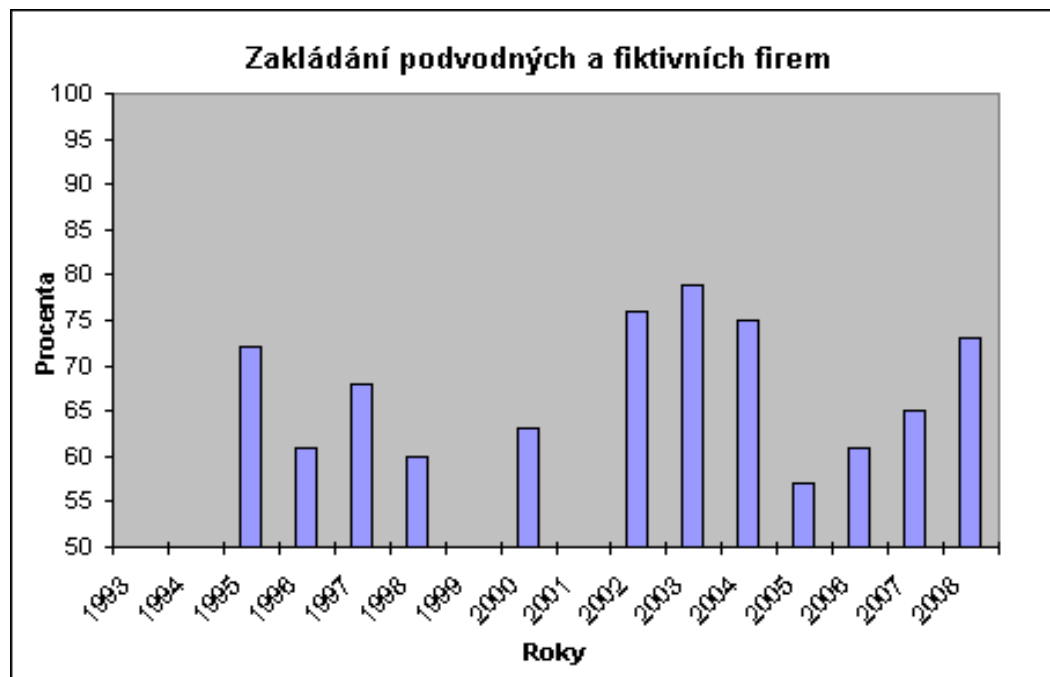
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0	0	68	67	71	70	81	78	65	71	79	92	82	58	82	77

Tabulka 18

Zakládání podvodných a fiktivních firem

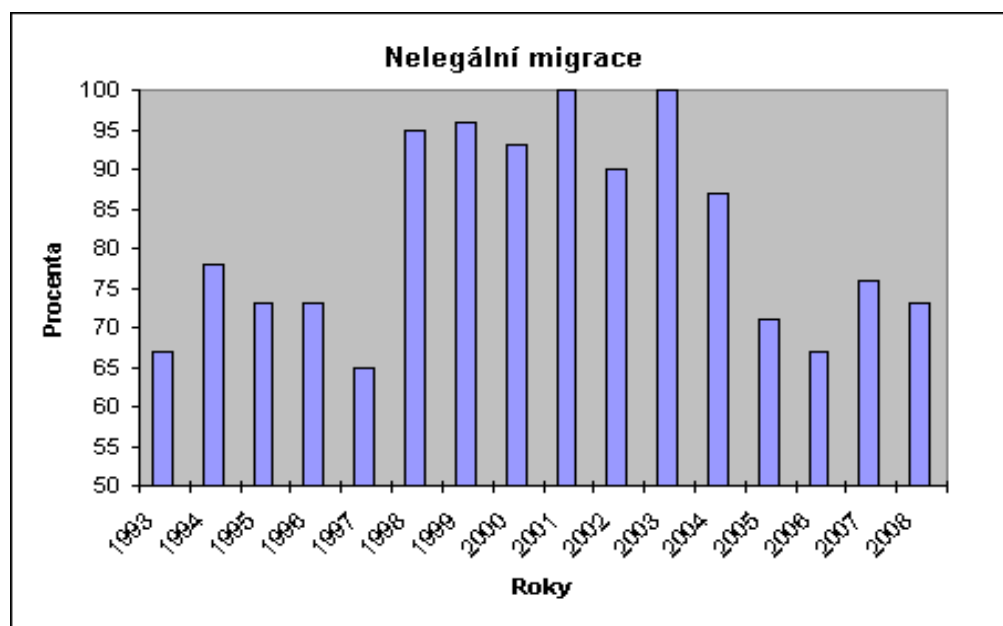
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0	0	72	61	68	60	0	63	50	76	79	75	57	61	65	73

Tabulka 19

Nelegální migrace

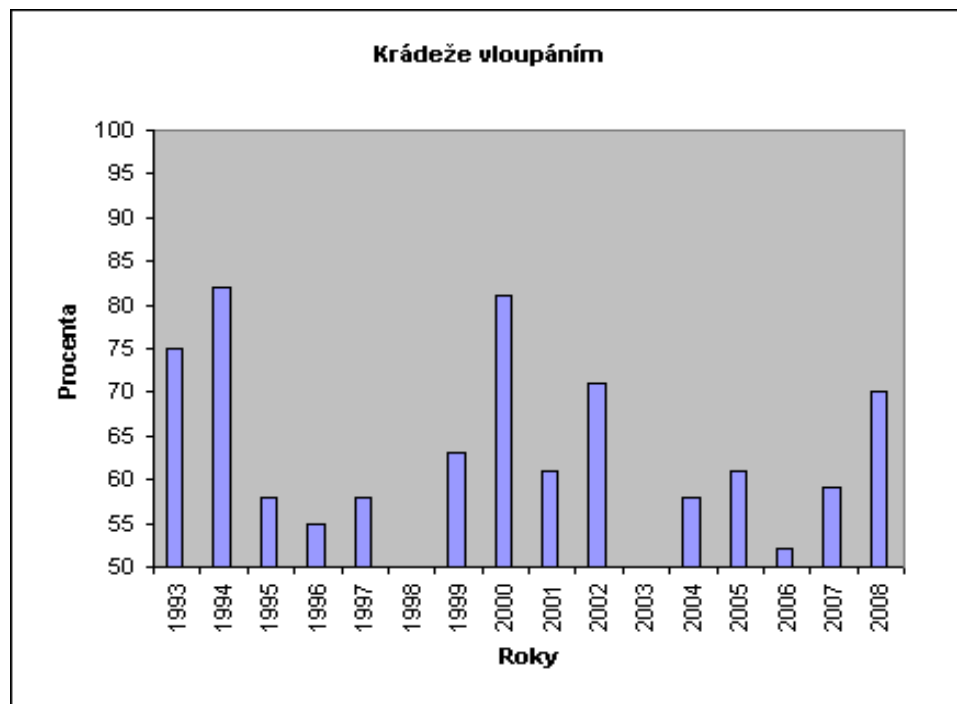
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
67	78	73	73	65	95	96	93	100	90	100	87	71	67	76	73

Tabulka 20

Krádeže vloupáním

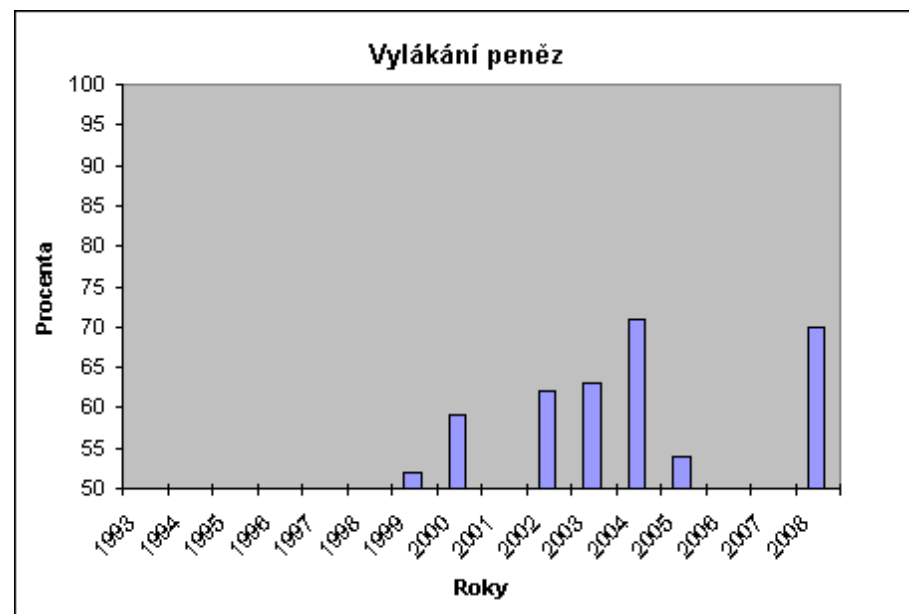
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
75	82	58	55	58	0	63	81	61	71	0	58	61	52	59	70

Tabulka 21

Vylákání peněz

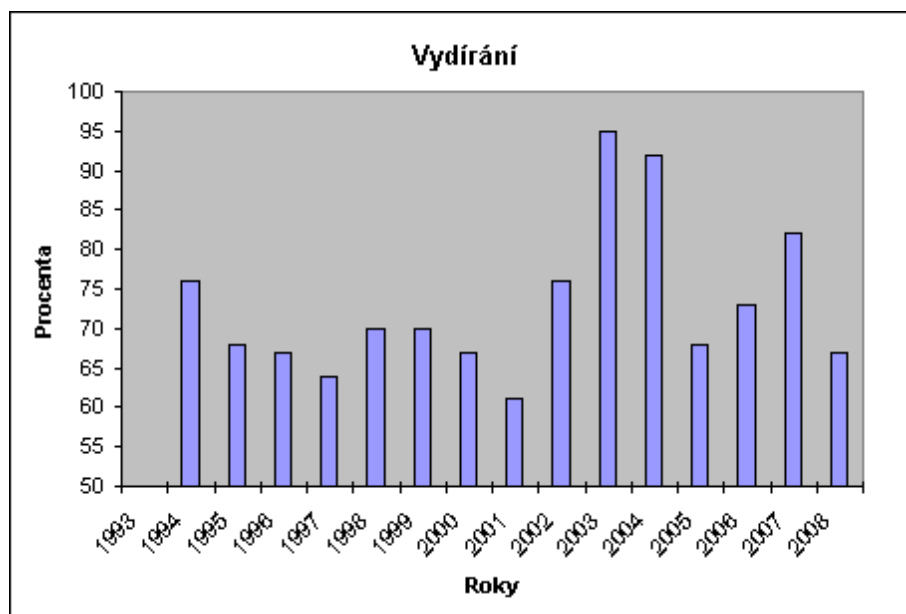
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0	0	0	0	0	0	52	59	0	62	63	71	54	42	35	70

Tabulka 22

Vydírání

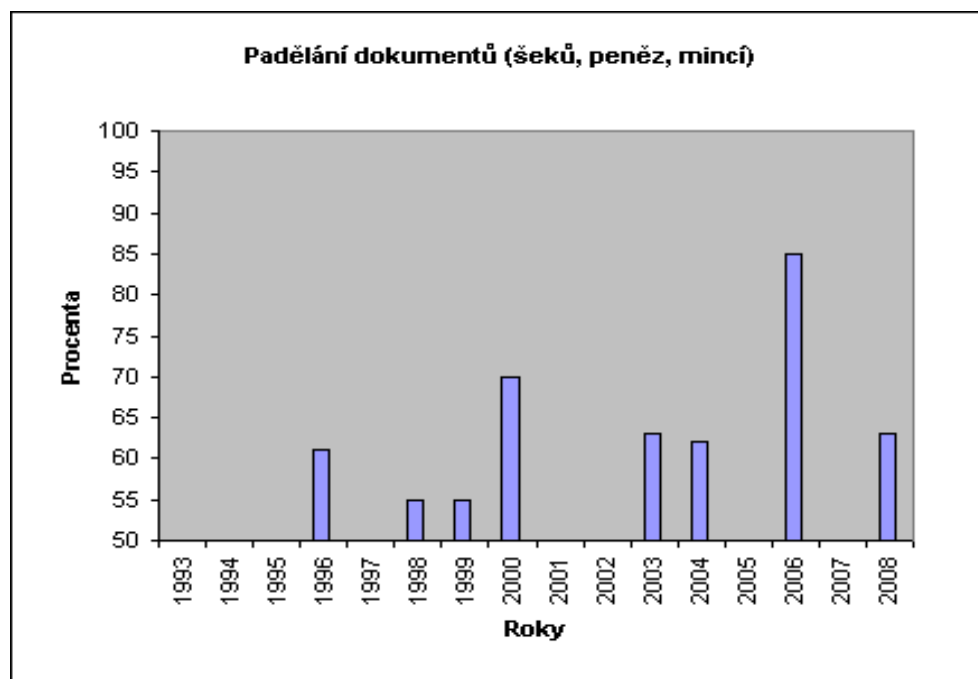
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
50	76	68	67	64	70	70	67	61	76	95	92	68	73	82	67

Tabulka 23

Padělání dokumentů, šeků, peněz, mincí

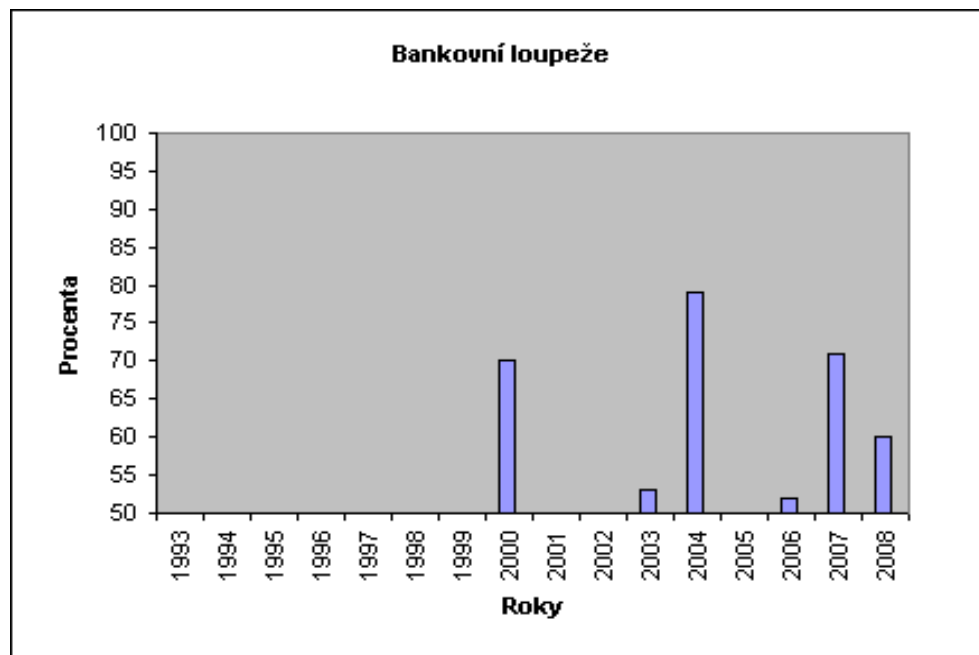
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0	0	0	61	0	55	55	70	0	0	63	62	43	85	41	63

Tabulka 24

Bankovní loupeže

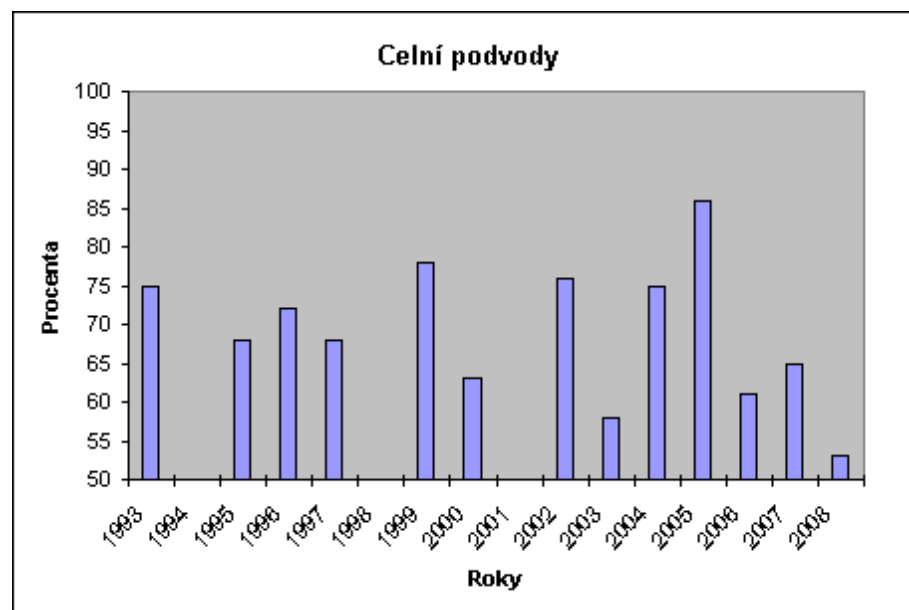
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0	0	0	0	0	0	0	70	0	0	53	79	46	52	71	60

Tabulka 25

Celní podvody

1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
75	50	68	72	68	50	78	63	48	76	58	75	86	61	65	53

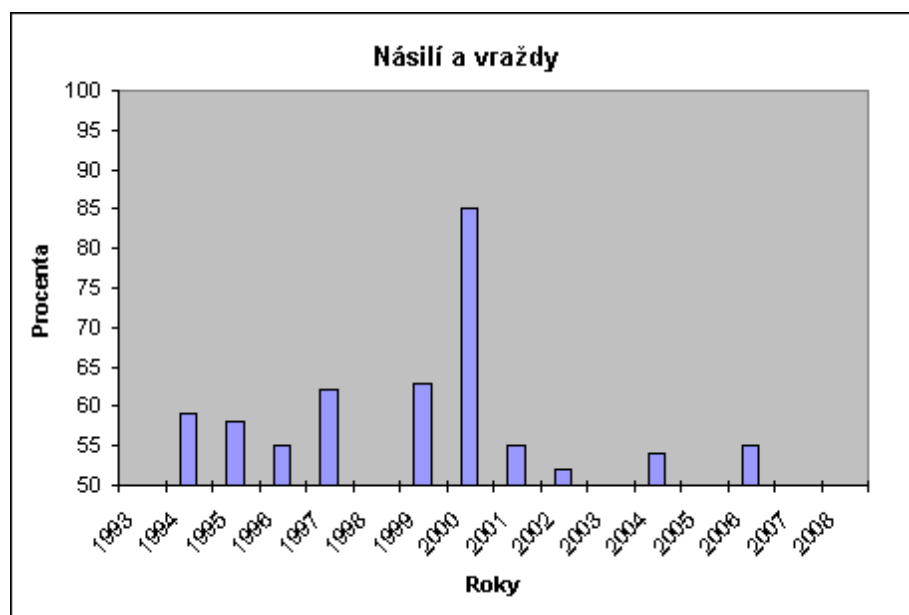

Tabulka 26

Násilí a vraždy

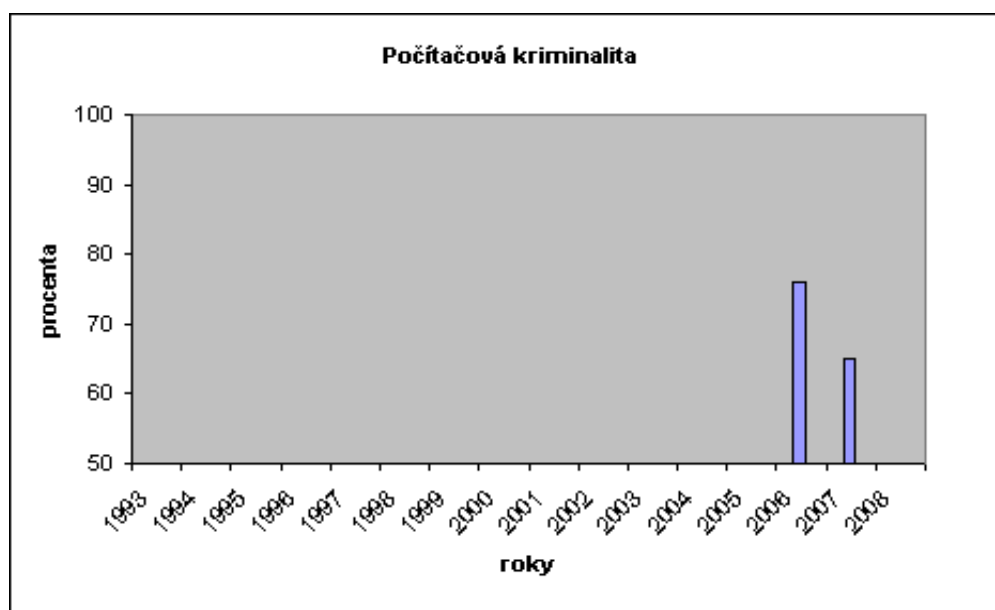
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0	59	58	55	62	50	63	85	55	52	47	54	46	55	41	47

Tabulka 27

Počítačová kriminalita

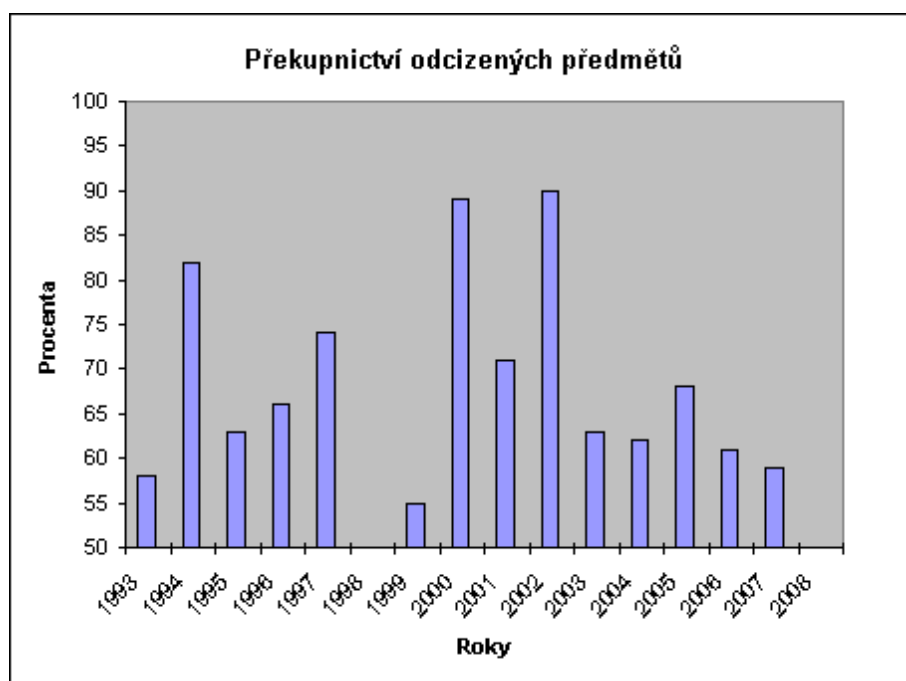
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	76	65	47

Tabulka 28

Překupnictví odcizených předmětů

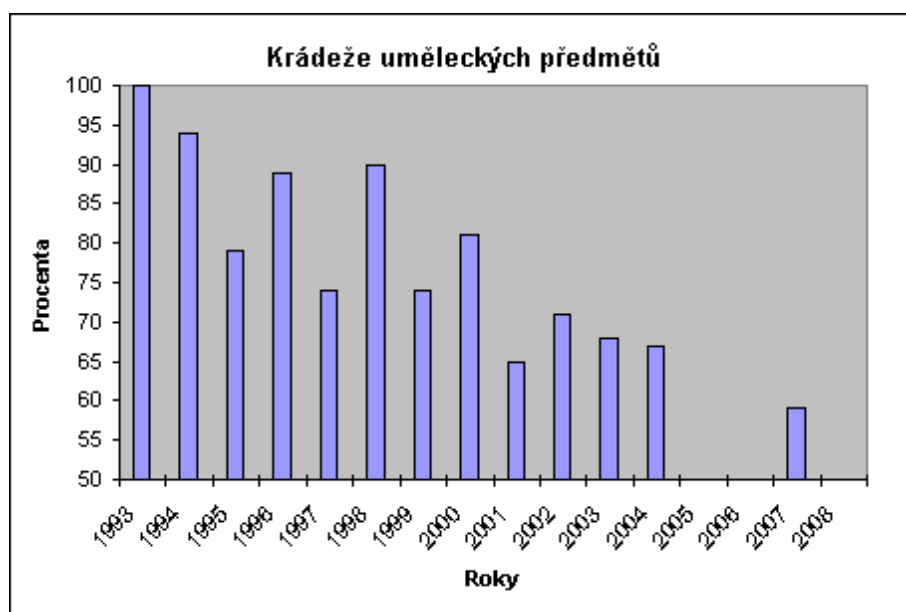
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
58	82	63	66	74	50	55	89	71	90	63	62	68	61	59	43

Tabulka 29

Krádeže uměleckých předmětů

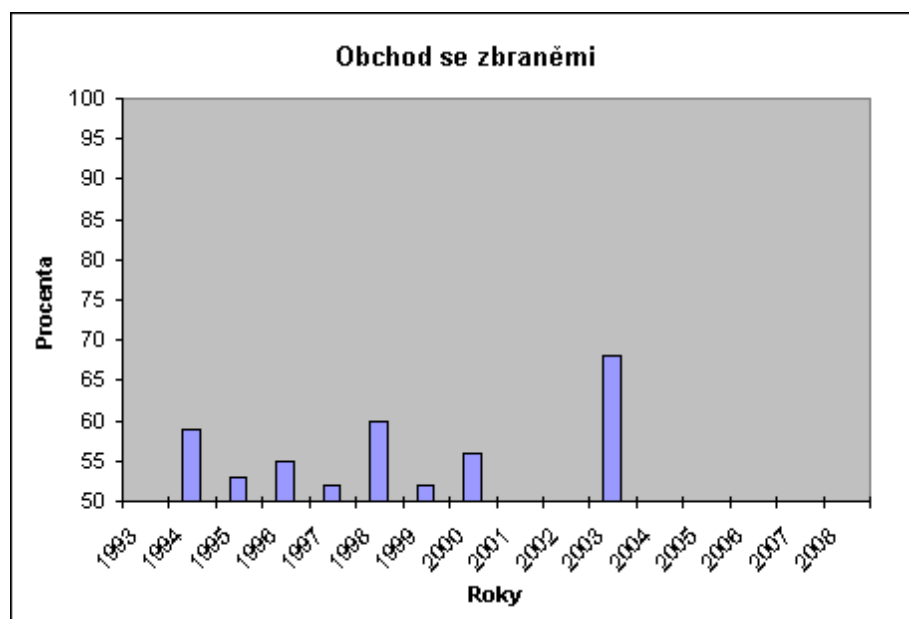
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
100	94	79	89	74	90	74	81	65	71	68	67	43	45	59	40

Tabulka 30

Obchod se zbraněmi

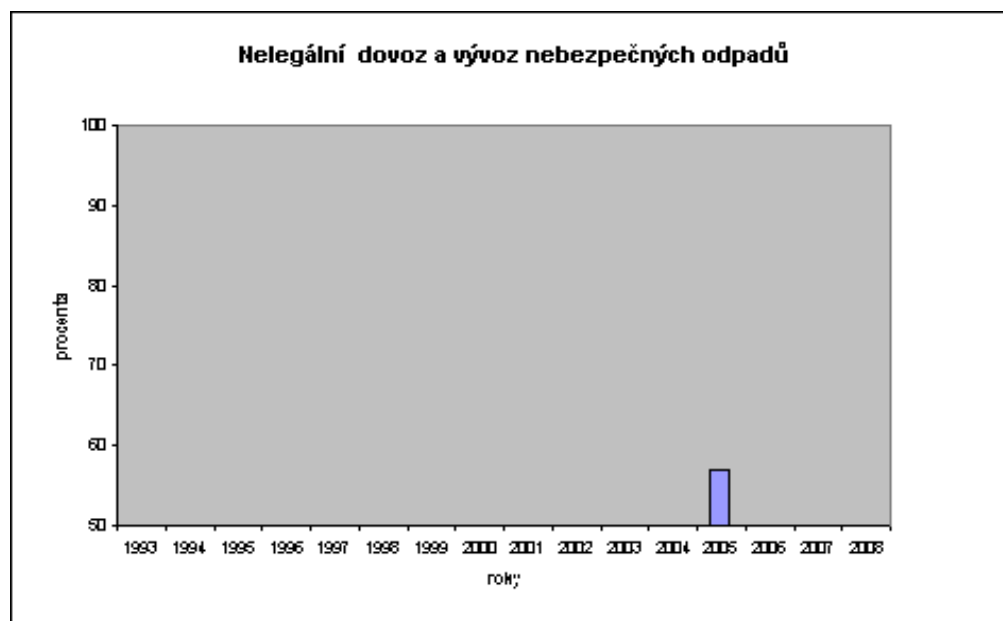
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0	59	53	55	52	60	52	56	48	38	68	46	32	36	35	40

Tabulka 31

Nelegální dovoz a vývoz nebezpečných odpadů

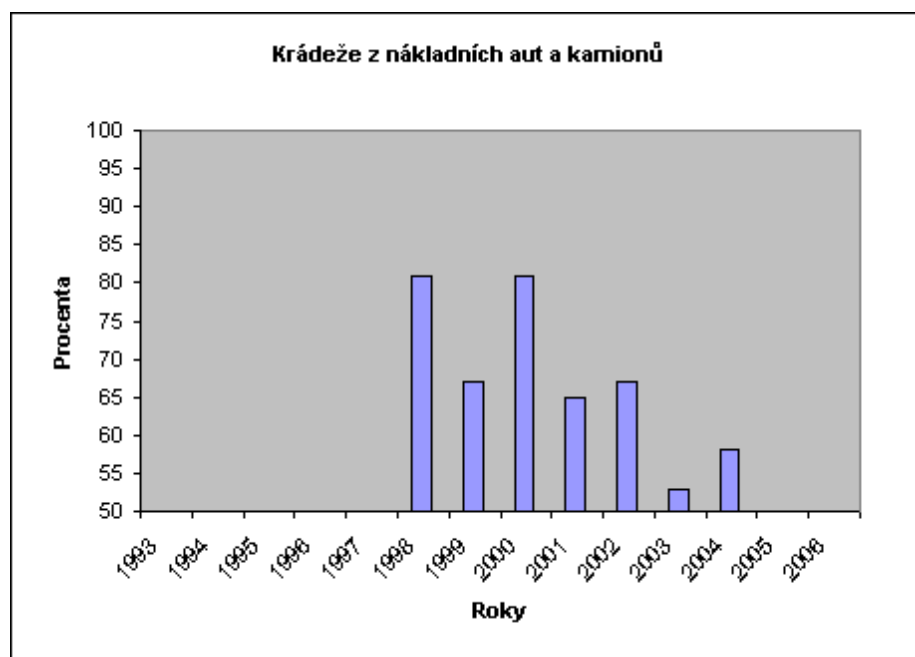
1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	57	33	24	23

Tabulka 32

Krádeže z nákladních aut a kamionů

1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
0	0	0	0	0	81	67	81	65	67	53	58	0	0

5. Nejčastější aktivity zahraničních skupin

Kromě zjišťování pořadí aktivit organizovaného zločinu jako celku jsme od roku 1999 zjišťovali jakými aktivitami se na území České republiky zabývají výrazněji zastoupené národnostní skupiny.

Nejfrekventovanější aktivity ukrajinských skupin v letech 1999-2008

Poznámka: V závorce je počet expertů, kteří činnost uvedli na 1. - 8. místě (z celkového počtu 27 v roce 1999 a 2000, 31 v roce 2001, 21 v roce 2002, a 19 v roce 2003, 24 v roce 2004 a 28 v roce 2005, 33 v roce 2006, 17 v roce 2007, 30 v roce 2008.)

1999

vydírání (23), násilná kriminalita (15), loupeže (10), krádeže aut (8), zbraně a radioaktivní materiál (5), finanční kriminalita (5), prostituce (4), drogy (4).

2000

násilná kriminalita (24), vydírání (20), loupeže (13), drogy (13), prostituce (10), krádeže aut (7), nelegální migrace (7), zbraně a radioaktivní materiál (5), praní peněz (3), bankovní podvody (2), vymáhání dluhů (2).

2001

vydírání (21), drogy (14), prostituce (13), násilná kriminalita (12), zbraně a radioaktivní materiál (10), loupeže (8), vymáhání dluhů (8), krádeže aut (6), nelegální migrace (5).

2002

vydírání (17), prostituce (8), ozbrojené loupeže (8), krádeže vozidel (5), vraždy (5), drogy (5), praní peněz (4), zbraně (4), násilí (4), převaděčství (3), korupce (2), nelegální zaměstnávání(1), únosy (1).

2003

vydírání (13), prostituce (6), obchodování s lidmi (5), vymáhání dluhů (5), loupeže (5), drogy (4), krádeže aut (4), násilí (2), nelegální migrace (2), vraždy (2), nelegální zaměstnávání (1), padělání (1).

2004

vydírání (19), vymáhání dluhů (8), loupeže (8), prostituce (6), násilná trestná činnost (4), vraždy (4), nelegální migrace (4), krádeže aut (3), obchod se zbraněmi (3), drogy (3), praní peněz (2), obchodování se ženami (1), padělání (1), nelegální zaměstnávání (1), obchod s lidmi (1), únosy (1), korupce (1).

2005

vydírání (23), vymáhání dluhů (8), vraždy (7), loupeže (7), krádeže aut (7), prostituce (5), praní špinavých peněz (5), nelegální migrace (4), obchod se zbraněmi (4), drogy (4), násilí (4), krádeže (3), obchodování s lidmi (3), bankovní loupeže (2), vylákání peněz (1), hazardní hry (1), daňové podvody (1), celní podvody (1), korupce (1), nezákonný obchod se starožitnostmi (1).

2006

vydírání a vybírání výpalného (20), prostituce, kuplířství a obchodování se ženami (14), vraždy (11), ostatní násilná trestná činnost (10), krádeže aut (8), obchodování s lidmi/nucené práce (7), loupeže (6), praní peněz (4), obchodování se zbraněmi (3), krádeže (3) nelegální migrace (2), vymáhání dluhů (2), drogy (2) zakládání fiktivních firem (1), bankovní loupeže (1), padělání (1), finanční trč. (1), hazardní hry (1).

2007

vydírání a vybírání výpalného (9), vraždy (8), loupeže (6), násilná trestná činnost (5), prostituce, kuplířství a obchodování se ženami (4), krádeže aut (4), drogy (3), obchodování s lidmi/nucené práce (2) vymáhání dluhů (2), obchodování se zbraněmi (2), nelegální migrace (1), majetková trestná činnost (1), podvody DPH (1), loupežná přepadení (1).

Ukrajinci 2008

vydírání (17), násilná trestná činnost (11), loupeže (9), obchodování s lidmi/nucené práce (8), krádeže aut (5), prostituce/kuplířství (5), vymáhání dluhů (5), vraždy (4), obchodování se zbraněmi (4), praní peněz (4), ekonomická kriminalita (4), krádeže (3), podvody (3), drogy (2), majetková kriminalita (2), daňové podvody (2), překupnictví (2), zakládání fiktivních firem (2), korupce (1), nelegální migrace (1), lichva (1), bankovní podvody (1), bankovní loupeže (1), úvěrové podvody (1), pojišťovací podvody (1), padělání dokladů (1), ovlivňování svědků (1).

Nejfrekventovanější aktivity ruských skupin v letech 1999-2008

Poznámka: V závorce je počet expertů, kteří činnost uvedli na 1.-10. místě (z celkového počtu 27 v roce 1999 a 2000, 31 v roce 2001, 21 v roce 2002, a 19 v roce 2003, 24 v roce 2004 a 28 v roce 2005, 33 v roce 2006, 17 v roce 2007, 30 v roce 2008.)

1999

vydírání (21), násilná kriminalita (12), ekonomická kriminalita (9), prostituce (8), zbraně a radioaktivní materiál (7), krádeže aut (6), praní peněz (5), drogy (4), těžké kovy a ropa (4).

2000

násilná kriminalita (17), vydírání (16), drogy (9), loupeže (8), prostituce (7), zbraně a radioaktivní materiál (4), nelegální migrace (4), krádeže aut (2), praní peněz (2), bankovní podvody (2), vymáhání dluhů (1).

2001

násilná kriminalita (13), vydírání (12), drogy (11), prostituce (11), praní peněz (9), zbraně a radioaktivní materiál (8), vymáhání dluhů (7), krádeže aut (7), loupeže (6), bankovní loupeže (3), padělání peněz (2).

2002

vydírání (16), prostituce (8), loupeže (7), vraždy (6), drogy (6), praní peněz (6), krádeže aut (5), zbraně (3), bankovní podvody (2), násilí (2), nelegální migrace (2), radioaktivní materiál (1), hospodářská trestná činnost (1), fiktivní firmy (1), korupce (1), vymáhání dluhů (1), pašování (1), padělání peněz (1).

2003

vydírání (13), drogy (7), zbraně (7), vraždy (6), praní peněz (5), prostituce (4), loupeže (4), krádeže aut (3), nelegální migrace (2), vymáhání dluhů (2), korupce (2), obchodování s lidmi (2), hospodářská kriminalita (1), pašování (1), obchodování s radioaktivním materiálem (1), daňové podvody (1), podvody s nemovitostmi (1).

2004

vydírání (12), praní peněz (8), prostituce (8), drogy (7), vymáhání dluhů (5), obchod se zbraněmi (4), vraždy (3), loupeže (3), hospodářská kriminalita (3), obchodování se ženami (2), násilná trestná činnost (2), fiktivní firmy (2), padělání dokladů (1), krádeže aut (1), finanční podvody (1), nelegální migrace (1), korupce (1).

2005

vydírání (14), praní peněz (11), obchod se zbraněmi (9), vraždy (7), loupeže (6), prostituce (4), krádeže aut (3), násilí (3), drogy (3), korupce (3), nelegální migrace (3), vymáhání dluhů (3), podvody (2), fiktivní firmy (2), daňové podvody (2), hospodářská trestná činnost (2), bankovní loupeže (1), celní podvody (1), obchod se ženami (1), padělání dokumentů (1), krádeže (1), finanční podvody (1), hazardní hry (1), překupnictví (1).

2006

vydírání (20), vraždy (13), ostatní násilná trč. (9), prostituce (9), praní peněz (9), loupeže (4), krádeže aut (3), podvody (3), obchod s lidmi/nucené práce (3), obchod se zbraněmi (2), korupce (2), padělání dokumentů (2), krádeže (2), drogy (1), fiktivní firmy (1), nelegální migrace (1), daňové úniky (1), finanční podvody (1), hazardní hry(1).

2007

vydírání (12), vraždy (5), ostatní násilná trestná činnost (5), obchod se zbraněmi (5), loupeže (4), krádeže aut (4), korupce (4), praní peněz (4), obchod s lidmi/nucené práce (4), ostatní násilná trestná činnost (3), drogy (3), bankovní podvody (2), vymáhání dluhů (2), prostituce (1), podvody (1), ekonomická kriminalita (1).

Rusové 2008 (celkový počet expertů: N=30)

vydírání (18), násilná trestná činnost (11), prostituce/kuplířství (8), praní peněz (8), drogy (7), vraždy (6), obchod se zbraněmi (6), majetková trestná činnost (3), ekonomická kriminalita (3), korupce/úplatkářství (3), fiktivní firmy (3), vymáhání dluhů (2), loupeže/loupežná přepadení (2), krádeže aut (2), finanční kriminalita (2), daňové podvody (2), bankovní podvody (2), obchod s lidmi/nucené práce (2), krádeže (2), úvěrové podvody (1), pojišťovací podvody (1), lichva (1), překupnictví (1), ovlivňování svědků (1).

Nejfrekventovanější aktivity vietnamských skupin v letech 1999-2008

Poznámka: V závorce je počet expertů, kteří činnost uvedli na 1. - 8. místě (z celkového počtu 27 v roce 1999 a 2000, 31 v roce 2001, 21 v roce 2002, a 19 v roce 2003, 24 v roce 2004 a 28 v roce 2005, 33 v roce 2006, 17 v roce 2007, 30 v roce 2008.)

1999

padělání (5), podvodné podnikání (5), porušování ochranné známky (4), pašování (4), padělání CD (3), drogy (3), praní peněz (2), násilná kriminalita (2).

2000

nelegální migrace (5), prostituce (4), padělání CD a nelegální kopie videokazet (4), drogy (3), celní podvody (3), násilná kriminalita (2), daňové podvody (2), pašování (1), vydírání (1), překupnictví (1), vymáhání dluhů (1).

2001

celní podvody (14), padělání CD a nelegální kopie videokazet (10), nelegální migrace (8), daňové podvody (8), drogy (6), obchod s lidmi (2), pašování (2), prostituce (2), vydírání (2), praní peněz (2), násilná kriminalita (1).

2002

nelegální migrace (8), praní peněz (7), porušování ochranné známky a autorských práv (6), pašování zboží (6), drogy (6), padělání zboží (5), padělání dokumentů (3), korupce (3), vraždy (2), vydírání (2), prostituce (1), loupeže (1), hazardní hry (1), krádeže aut (1), daňové podvody (1), ostatní násilná trestná činnost (1).

2003

padělání (9), drogy (6), nelegální migrace (5), celní podvody (5), daňové podvody (5), pašování (3), obchodování s lidmi (3), prostituce (2), vydírání (2), padělání dokladů (2), praní peněz (1), hospodářská kriminalita (1), vraždy (1).

2004

drogy (8), padělání značkového zboží (6), nelegální migrace (5), celní podvody (5), daňové podvody (5), praní peněz (3), padělání CD (2), padělání dokumentů (2), pašování zboží (2), porušování ochranných známek (1), hospodářská kriminalita (1), korupce (1), podvody (1), obchodování se ženami (1), prostituce (1), vydírání (1), fingování sňatků (1).

2005

drogy (8), celní podvody (7), daňové podvody (7), praní špinavých peněz (7), padělání CD (7), pašování zboží (6), nelegální výroba lihu a cigaret (6), nelegální migrace (5), padělání ochranných známek (5), padělání a distribuce značkového zboží (4), obchodování s lidmi (3), hazardní hry (1), vydírání (1), podloudnictví (1), krádeže (1), loupeže (1).

2006

drogy (9), nelegální migrace (8), celní podvody (7), padělání ochranné známky (7), padělání CD/video (6), pašování cigaret (6), daňové podvody (5), prostituce, kuplířství, obchodování se ženami (4), nucené práce (3), pašování (3), praní peněz (3), vydírání a výpalné (3), zakládání fiktivních firem (1), násilná trč. (1), hazardní hry (1).

2007

drogy (7), praní špinavých peněz (4), obchodování s lidmi (4), celní podvody (4), nelegální migrace (3), padělání (3) padělání ochranné známky (2), daňové podvody (2), výroba lihu a cigaret (2), padělání CD/DVD (2), korupce (1), pašování (1), prostituce (1), obchod se zbraněmi (1), nelegální dovozy (1), hospodářská trestná činnost (1).

Vietnamci 2008

drogy (20), padělání (software, elektronika, textil, kosmetika)(9), výroba alkoholu a cigaret (8), prostituce/obchod se ženami (7), praní peněz(6), násilná trč. (5), nelegální migrace (5), celní podvody (5), daňové podvody (4), padělání CD (4), ekonomická kriminalita (4), pašování (4), obchodování s lidmi/nucené práce (4), vydírání (2), korupce (1), porušování ochranné známky a autorských práv (1), majetková trč. (1), fiktivní firmy (1), loupeže (1), obchod se zbraněmi (1).

Nejfrekventovanější aktivity albánských /kosovo-albánských/ skupin v letech 2000 – 2008

Poznámka: V závorce je počet expertů, kteří činnost uvedli na 1. - 8. místě (z celkového počtu 27 v roce 1999 a 2000, 31 v roce 2001, 21 v roce 2002, a 19 v roce 2003, 24 v roce 2004 a 28 v roce 2005, 33 v roce 2006, 17 v roce 2007, 30 v roce 2008.)

2000

drogy (5), prostituce (3), obchod se zbraněmi (2), krádeže aut (1), násilná kriminalita (1).

2001

drogy (12), obchod se zbraněmi (7), prostituce (3), krádeže aut (2).

2002

drogy (14), prostituce (5), zbraně (3), krádeže aut (3), vydírání (2), loupeže (2), praní peněz (2), ostatní násilí (2), finanční podvody (1), celní podvody (1), majetková trestná činnost (1).

2003

drogy (7), praní peněz (3), korupce (1), hazardní hry (1), padělání (1), vydírání (1), loupeže (1), prostituce (1).

2004

drogy (13), obchod se zbraněmi (4), prostituce (3), praní peněz (2), vraždy (2), vydírání (1), násilná trestná činnost (1), hazardní hry (1), krádeže aut (1).

2005

drogy (10), praní špinavých peněz (2), vydírání (2), násilná trestná činnost (2), obchod se zbraněmi (2), loupeže (2), prostituce (1), vraždy (1), obchodování s lidmi (1), krádeže aut (1), podloudnictví (1), násilné vymáhání dluhů (1), podvody (1), vloupání (1).

2006

drogy (16), obchod se zbraněmi (4), praní peněz (3), prostituce (2), násilná trč.(2), padělání peněz (2), padělání dokumentů (2), nelegální migrace (2), krádeže (1), majetková trč. (1), vydírání (1), padělání peněz (1), vraždy (1), daně (1), hazardní hry (1).

2007

drogy (10) obchod se zbraněmi (4), násilná trč. (1), padělání peněz a jejich distribuce (1), majetková trč. (1), obchodování se ženami (1), vraždy (1), praní peněz (1), vymáhání dluhů (1), korupce (1), pašování (1).

Albánci/Kosovští Albánci 2008

drogy (14), prostituce/obchod se ženami (6), obchod se zbraněmi (5), praní špinavých peněz (5), násilná trestná činnost (5), krádeže (3), vražda (2), padělání dokladů (2), lichva (2), krádeže aut (2), převaděčství (1), vydírání (1), hazardní hry (1), majetková trč. (1).

Nejfrekventovanější aktivity čínských skupin v letech 1999-2008

Poznámka: V závorce je počet expertů, kteří činnost uvedli na 1. - 8. místě (z celkového počtu 27 v roce 1999 a 2000, 31 v roce 2001, 21 v roce 2002, a 19 v roce 2003, 24 v roce 2004 a 28 v roce 2005, 33 v roce 2006, 17 v roce 2007, 30 v roce 2008.)

1999

praní peněz (6), nelegální migrace (3), drogy (3), daně (3), obchod s lidmi (3).

2000

nelegální migrace (4), praní peněz (4), prostituce (4), násilná kriminalita (4), drogy (2).

2001

nelegální migrace (8), praní peněz (5), celní podvody (5), drogy (5), padělání dokumentů (4), obchod s lidmi (3).

2002

praní peněz (11), nelegální migrace (9), pašování zboží (6), vydírání (5), drogy (4), porušování ochranné známky (3), padělání zboží (2), celní podvody (2), prostituce (2), vraždy (2), ostatní násilí (2), fiktivní firmy (1), korupce (1), zbraně (1), hazardní hry (1), padělání dokladů (1), únosy (1), loupeže (1), vydírání (1).

2003

vydírání (6), nelegální migrace (5), padělatelství (4), praní peněz (3), pašování (2), drogy (2), hospodářská kriminalita (2), korupce (1), daňové podvody (1), únosy (1), vraždy (1).

2004

nelegální migrace (7), praní peněz (7), padělání dokumentů (3), padělání ochranných známek (3), drogy (2), hospodářská kriminalita (2), korupce (1), fiktivní firmy (1), celní podvody (1), obchodování se ženami (1), podvody (1), prostituce (1), pašování zboží (1), fígování sňatků (1), daňové podvody (1).

2005

praní peněz (11), padělání CD (8), celní podvody (7), nelegální migrace (5), drogy (5), daňové podvody (5), vydírání (4), nelegální výroba alkoholu a cigaret (3), vraždy (2), násilí (2), obchodování s lidmi (2), podvody (2), hazardní hry (2), fiktivní firmy (1), únosy (1), loupeže (1), prostituce (1), podloudnictví (1).

2006

nelegální migrace (10), praní peněz (8), celní podvody (5), padělání CD (4), daňové podvody (4), obchod s lidmi/nucené práce (3), drogy (3), vydírání (3), prostituce/obchod se ženami (2), padělání ochranné známky (1), pašování zboží (1), pašování cigaret (1), majetková trč. (1), vraždy (1), hazardní hry (1).

2007

nelegální migrace (6), padělání (4), obchod s lidmi (3), drogy (3), pašování zboží (3), celní podvody (2), násilí (2), výroba lihu (1), výroba cigaret (1), daňové podvody (1), vydírání (1), vraždy (1), loupeže (1).

Číňané 2008

Praní peněz (8), nelegální migrace (6), drogy (6), ekonomická kriminalita (4), celní podvody (3), pašování (2), násilná trestná činnost (2), vydírání (2), obchodování s lidmi (1), nelegální výroba lihovina tabáku (1), padělání počítačových, oděvních a jiných výrobků (1), padělání CD (1), porušování ochranné známky a autorských práv (1), daňové podvody (1), korupce (1), obchod s lidmi (1), překupnictví (1).

Nejfrekventovanější aktivity bulharských skupin v roce 2000-2008

Poznámka: V závorce je počet expertů, kteří činnost uvedli na 1. - 8. místě (z celkového počtu 27 v roce 1999 a 2000, 31 v roce 2001, 21 v roce 2002, 19 v roce 2003, 24 v roce 2004 a 28 v roce 2005, 33 v roce 2006, 17 v roce 2007, 30 v roce 2008.)

2000

prostitute (6), krádeže aut (3), násilná kriminalita (2), drogy (1).

2001

prostitute (3), krádeže aut (2), padělání (1).

2002

prostitute (5), krádeže aut (3), drogy (1), nelegální migrace (1), násilí (1), krádeže (1), padělání dokladů (1).

2003

prostitute (3), drogy (2), padělání (2), krádeže aut (1), kapesní krádeže (1).

2004

krádeže aut (7), prostitute (6), drogy (4), padělání dokumentů (3), padělání peněz (2), falešné kreditní karty (2), obchod s lidmi (1), obchod se ženami (1), obchod se zbraněmi (1), nelegální migrace (1), krádeže bankovních automatů (1), násilná trestná činnost (1), fiktivní firmy (1).

2005

prostitute (7), drogy (5), vydírání (3), krádeže (3), padělání dokladů (2), bankovní podvody (2), krádeže aut (1), nelegální migrace (1), násilná trč. (1), podvody (1), loupeže (1).

2006

prostitute/obchodování se ženami (8), krádeže aut (6), drogy (5), krádeže (5), padělání peněz (3), padělání dokumentů (3), bankovní podvody (2), obchod s lidmi/nucené práce (1), nelegální migrace (1), překupnictví (1), daňové podvody (1).

2007

prostituce/obchodování se ženami (5) krádeže aut (4), padělání kreditních karet (2), distribuce padělaných peněz (1), výběry na padělky (1), pozměňování platidel (1), podvody (1), bankovní podvody (1), daňové, úvěrové, pojistné podvody (1), praní špinavých peněz (1), drogy (1), nelegální migrace (1), korupce (1), kapesní krádeže (1).

Bulhaři 2008

krádeže aut (7), padělání a krádeže platebních karet (6), drogy (5), padělání peněz/šeků (5), násilná trč. (3), prostituce (3), padělání dokladů a dokumentů (2), obchodování se zbraněmi (2), majetková trestná činnost (2), lichva (1), krádeže (1), vykrádání bankovních automatů (1), lichva (1), ovlivňování svědků (1), kapsářství (1).

Nejfrekventovanější aktivity skupin z Rumunska v letech 2000-2008

Poznámka: V závorce je počet expertů, kteří činnost uvedli na 1. - 8. místě (z celkového počtu 27 v roce 1999 a 2000, 31 v roce 2001, 21 v roce 2002, 19 v roce 2003, 24 v roce 2004 a 28 v roce 2005, 33 v roce 2006, 17 v roce 2007, 30 v roce 2008.)

2003

krádeže (1), padělání (1), překupnictví (1), drogy (1).

2004

padělání (1), kapesní krádeže (1).

2005

kapesní krádeže (4), vydírání (2), drogy (2), krádeže aut (1), prodej padělaného zboží (1), obchodování s lidmi (1), obchod s lidskými orgány (1), nelegální migrace (1), prostituce (1), padělání dokumentů (1).

2006

krádeže (7), prostituce (2), krádeže aut (2), nelegální migrace (1), padělání peněz (1), obchod s lidmi/nucená práce (1), překupnictví (1), praní peněz (1), směnečné podvody (1).

2007

kapesní krádeže (2), drogy (1), krádeže aut (1), krádeže (1), podvody (1).

Rumuni 2008

Padělání peněz/šeků (4), krádeže (3), drogy (2), obchod s lidmi/nucené práce (2), podvody s platebními kartami (2), loupeže (2), prostituce/kuplířství (1), násilná trč. (1), nelegální migrace (1), majetková trestná činnost (1), vydírání (1), lichva (1), krádeže aut (1), podvody (1), kapsářství (1).

U **méně zastoupených** skupin (v roce 2008 od 8. do 29 místa) se vyskytovaly následující aktivity.

U **Arabů:**

v roce **2000** drogy (3), nelegální migrace (2), korupce (2), praní peněz (1),
v roce **2001** drogy (3), nelegální migrace (2), pašování zbraní (1), fiktivní firmy (1),
v roce **2002** drogy (7), nelegální migrace (5), praní peněz (3), padělání dokladů (2),
prostituce (1), nelegální směna peněz (1), padělání peněz (1), korupce (1), podvody (1),
v roce **2003** drogy (2), nelegální migrace (1),
v roce **2005** drogy (4), obchod se zbraněmi (2), nelegální migrace (1), organizování
prostituce (1), podvody (1), podloudnictví (1).

V roce **2008: drogy (4), padělání dokladů (2), padělání peněz (2), nelegální migrace (1),
praní špinavých peněz (1), nelegální výroba cigaret a alkoholu (1).**

U **Čečenců**

bylo v roce **2003** zaznamenáno vydírání (2), nelegální migrace (1), prostituce (1), drogy (1),
podvodné firmy (1), hazardní hry (1), praní peněz (1), loupeže (1), vraždy (1),
v roce **2004** drogy (2), nelegální migrace (2), vydírání (2), násilná trestná činnost (1), obchod
s lidmi (1), krádeže aut (1), obchod se zbraněmi (1), krádeže (1), loupeže (1),
v roce **2006** vydírání (3), vraždy (2), nelegální migrace (1), drogy (1), praní peněz (1),
v roce **2007** vraždy (1), loupeže (1), vydírání (1), vymáhání dluhů (1), obchodování se
zbraněmi (1),

v roce **2008: násilnou trestnou činnost (4), vydírání (2), drogy (1), vraždy (1),
obchodování se zbraněmi (1).**

U **Arménů:**

jsme v roce **2003** zaznamenali vydírání (1) a vymáhání dluhů (1),
v roce **2004** daňové podvody (1) a násilnou trestnou činnost (1),
v roce **2005** vydírání (2), obchod se zbraněmi (1), vraždy (1), loupeže (1), korupci (1),

v roce **2008: násilnou trestnou činnost (2), nelegální migraci (1), prostituci (1), pašování
alkoholu/cigaret (1), nucené práce (1), hazardní hry (1).**

U **Dagestánců** bylo zjištěno:

v roce **2002** drogy (1), násilí (1) a vydírání (1),
v roce **2004** násilná trestná činnost (1), drogy (1), vydírání (1), obchodování s lidmi (1),
krádeže aut (1) nelegální migrace (1),
v roce **2005** vydírání (1), vymáhání dluhů (1), vraždy (1), loupeže (1),
v roce **2006** vydírání (2), daňové podvody (1), celní podvody (1), vraždy (1), loupeže (1),
praní peněz (1), fiktivní firmy (1), korupce (1),
v roce **2007** vydírání (3), loupeže (2), vraždy (2), obchodování se zbraněmi (2), ostatní násilí
(1), drogy (1), obchodování s lidmi ,

v roce **2008: vraždy (2), prostituce/kuplířství (1), vydírání (1), praní peněz (1).**

U **Makedonců:**

v roce **2004** drogy (1),

v roce **2005** drogy (3), vydírání (3), pašování(1),

v roce **2008: drogy (1), nelegální migrace (1), podvody s platebními kartami (1), majetková trestná činnost (1), praní peněz (1) padělání dokladů (1), krádeže aut (1), násilná trestná činnost (1), hazardní hry (1), kapsářství (1).**

U **Moldavanů**

bylo v roce **2006** zaznamenáno vydírání (2), krádeže aut (2)

v roce **2007** krádeže aut (2), padělání (1), drogy (1), vraždy (1), prostituce (1), loupeže (1).

v roce **2008** **krádeže aut (1).**

U **Turků**

v roce **2001** drogy (1), hospodářská kriminalita (1),

v roce **2002** drogy (2), pašování (1),

v roce **2003** drogy (1),

v roce **2004** drogy (1), nelegální migrace (1), zakládání fiktivních firem (1),

v roce **2006** drogy (2),

v roce **2007** drogy (1), migrace (1) ,

v roce **2008** **drogy (1), násilná trestná činnost (1), obchod s lidmi (1) padělání oděvních a jiných doplňků (1).**

u **Nigerijců**

v roce **2004** drogy (1), nelegální migrace (1), falšování dokladů (1), podvody (1), zakládání fiktivních firem (1),

v roce **2005** drogy (1), podvody (1),

v roce **2006** drogy (1), počítačová kriminalita (1), finanční podvody (1), padělání peněz (1),

v roce **2007** drogy (1), finanční podvody (1), zakládání fiktivních firem (1), podvody (1),

v roce **2008** **drogy (5), nelegální migrace (2), korupce (1), pašování (1), obchod s lidmi (1), padělání (1), hazardní hry (1), násilná trestná činnost (1), krádeže (1), podvody (1).**

u **Azerbejdžánců**

jsme v roce **2004** zaznamenali: drogy (1), násilnou trestnou činnost (1), vydírání (1), obchodování s lidmi (1), nelegální migraci (1), krádeže aut (1),

v roce **2008: drogy (1), obchodování se zbraněmi (1).**

U **Poláků**: bylo zaznamenáno:

v roce **2001** organizovaný obchod s alkoholem (1),

v roce **2002** drogy (1), krádeže aut (1), padělání peněz (1),

v roce **2003** drogy (2), padělání (1), daňové podvody (1), celní podvody (1)

v roce **2004** drogy (1), celní podvody (1), krádeže aut (1)

v roce **2005** drogy (1), nelegální výroba a pašování cigaret (1), pašování zboží(1),

v roce **2008**: **drogy (2), krádeže aut (2), nelegální migrace (1), padělání dokladů (1), padělání peněz (1), prostituce (1), pašování (1), podvody (1), .**

U **Italů** jsme

v roce **2002** zaznamenali praní špinavých peněz (1),

v roce **2003** finanční kriminalitu (1),

v roce **2004** finanční kriminalitu (2), drogy (1), obchod se zbraněmi (1), daňové podvody (1), praní peněz (1),

v roce **2005** drogy (1), korupci (1), obchod se zbraněmi (1), organizování prostituce (1), praní peněz (1), daňové a úvěrové podvody (1), loupeže (1), vymáhání dluhů (1), podloudnictví /zlato, kůže/ (1),

v roce **2007** praní peněz (1), drogy (1), násilnou trč. (1),

v roce **2008**: **drogy (3), obchodování se zbraněmi (2), nelegální migraci (1), obchod s lidmi (1), prostituci (1), nelegální obchodování s předměty movitého kulturního dědictví (1), padělání (1), padělání peněz (1), vraždy (1).**

***Kazaši** byli v roce 2008 zaznamenáni na 19. místě, ale žádné další podrobnější údaje se u nich neobjevily.*

U **skupin ze Srbska** jsme v roce

2000 zaznamenali: drogy (14), prostituce (7), násilná kriminalitu (5), zbraně (4), vydírání (3), fiktivní firmy (2), krádeže aut (2),

2001 drogy (5), prostituci (4), praní peněz (2), násilnou kriminalitu (2), vydírání (1),

2002 drogy (1), krádeže (1), podvody (1),

2003 drogy (2), praní peněz (2), korupci (2), vydírání (1), krádeže aut (1), krádeže vloupáním (1),

2004 drogy (5), padělání (2), praní peněz (1), daňové podvody (1), pašování (1), obchod se zbraněmi (1),

2005 drogy (3), obchod se zbraněmi (2), praní špinavých peněz (1), loupeže (1), vymáhání dluhů (1), nelegální migraci (1), podloudnictví (1),

2006 drogy (7), vydírání (2), vraždy (2), násilnou trestnou činnost (2), loupeže (2), prostituci (1), auta (1), nelegální migraci (1), praní peněz (1)

2007 padělání peněz, ochranných známek, kolků (1), pašování cigaret (1).

V roce **2008**: **drogy (1), migraci (1), majetkovou trestnou činnost (1), násilnou trestnou činnost (1), krádeže aut (1), podvody s platebními kartami (1), padělání dokladů (1), praní peněz (1), hazardní hry (1), kapsářství (1).**

U Izraelců

v roce **2005** hazardní hry (3), praní špinavých peněz (1),

v roce **2008**: **podvody (bankovní, daňové, úvěrové, směnečné) (4), praní peněz (1), korupci (1).**

u Litevců

jsme v roce **2008** zaznamenali: **loupeže/krádeže vloupáním (2), vydírání (1), vymáhání dluhů (1)**

u Mongolů

se v roce **2008** vyskytla: **nelegální migrace (1), korupce (1), nucené práce (1), násilná trestná činnost (1).**

Ve skupinách ze **Slovenska** se objevily:

2002: nelegální migrace (1), krádeže (1), podvody (1),

2004: nelegální migrace (3), krádeže (2), vydírání (1), loupeže (1), drogy (1), prostituce (1),

2006: násilná trestná činnost. (4), vraždy (1), obchod se zbraněmi (1), drogy (1), majetková trestná činnost (1), počítačová kriminalita (1), loupeže (1), auta (1), překupnictví (1), krádeže (1), podvody (1),

2007: obchod se zbraněmi (2), hospodářská kriminalita (1), majetková kriminalita (1),

2008: **obchod se zbraněmi (1), drogy (1), obchod s lidmi (1), vraždy (1).**

U Estonců jsme

v roce **2008** zaznamenali: **loupeže/krádeže vloupáním (2), vydírání (1), vymáhání dluhů (1).**

U Lotyšů se

v roce **2008** vyskytly: **loupeže/krádeže vloupáním (2), vydírání (1), vymáhání dluhů (1).**

U Němců

jsme v roce **2005** zaznamenali krádeže uměleckých předmětů (1), organizování prostituce (1), nebezpečné odpady (1), krádeže aut (1),

v roce **2007**: obchodování s zbraněmi (1), obchodování s odpady (1), prostituci (1),

v roce **2008** **obchodování se zbraněmi (1), drogy (1), obchodování s lidmi (1).**

U Rakušanů

bylo v roce **2008**: **obchodování se zbraněmi (1), drogy (1), obchodování s lidmi (1).**

U Gruzínců

bylo v roce **2008** zaznamenáno: drogy (1), násilná trč. (1), vydírání (1), loupeže (1), krádeže (1).

Závěrečné shrnutí

Od roku 1993 získáváme prostřednictvím kvalifikovaných odhadů, které na základě anonymních dotazníků sdělují experti ze specializovaných útvarů Policie ČR, každoročně data o struktuře a činnosti organizovaných zločineckých skupin na území České republiky. Na začátku roku 2009 proběhlo již šestnácté šetření, ve kterém experti hodnotili stav v roce 2008. Zároveň máme u základních údajů k dispozici časové řady od roku 1993, u některých dalších od roku 1998, případně 2000. Expertízy jsou převážně kvalitativním typem šetření: experti většinou formulují názory, postoje, argumenty. V této kapitole uvádíme kvantifikovatelné výpovědi, při nich experti uvádějí, které činnosti jsou nejrozšířenější, jaké je složení skupin, čím se zabývají skupiny podle národnosti. Kromě expertních odhadů máme k dispozici i některé statistické údaje. Tyto poznatky však tvoří pouze malou část celkové kriminální scény a z hlediska poznání jsou pouze doplňkem.

Počty **stíhaných a obžalovaných** podle § 163 a) trestního zákona o zločinném spolčení, který platí od 1.1.1995, se od roku 1998 pravidelně zvyšují. Oproti tomu počty **odsouzených** podle § 163 a) trestního zákona o zločinném spolčení byly až do roku 2003 (včetně) téměř zanedbatelné. V roce 2004 již došlo k výraznému zlomu – podle § 163 a) trestního zákona bylo odsouzeno 10 osob, v roce 2005 9 osob, v roce 2006 bylo odsouzeno 21 osob a v roce 2007 15 osob, v roce 2008 33 osob. Vzhledem k počtům obžalovaných jde však stále o malé procento. Stále ještě není většina těch, kdo jsou podle tohoto paragrafu obžalováni, odsouzena. Nicméně v roce 2008 se situace zlepšila. Odsouzena byla více než třetina (přesně 41%) obžalovaných.

Experti zahrnují do oblasti organizovaného zločinu jak plně rozvinuté skupiny, tak skupiny ne zcela rozvinuté. V roce **2008** experti odhadli, že **plně rozvinutých skupin je 40%, skupin s neúplně rozvinutou strukturou je 60%**. Problém je, že neúplně rozvinuté skupiny většinou nesplňují znaky zločinného spolčení.

Dlouhodobě tvoří přibližně polovinu členů organizovaných zločineckých skupin **externisté**. Pro situaci za rok 2008 vyslovili experti (N°30) odhad: 55% kmenových členů a 45% externistů.

Externisté zajišťují pro zločinecké struktury buď materiální zázemí (auta, ubytování, prostory, pronájem nemovitostí apod.) nebo základní servis (působí jako automechanici, zbrojaři, chemici, specialisté na překonávání zabezpečovacích a poplašných zařízení, výrobci falešných dokladů, ubytovatelé, přepravci, prodejci, řidiči). Další zajišťují transport, kurýrní služby, překupnictví, převody odcizených věcí, například vozidel. Kromě zabezpečovacích úkonů souvisí činnost některých externistů již bezprostředně s trestnou činností: podílejí se na pašování drog, vydírání, nezákonném vymáhání dluhů, překupnictví, praní špinavých peněz, korupci. Externisté často působí jako „bílé koně“. Provádějí fiktivní operace, jsou využíváni v rámci fiktivních firem, jsou fiktivními uživateli předmětů používaných k trestné činnosti, podepisují faktury, podávají daňová přiznání. Externisté mohou být také využíváni jako osoby nastrčené na provádění nelegálních finančních operací. Častou náplní činnosti externistů je vyhledávání a typování objektů a subjektů napadení a vyhledávání spolupracovníků. V náročnější podobě pak působí externisté jako právní či ekonomičtí poradci. V poslední době jsou stále více využíváni externí spolupracovníci k zajišťování

kontaktů s pracovníky státní správy, politickými, ekonomickými špičkami, a dalšími složkami státního i soukromého sektoru.

Ve skupinách organizovaného zločinu na území České republiky se vyskytují i ženy. **Podíl žen byl v roce 2008 podle odhadu 13%.** (V rozmezí let 2000-2008 se pohyboval mezi 12-16%.) V roce 2008 participovaly ženy zejména na organizování prostituce, kuplířství a obchodování se ženami, dále na organizačním zabezpečení v oblasti prostituce, obchodování s lidmi a nelegální migrace, na zajišťování zázemí pro trestnou činnost (například na vedení účetnictví), na právní ochraně, na poradenství. Dost často se měly ženy podílet na hospodářské a majetkové trestné činnosti, finančních, daňových, bankovních, úvěrových, podvodech, korupci, skimmingu platebních karet, praní špinavých peněz, zakládání fiktivních firem a společností. Ženy se také podílely na zajišťování výběrů peněz u vyděračských skupin a od lidí, kteří využívají nelegální zboží nebo služby, získávání informací a citlivých údajů z oblasti státní správy a samosprávy, na náborech, dopravě, poskytování ubytování, úschova odcizených věcí, zastoupení v orgánech společností využívaných k trestné činnosti. Mimo to se podíl žen objevil i při pašování a distribuci drog, organizování nelegální migrace, v oblasti dětské pornografie a pornografie. Ojedinele se pak ženy uplatnily při výrobě padělků značkového zboží a jejich prodeji, jako uspávačky, volavky, jako zprostředkovatelky „bílých koní“ a při prodeji dětí.

Podíl domácího a mezinárodního prvku ve skupinách organizovaného zločinu na území České republiky sledujeme pravidelně od roku 1993. S výjimkou roku 2005, kdy mírně převážil český prvek, bylo od počátku 90.let mezinárodního prvku mírně přes polovinu a domácího mírně pod ní. V roce **2008 jsme zaznamenali 52 % zahraničního a 48 % domácího prvku.** Kromě toho můžeme rozlišit, že z hlediska národnostního složení, je **kolem poloviny skupin smíšených, kolem 1/4 je ryze mezinárodních a kolem 1/4 ryze českých.**

Posoudíme-li zastoupení pachatelů ve strukturách organizovaného zločinu na území České republiky **podle jednotlivých cizích národností**, pak trvale **nejsilněji** jsou v organizovaném zločinu na území České republiky zastoupeni Ukrajinci a Rusové. Po roce 2000 se do této nejsilnější skupiny dostali Vietnamci a Albánci (většinou kosovští), přes určitý pokles tam zůstávají Číňané. **Střední** skupinu tvoří Bulhaři, Rumuni, Arabové, Čečenci. Na konci druhé skupiny jsou Arméni a Dagestánci, Makedonci, Moldavané, Turci, Nigerijci, Poláci, Italové.

Mezi národnosti, které se na organizovaném zločinu v ČR podílejí **velice málo** patří: Kazaši, Srbové, Izraelci, Litevci, Estonci, Lotyšci, Mongolové, Slovinci, Němci, Rakušané, Gruzínci.

Od roku 1993 zjišťujeme každoročně expertní **odhad nejrozšířenějších forem činností organizovaného zločinu na území České republiky.** V roce 2008 patřily mezi nejrozšířenější: výroba, pašování a distribuce drog, krádeže aut, organizování prostituce a obchod se ženami. Mezi nejrozšířenější dále patřila korupce, daňové, úvěrové a směnecné podvody, praní špinavých peněz. Postupně se dostává mezi nejsilnější i padělání CD a podobných nosičů, nelegální výroba a pašování alkoholu nebo cigaret. Poměrně rozšířené jsou i bankovní podvody, vymáhání dluhů na objednávku, vybírání poplatků „za ochranu“, zvyšuje se i zakládání podvodných a fiktivních firem, vylákání peněz se slibem jejich velkého zhodnocení, rostou vysoce organizované krádeže vloupáním. V souvislosti se zařazením České republiky do tzv. Schengenského systému zřejmě klesá nelegální migrace a ubývají

celní podvody. Tradičně zůstávají na střední úrovni padělání dokumentů a padělání šeků, peněz a mincí. K nevýraznému nárůstu došlo u bankovních loupeží a hazardních her. Nově se objevilo zneužití prostředků z Evropské unie a podvody s platebními kartami.

Pod hranicí 50 % (jako rozšířené je uvedlo méně než polovina expertů) jsou tradičně vraždy a mezinárodní obchod se zbraněmi a výbušninami. Klesly sem i krádeže uměleckých předmětů, které v první polovině 90. let patřily k nejrozšířenějším. Kolem jedné třetiny expertů uvedlo mezi nejrozšířenějšími kriminalitu proti informačním a komunikačním technologiím a obchodování s lidmi za účelem nucených prací. Necelá čtvrtina uvádí nelegální dovoz a vývoz nebezpečných odpadů. Obchodování s lidskými orgány uvedli jako rozšířené pouze dva experti ze třiceti.

Za rok 2008 patřily mezi nejčastěji uváděné **zárodečné činnosti** organizovaného zločinu: nelegální dovoz a vývoz nebezpečných odpadů, obchodování s lidmi za účelem nucených prací, zneužití počítače k trestné činnosti, zneužití prostředků Evropské unie, podvody s platebními kartami, kriminalita proti informačním a komunikačním technologiím.

Od roku 1999 pravidelně zjišťujeme, jakými aktivitami se na území České republiky zabývají **jednotlivé zahraniční skupiny**.

Pro **Ukrajince** bylo v roce 2008 typické vydírání, násilná trestná činnost, loupeže, obchodování s lidmi za účelem nucených prací. Dále se zabývali krádežemi aut, organizováním prostituce a kuplířstvím, vymáháním dluhů. Vyskytly se u nich vraždy, obchodování se zbraněmi, praní peněz, ekonomická kriminalita, krádeže, podvody, poměrně málo i drogová kriminalita, majetková kriminalita, daňové podvody, překupnictví, zakládání fiktivních firem, korupce, nelegální migrace, lichva, bankovní podvody, bankovní loupeže, úvěrové podvody, pojišťovací podvody, padělání dokladů, ovlivňování svědků.

Rusové se v roce 2008 zaměřili zejména na vydírání, násilnou trestnou činnost včetně vražd, prostituci a kuplířství, praní peněz. Vyskytla se u nich i drogová kriminalita, obchod se zbraněmi, majetková trestná činnost, ekonomická kriminalita, korupce a úplatkářství, zakládání a využívání fiktivních firem. Občas se u nich objevilo i vymáhání dluhů, loupeže a loupežná přepadení, krádeže aut, finanční kriminalita, daňové podvody, bankovní podvody, obchod s lidmi/nucené práce, krádeže, úvěrové podvody, pojišťovací podvody, lichva, překupnictví, ovlivňování svědků.

Pro **Vietnamce** byl v roce 2008 nejcharakterističtější podíl na výrobě, pašování a distribuci drog. Silně se zaměřovali také na padělání softwaru, elektroniky, CD, textilu, kosmetiky, na nelegální výrobu alkoholu a cigaret, dále na prostituci a obchod se ženami. Vyskytlo se u nich i praní peněz a násilná trestná činnost. Aktivity v oblasti nelegální migrace, celní a daňové podvody přetrvávaly, ale začaly být nahrazovány zejména silným zaměřením na drogy. Objevilo se i obchodování s lidmi za účelem nucené práce, vydírání, korupce, porušování ochranné známky a autorských práv, majetková trestná činnost, využívání fiktivních firem, loupeže, obchod se zbraněmi.

Podobně jako Vietnamci se i Albánci v roce 2008 orientovali především na drogovou kriminalitu. Následovaly silně frekventované aktivity jako organizování prostituce a obchodu se ženami, obchod se zbraněmi, praní špinavých peněz. I u Albánců se vyskytla násilná trestná činnost, včetně vražd. Dále se objevily krádeže, padělání dokladů, lichva, krádeže aut, převaděčství, vydírání, hazardní hry, majetková trestná činnost.

U **Číňanů** jsme v roce 2008 již nezaznamenali dřívější dosti jednostrannou orientaci na organizování nelegální migrace. Kromě ní se specializovali i na praní peněz a silně se u nich vyskytla i drogová kriminalita. Objevila se i ekonomická kriminalita, vyskytly se i celní podvody, pašování, obchodování s lidmi, nelegální výroba lihovin a tabáku, padělání počítačových, oděvních a jiných výrobků, padělání CD, porušování ochranné známky a autorských práv, daňové podvody, korupce, obchod s lidmi, překupnictví. Vyskytla se i násilná trestná činnost a bylo zaznamenáno i vydírání, ale zdaleka ne v takovém rozsahu jako u Rusů, Ukrajinců, Vietnamců a Albánců.

Bulhaři se v roce 2008 zaměřovali na krádeže aut, padělání a krádeže platebních karet, výrobu, pašování a distribuci drog, padělání peněz a šeků. Vyskytla se u nich i násilná trestná činnost, dále pak organizování prostituce, padělání dokladů a dokumentů, obchodování se zbraněmi, majetková trestná činnost, lichva, krádeže, vykrádání bankovních automatů, lichva, ovlivňování svědků, kapsářství.

U **Rumunů** bylo v roce 2008 zaznamenáno padělání peněz a šeků, krádeže, drogová kriminalita, obchod s lidmi za účelem nucených prací, podvody s platebními kartami, loupeže, prostituce a kuplířství, násilná trestná činnost, nelegální migrace, majetková trestá činnost, vydírání, lichva, krádeže aut, podvody, kapsářství.

U **Arabů** jsme zaznamenali v roce 2008 zejména výrobu, pašování a distribuci drog, dále padělání dokladů, padělání peněz, nelegální migraci, praní špinavých peněz, nelegální výrobu cigaret a alkoholu.

U **Čečenců** byla v roce 2008 zaznamenána násilná trestná činnost, včetně vražd, vydírání, drogová kriminalita, obchodování se zbraněmi. U **Arménů** jsme v roce 2008 zjistili násilnou trestnou činnost, organizování nelegální migrace, organizování prostituce, pašování alkoholu a cigaret, obchodování s lidmi za účelem nucených prací, hazardní hry. U **Dagestánců** byly zjištěny v roce 2008 vraždy, dále organizování prostituce, vydírání, praní peněz. U **Makedonců** byla v roce 2008 drogová kriminalita, nelegální migrace, podvody s platebními kartami, majetková trestná činnost, praní peněz, padělání dokladů, krádeže aut, násilná trestná činnost, hazardní hry, kapsářství, u **Moldavanů** krádeže aut, u **Turků** drogová kriminalita, násilná trestná činnost, obchodování s lidmi, padělání oděvních a jiných doplňků, u **Nigerijců** hlavně drogová kriminalita, dále nelegální migrace, korupce, pašování, obchodování s lidmi, padělání, hazardní hry, násilná trestná činnost, krádeže, podvody. U **Azerbejdžánců** jsme zjistili v roce 2008 drogovou kriminalitu a obchodování se zbraněmi, u **Poláků** byla zaznamenána drogová kriminalita, krádeže aut, nelegální migrace, padělání dokladů, padělání peněz, organizování prostituce, pašování, podvody. U nepříliš početných **Italů** jsme v roce 2008 zaznamenali dosti širokou škálu aktivit: drogovou kriminalitu, obchodování se zbraněmi, nelegální migraci, obchod s lidmi, organizování prostituce, nelegální obchodování s předměty movitého kulturního dědictví, padělání, padělání peněz, i vraždy. U skupin ze **Srbska** jsme v roce 2008 zjistili drogovou kriminalitu, organizování migrace, majetkovou trestnou činnost, násilnou trestnou činnost, krádeže aut, podvody s platebními kartami, padělání dokladů, praní peněz, hazardní hry, kapsářství. U **Izraelců** byly v roce 2008 hlavní činností bankovní, daňové, úvěrové, směnečné podvody, dále praní peněz a korupce, u **Litevců** jsme v roce 2008 zaznamenali loupeže a krádeže vloupáním, vydírání, vymáhání dluhů. U **Mongolů** se v roce 2008 vyskytla nelegální migrace, korupce, obchodování s lidmi za účelem nucených prací, násilná trestná činnost. Ve skupinách ze **Slovenska** se vyskytlo několik málo případů obchodu se zbraněmi, drogové kriminality, obchodu s lidmi, i vražda. U **Estonců** jsme v roce 2008 zaznamenali loupeže a krádeže vloupáním, vydírání, vymáhání dluhů, u **Lotyšů** se vyskytly: loupeže a krádeže vloupáním,

dále vydírání a vymáhání dluhů, u **Němců** obchodování se zbraněmi, drogová kriminalita, obchodování s lidmi, u **Rakušanů** obchodování se zbraněmi, drogová kriminalita, obchodování s lidmi. U **Gruzínců** byla v roce 2008 zaznamenána drogová kriminalita, násilná trestná činnost, vydírání, loupeže, krádeže.

Kriminalita v Praze v roce 2008

Bc. Michal Karban

Přírodovědecká fakulta UK

Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje

1. Úvod

Při hodnocení stavu a vývoje kriminality je nutné sledovat mnoho faktorů, které ovlivňují samotnou kriminalitu, ale co víc ovlivňují i konečné hodnocení významu kriminality. Mezi tyto faktory patří např. sociální, demografické, ekonomické, psychologické a také prostorové faktory. A právě prostorové faktory musíme brát v úvahu při hodnocení kriminality v případě metropolitních areálů jako je naše hlavní město Praha, ale i v případě dalších městských regionů, Brnem a Ostravou počínaje a konurbací Ústí nad Labem – Teplice konče.

Nejen v České republice, ale i v ostatních státech světa mají velká města (ať již jsou jejich kritéria odlišná) výrazně odlišnou strukturu i počet trestných činů ve srovnání s okolními periferními oblastmi. Proto bývá velmi obtížné porovnávat na těchto řádovostních úrovních metropolitní a periferní areály. Ve velkých městech dochází k výrazné koncentraci trestných činů, což je považováno jako negativum a daň městského života. Co ovšem způsobuje tak výraznou diferencii? Jako hlavní důvod můžeme považovat samotnou koncentraci obyvatel. Sama o sobě by koncentrace obyvatel neměla mít vliv na relativní rozložení kriminality. I přesto je relativní podíl celkové kriminality na počtu obyvatel v Praze roven 6784 trestným činům na 100 000 obyvatel, stejný podíl u zbytku České republiky je pouhých 2034 trestných činů na 100 000 obyvatel. (Celkem bylo v Praze v roce 2008 evidováno 83125 trestných činů). Zjednodušeně můžeme říci, že je v Praze 11 % obyvatel České republiky a 24 % všech trestných činů. Ke koncentraci dochází díky 2 dimenzím koncentrace ve vztahu ke kriminalitě. Ve velkých městech dochází ke koncentraci nejen potenciálních pachatelů, ale také obětí trestných činů, což dává pachatelům, zejména krádeží a dalších majetkových činů, výrazně větší skupinu potenciálních obětí a také větší zisk z provozování trestné činnosti. Navíc si musíme uvědomit, že počet obyvatel v Praze fluktuuje mezi počtem ve dne, kdy se v Praze pohybuje přibližně 1,5 milionu obyvatel a naopak v noci, kdy se odhaduje, že počet obyvatel spadne až 1,2 milionu. Toto má za následek, že pro denní kriminalitu je zde více obětí a v noci méně svědků. S tím jsou také spojené případy tzv. kriminální turistiky, kdy se do velkých měst houfně sjíždějí pachatelé, kde provozují trestnou činnost a poté koncem pracovního týdne se vrací s „výdělkem“ domů. V souvislosti s městským způsobem života se také často zmiňuje termín anonymita. I tento aspekt velkoměsta podporuje vysokou kriminalitu, neboť pachatelé mohou mít v některých případech jistotu, že zadržení nebudou. Navíc spěch, vysoká koncentrace obyvatel, stres a nepozornost je ideální prostředí pro pachatele trestných činů.

Otázkou zůstává zdali, při takové diferenciaci kriminality ve velkých městech od zbytku území, je vůbec relevantní analyzovat a porovnávat stav a strukturu kriminality. Já

tvrdím, že s trochou představivosti můžeme velká města považovat za kriminální inkubátor, kde dochází k masivní koncentraci všech sociálně patologických jevů, které přizívají některé druhy kriminality a tím poskytují ideální prostředí k jejich růstu, které pak můžeme následně analyzovat. Analýzou kriminality v těchto metropolitních regionech pak můžeme docílit výsledků, které bychom při nízké četnosti některých trestných činů nemohli v jiných regionech či oblastech vůbec dosáhnout.

2. Celková kriminalita v Praze

V této části se budu věnovat časovému vývoji celkové kriminality v Praze ve srovnání se zbytkem České republiky, porovnání struktur trestných činů, členění okrsků a datový rámec. Na závěr této kapitoly se budu věnovat prostorovému rozložení celkové kriminality v Praze a jejích specifik.

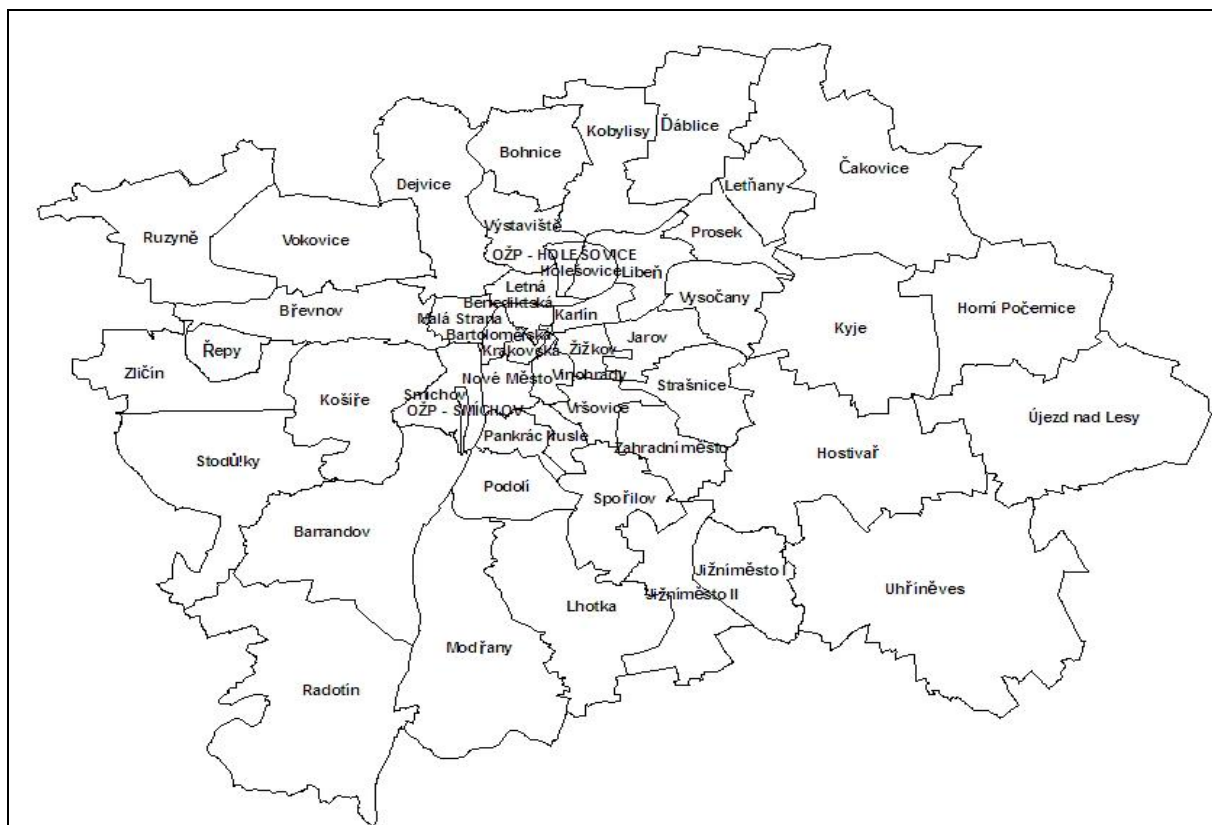
2.1 Praha: Územní členění policejních okrsků a jejich datový soubor

Pro hodnocení rozložení kriminality na území hlavního města Praha jsem využíval data Policejního prezidia ČR, které byla územně členěna dle policejních okrsků (obr. 1), které spravují jednotlivé oddělení Policie ČR. Bohužel z velké většiny se tyto okrsky neshodují se správním nebo administrativním členěním hlavního města Prahy. Tato nejednotnost má za následek, že na této řádovostní úrovni je velmi obtížné srovnávat rozložení kriminality s ostatními ukazateli a je nutné je složitě přepočítávat na policejní okrsky, které sice zřejmě plní funkce pro výkon služby policejních orgánů, ale nezachovávají již spádové vlivy členění správního či administrativního. Nemluvě o obětech trestných činů, kde tato rozdílnost působí problémy s nalezením příslušné policejní služebny či oddělení.

Datový soubor trestných činů, které používám v této studii, vychází ze statistiky ohlášených, policií evidovaných trestných činů. Z tohoto důvodu je jasné, že se pohybujeme ve zkreslené realitě, neboť celkový počet trestných činů je výrazně vyšší. Skrytá „latentní“ kriminalita je odlišná u různých druhů kriminality a platí nepsané pravidlo, že čím méně závažná je kriminalita, tím má větší latenci. Velkou výjimkou v případě závažných trestných činů a jejich latence je znásilnění, kdy se počet nahlášených trestných činů znásilnění pohybuje dle některých krajních odhadů jen okolo 3 % všech znásilnění (Weiss 2001). Z toho nám tedy vychází, že stav kriminality v Praze musí být nutně mnohem horší, než vypovídají oficiální statistiky evidovaných trestných činů, neboť právě méně závažným trestným činům jako kapsářství či sprejerství poskytuje území Prahy příhodné prostředí.

Problémem je při hodnocení kriminality z prostorového hlediska, že některé trestné činy nejsou svázány s prostorem, ve kterém byly spáchány.

Obr. 1 – Místní oddělení PČR 2008

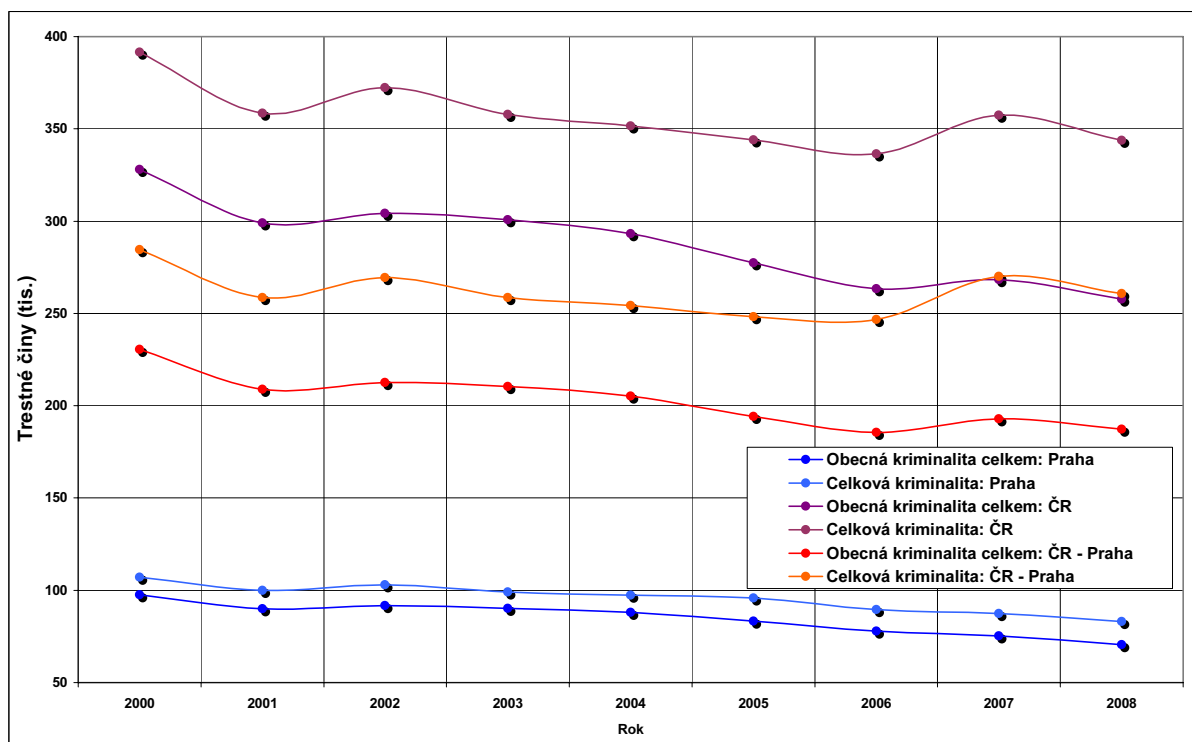
Zdroj dat: Policejní prezidium ČR

2.2 Stav a struktura kriminality v Praze

Hlavní město Praha se neodlišuje pouze v absolutním či relativním počtu trestných činů, ale hlavní diference je v samotném vývoji a struktuře kriminality. Proto je důležité sledovat v případě celkové kriminality delší časový vývoj, který nám vypovídá o trendech, které nyní mohou v kriminalitě převládat nebo jak se projevují změny legislativy ve vývoji kriminality. Z porovnání grafu vývoje absolutního počtu celkové a obecné kriminality Prahy, České republiky a zbytku České republiky (graf 1) je patrné, že všechny křivky zachovávají spíše klesající trend. Ovšem Praha zaznamenává mnohem méně fluktuace (fluktuovaný průběh), který je nejvíce patrný v roce 2007, kdy celková kriminalita mimopražského regionu a tedy i České republiky zaznamenala nárůst a následný pokles. Tím můžeme vyloučit tezi, že pokles kriminality České republiky je hlavně způsoben poklesem kriminality v Praze, neboť se tato fluktuace vůbec v Praze neobjevila. Fluktuace byla způsobena nárůstem majetkové kriminality, která se ovšem vůbec neobjevila v Praze. Absolutní počet všech trestných činů v Praze se stabilně od roku 2000 pohyboval kolem 27 % všech evidovaných trestných činů v ČR. Tento podíl začal od roku 2006 klesat až dodnes, kdy činí přibližně 24 % všech evidovaných trestných činů v ČR. Co se týče relativního počtu trestných činů, zde je mnohem více vidět klesající trend kriminality v Praze oproti zbytku České republiky (graf 2), ale také, jak je velká kriminalita v Praze, neboť se poměr trestných činů v Praze k počtu obyvatel, i přes výrazné snížení nachází na hodnotě 6784 evidovaných trestných na 100 000 obyvatel, což činí 200 % průměru České republiky.

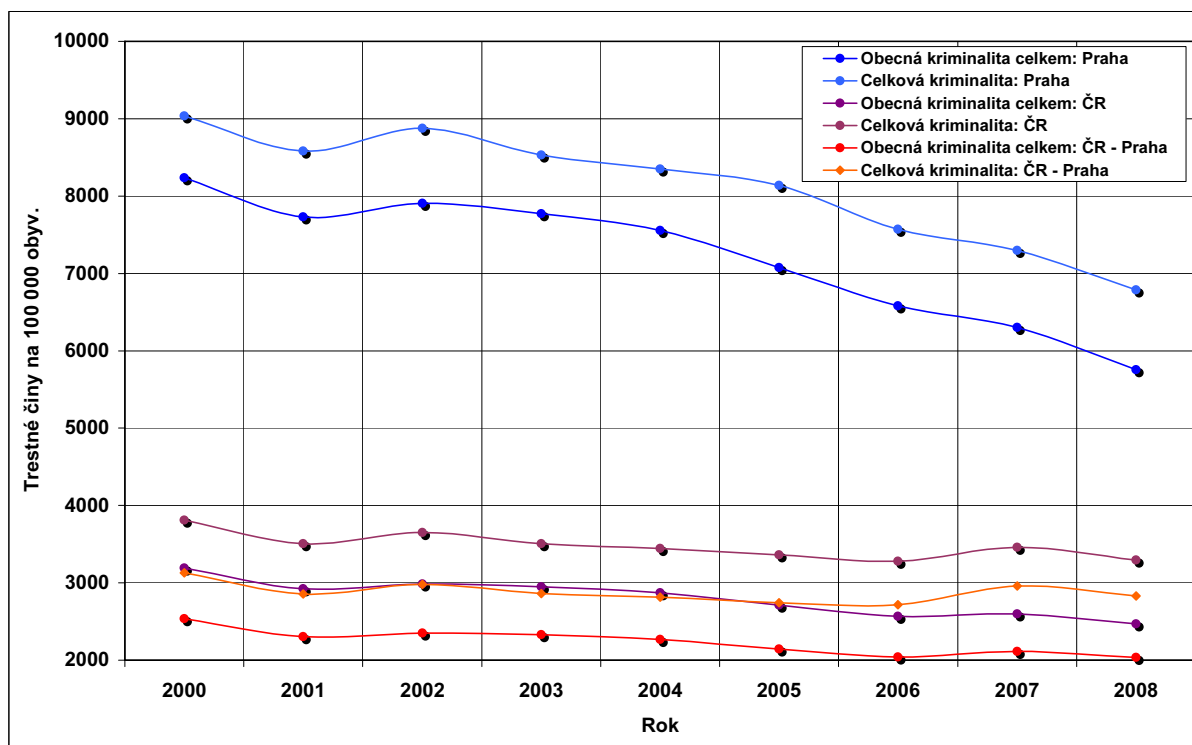

Graf 1 – Celková a obecná kriminalita v Praze 2000–2008 (absolutní data)

Zdroj dat: Policejní prezidium ČR

Graf 2 – Celková a obecná kriminalita v Praze 2000–2008 (relativní data)

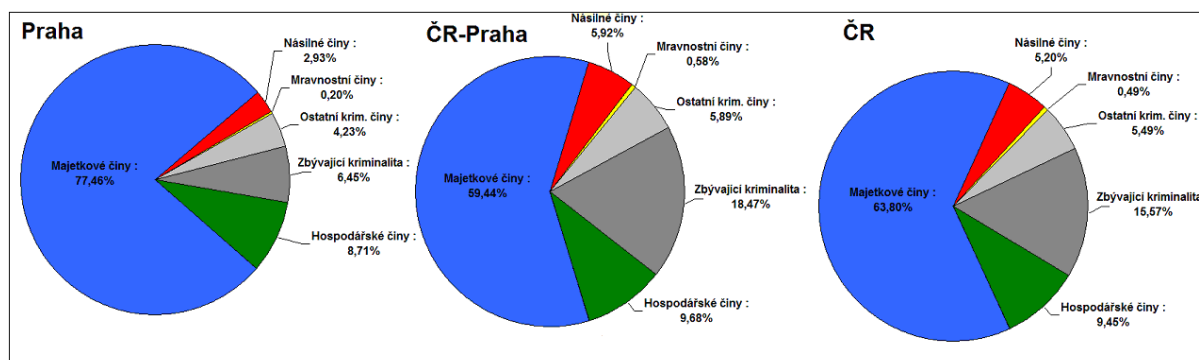

Zdroj dat: Policejní prezidium ČR

Poznámka: Počet trestných činů na 100 000 obyvatel

Stejně jako je odlišný vývoj kriminality, je i struktura trestných činů v Praze odlišná od zbytku České republiky. Jak je patrné z grafu 3 v Praze mají jasnou dominanci majetkové trestné činy. Podíl na celkové kriminalitě tvoří přibližně 77 %, naopak mimo Prahu je to necelých 60 %. Dále můžeme pozorovat, že některé druhy kriminality mají v Praze nižší podíl než mimo Prahu. V případě násilných a mravnostních trestných činů v Praze jsou pouze na 50 % úrovni zbytku České republiky. Z toho můžeme usoudit, že úroveň kriminality především ovlivňuje vysoký stav majetkové trestné činnosti zejména pak všechny druhy krádeží. To ovšem neznamená, že by byla majetková kriminalita jedinou příčinou tohoto stavu. V relativních počtech evidovaných trestných činů u některých druhů kriminality (výjimka mravnostní a zbyváající kriminalita) jsou hodnoty vyšší. Rozdíl je v řádu desítek %, ale v případě majetkových trestných činů je v Praze 3 × více jak mimo Prahu (tab. 1).

Graf 3 – Struktura kriminality v Praze a v ČR v roce 2008

Zdroj dat: Policejní prezidium ČR

Tab. 1 – Počet trestných činů na 100 000 obyvatel v Praze a v ČR v roce 2008

Kriminalita	Počet trestných činů na 100 000 obyv.		Praha/ČR-Praha (%)
	Praha	ČR-Praha	
Násilné činy	198,73	167,75	118,47
Mravnostní činy	13,47	16,46	81,81
Majetkové činy	5255,20	1683,50	312,16
Ostatní krim. činy	287,20	166,68	172,30
Zbývající kriminalita	437,86	523,22	83,69
Hospodářské činy	591,05	274,13	215,61

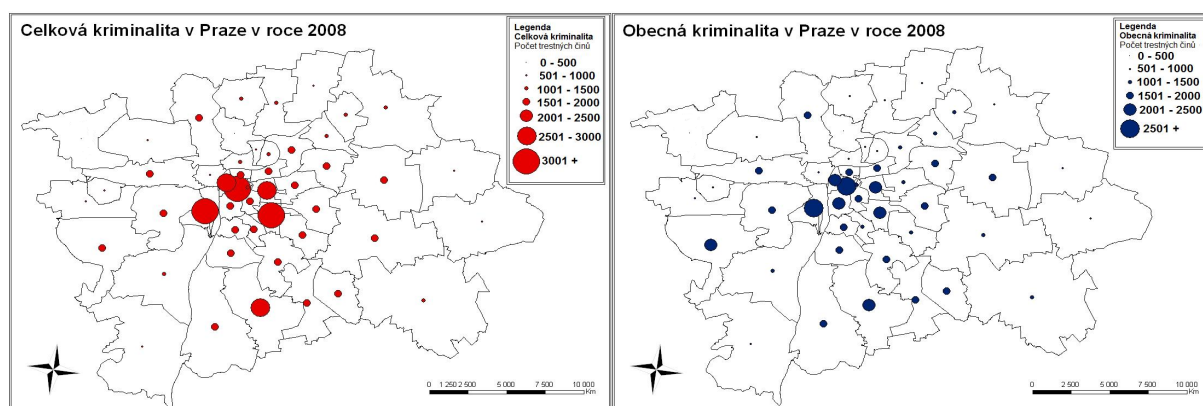
Zdroj dat: Policejní prezidium ČR

Rozložení celkové kriminality v Praze tvoří jasný obrazec na mapě pražských policejních okrsků. Největší koncentrace trestných činů se objevuje v centru hlavního města resp. v okrsku Krakovská, doplněno o okrsek Smíchov a Vršovice, kde se stane ročně více jak evidovaných 3000 trestných činů, Tyto oblasti doprovází zvýšená kriminalita ve třech okrcích Bartolomějská, Žižkov a Lhotka. Kolem těchto okrsků se nachází z východní strany skupina okrsků z kategorie 1501–2000 evidovaných trestných činů. Tato kategorie pokrývá skoro celé území vnitřního města, kromě severní části, kde je výrazně nižší celková kriminalita a zasahuje také do vnitřní části vnějšího města a to zejména v oblastech sídlišť, kde je kriminalita standardně zvýšená, neboť i zde dochází k větší koncentraci obyvatel na malém území a tedy i koncentraci sociálně patologických jevů. Okrajové okrsky, samozřejmě kromě okrsku Lhotka, již zaznamenávají pouze nízkou kriminalitu. To je dáno tím, že v těchto oblastech již začínají venkovská sídla s nižší četností obyvatel. Z tohoto rozložení

tedy můžeme vyvodit tezi, že s větší vzdáleností od centra, klesá celkový počet trestných činů s výjimkou sídlišť, které svým populačním významem tento vztah narušují. Tato myšlenka se jen potvrzuje na obr. 3, kde je pomocí bodové metody zobrazen počet trestných činů, ovšem jsou zde lépe vidět oblasti, ve kterých se nacházejí sídliště jako Jižní město I a II, Stodůlky nebo Chodov (pouze rovnoměrné rozložení trestných činů).

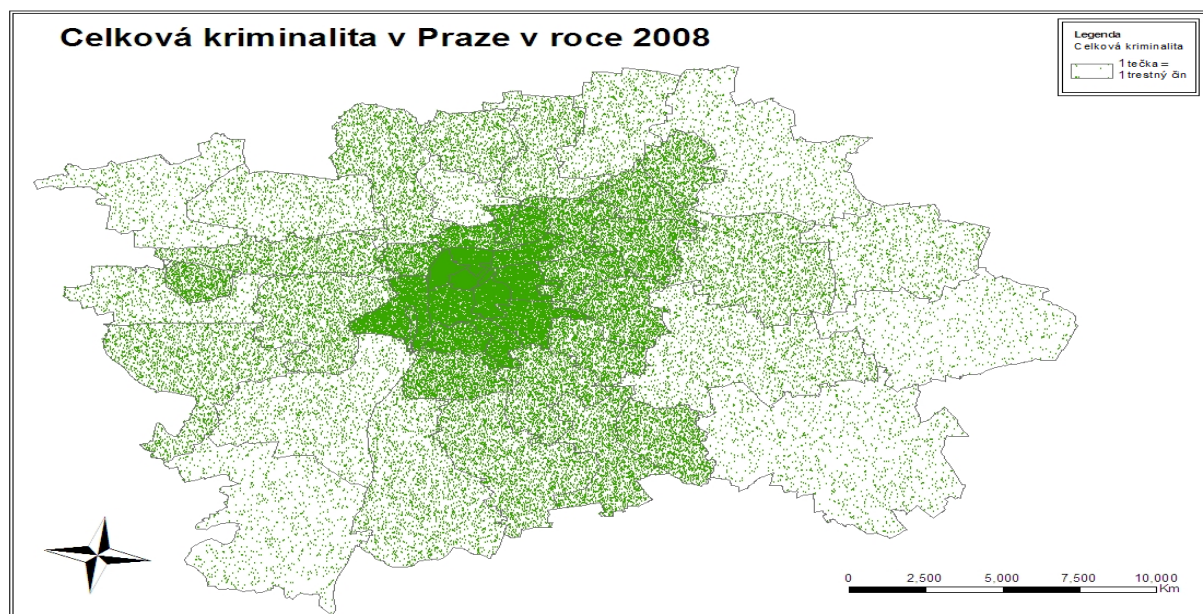
Je důležité si však uvědomit, že zobrazení dle policejních okrsků má zejména v případě hospodářské kriminality zavádějící charakter, neboť trestná činnost podvodu může být páchána po celém území České republiky, ale budou vyšetřovány na území, kde má dotyčná právnická či fyzická osoba sídlo. Proto příkládám k porovnání mapu obecné kriminality, kam převážně patří trestné činy, které jsou vyšetřovány v místě spáchání, a tedy mají určitou míru prostorovosti. Prostorové rozložení zůstalo převážně stejné jen, většina největších koncentrací klesla do kategorie 2500–3000 evidovaných trestných činů.

Obr. 2 – Rozložení celkové a obecné kriminality dle policejních okrsků v Praze v roce 2008

Zdroj dat: Policejní prezidium ČR

Obr. 3 – Počet trestných činů dle policejních okrsků v Praze v roce 2008

Zdroj dat: Policejní prezidium ČR

3. Rozložení jednotlivých druhů kriminalit v Praze

V této části se budu věnovat prostorovému rozložení jednotlivých kategorií trestných činů a jejich časovému vývoji.

3.1 Rozložení jednotlivých kategorií kriminality

Všechny druhy kriminality, jak je patrné z obr. 4, zachovávají více méně stejný prostorový obrazec jako samotná celková kriminalita, tedy, že největší kriminalita je v centru a směrem od centra klesá. Pokud ovšem pomineme odlišné četnosti trestných činů, můžeme u každé jednotlivé kriminality pozorovat specifické odlišnosti.

Samozřejmě nejvýznamnější druh kriminality, který sytí celkovou úroveň kriminality, je majetková kriminalita. Její klesající, ale přesto 80 % blížící se podíl na celkové kriminalitě, de facto determinuje prostorové rozložení celkové kriminality. Nejvyšší koncentrace v okresech Smíchov a Krakovská jsou doplněny zvýšenou kriminalitou v okresech Bartolomějská, Vršovice a Lhotka. Zajímavostí je, že majetková kriminalita dosahuje spíše průměrných hodnot na jednom z „hot spots“ celkové kriminality na Žižkově. Z dalších map je jasné, že okrsek Žižkov dominuje v ostatních kategoriích kriminality, což mu vynáší pozici mezi okrsky s nejvyššími koncentracemi kriminality. Toto jádro majetkové kriminality je doplněno prostorem s průměrnou majetkovou kriminalitou v jižní části kolem okrsku Lhotka a dvě linie vedoucí od centra směrem do Stodůlek a také Kyjí.

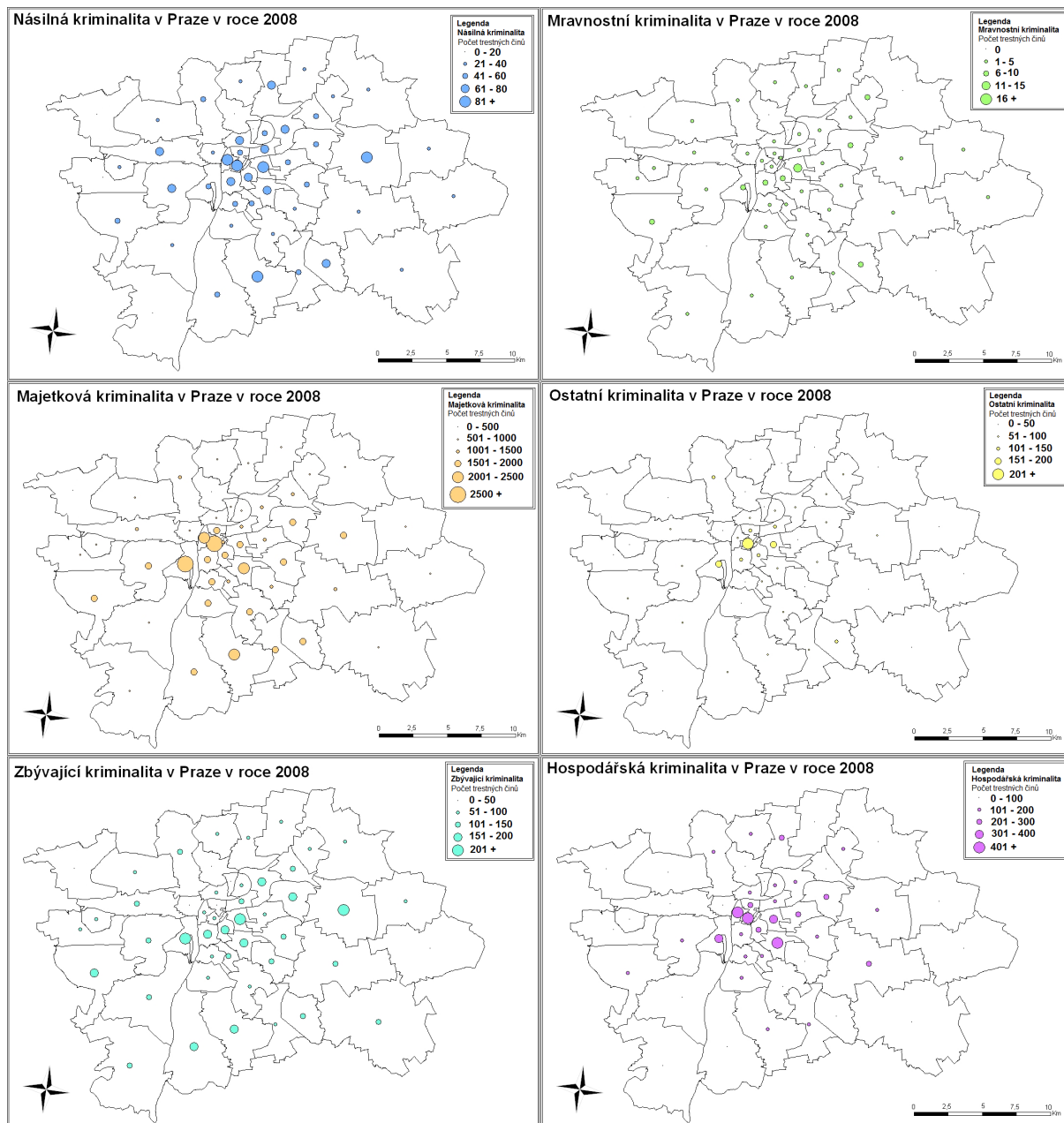
Druhou nejčetnější kriminalitou je hospodářská kriminalita. Její koncentrace se omezuje jen na oblast centra (Bartolomějská a Krakovská) a okrsku Vršovic. K nim pak ještě můžeme přiřadit také Smíchov a Žižkov jako oblasti se zvýšenou hospodářskou kriminalitou. Ve vnitřním městě a části vnějšího města je pak spíše průměrná až podprůměrná kriminalita a okrajové okrsky jsou skoro nulové. To je způsobeno vysokou koncentrací podnikatelských subjektů, peněžních ústavů a různých druhů úřadů, jež jsou převážně ohlašovatelé hospodářských trestných činů.

Co se týká násilné a mravnostní kriminality jejich rozložení je výrazně odlišné od majetkové či hospodářské kriminality. U násilných trestných činů je patrná větší rozmělněnost v prostoru. Pět okrsků má nejvyšší koncentraci nahlášených trestných činů (Kyje, Bartolomějská, Krakovská, Lhotka a Žižkov). K nim se přidává 9 okrsků se zvýšenou úrovní násilné kriminality. Naopak u rozložení mravností kriminality, která má výrazně nižší četnost než násilná kriminalita, dominuje pouze jeden okrsek Žižkov, kde dochází nejvíce k páchání mravnostních trestných činů. Ostatní okrsky jsou už pak jen s průměrnou a podprůměrnou mravnostní kriminalitou. Tyto kategorie tvoří jen asi 3 % všech trestných činů, proto i jejich váha v celkové kriminalitě bude mizivá. Bohužel právě tyto činy patří nejzávažnější kriminalitě a jejich sociální dopad bývá často mnohem větší než např. u o poznání čtenějších krádeží.

Kategorie Ostatní a zbývající kriminalita dohromady tvoří přibližně 10 % trestných činů, ale zejména v případě skupiny zbývající kriminalita si je nutné uvědomit specifické složení trestných činů v této skupině. Trestné činy ve zbývající kriminalitě jsou zcela nesourodé a jejich zařazení je spíše určeno nemožností zařazení do jiné skupiny než podobným

charakterem jednotlivých trestných činů (jako např. dopravní nehody × nadržování × hanobení národa, přesvědčení a rasy × zanedbání povinné výživy). Rozložení zbývající kriminality, má proto spíše jen informativní charakter, který je nutný dále desagregovat na menší skupiny trestných činů. Co se týče zvýšené koncentrace, ostatní kriminalita má pouze 3 významnější oblasti koncentrace kriminality Krakovská, patřící do nejvyšší kategorie a Žižkov a Smíchov. Naopak zbývající kriminalita je četnější a stejně jako násilná kriminalita i rovnoměrněji rozložená. Zbývající kriminalita dělí pomyslnou linii Prahu na severní a jižní část v místech od okrsku Kyje k Libni přes Žižkov až do Stodůlek. Zvýšenou koncentraci zbývající kriminality pak máme ještě v okrcích Modřany a Lhotka.

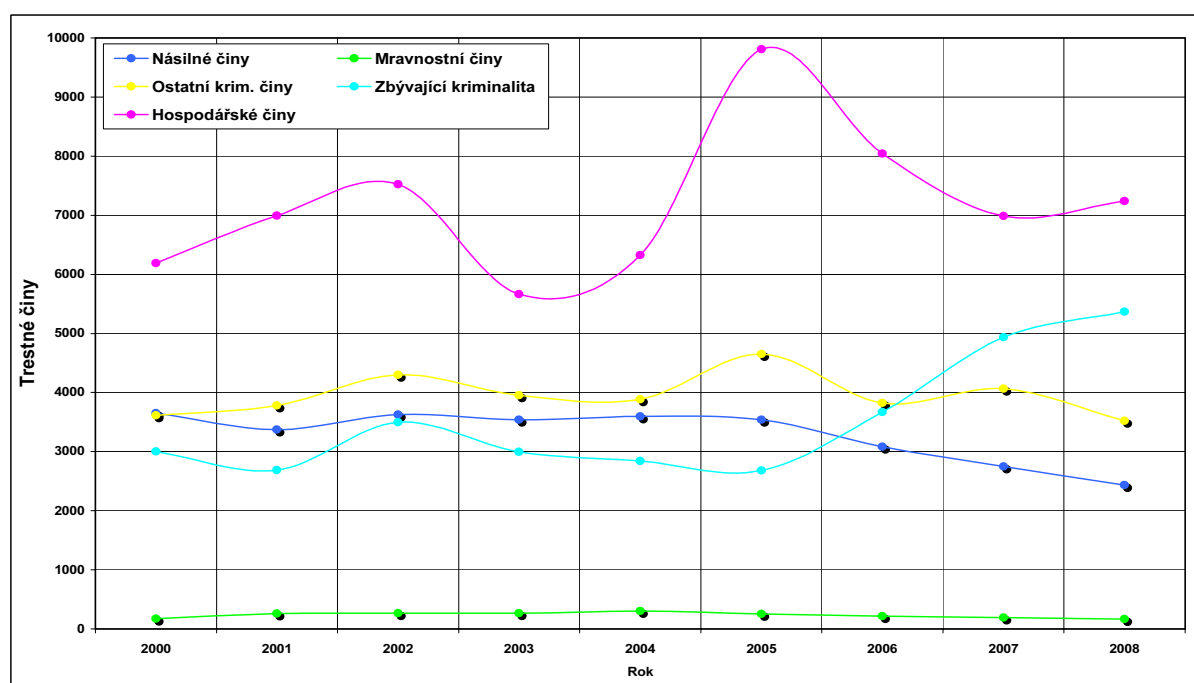
Obr. 4 – Rozložení kriminalit dle policejních okrsků v Praze v roce 2008

Zdroj dat: Policejní prezidium ČR

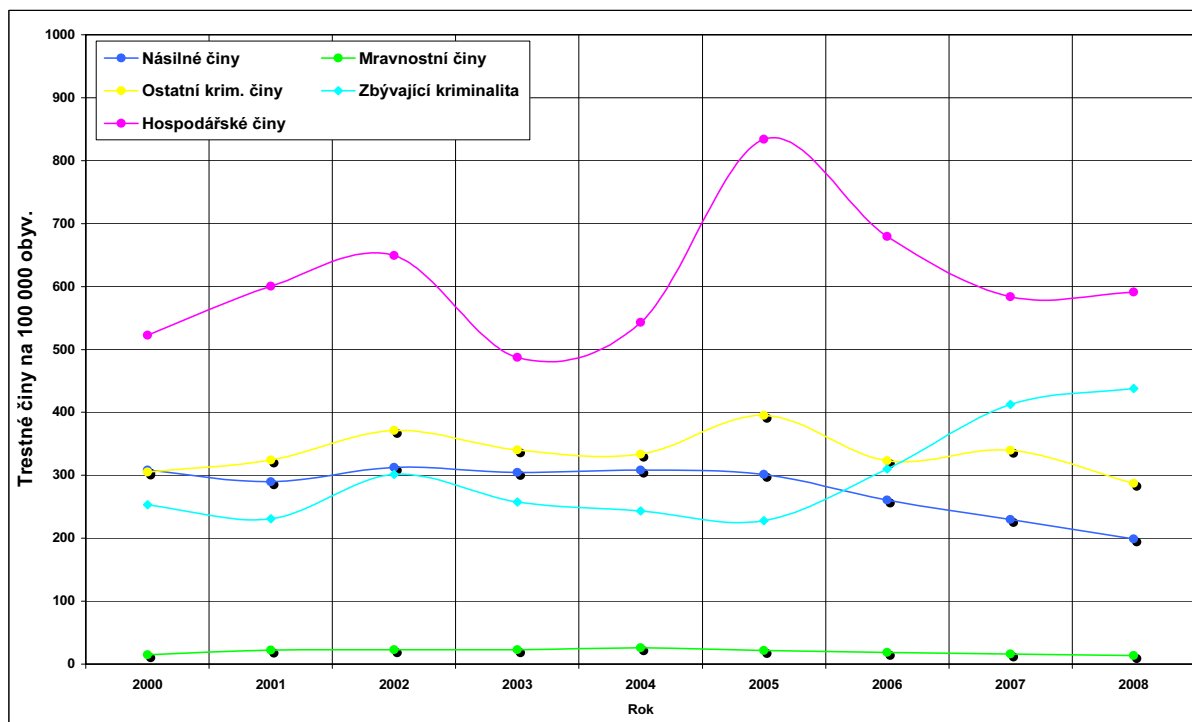
Vývoj jednotlivých druhů kriminality zaznamenal v širším časovém hledisku velmi odlišný průběh. Např. majetková kriminalita zachovává od roku 2002 resp. od roku 2000 silný klesající trend jak v absolutních tak i relativních číslech. Od roku 2000 poklesl počet nahlášených majetkových činů v Praze o téměř 26 tisíc na hodnotu 64 391 trestných činů (graf 6). Zajímavý průběh má i křivka hospodářské kriminality (graf 4 a 5), která od roku 2000 a 2007 zaznamenala silnou fluktuaci podobnou až sinusoidě. Kdy nejdřív do roku 2002 rostla, ale poté došlo k výraznému propadu, který byl zřejmě způsoben novelou trestního zákoníku. Od roku 2003 se však trend obrátil a do roku 2005 rostla hospodářská kriminalita až k hranici 10 000 evidovaných trestných činů, kdy začala klesat až do loňského roku. V roce 2008 došlo k opětovnému nastartování růstu a můžeme jen očekávat, zdali tento vývoj bude podobný jako v předešlých letech. Křivky násilné, ostatní a mravnostní kriminality mají podobný průběh i přes odlišné četnosti. Až na několik fluktuací jejich vývoj spíše stagnoval a v posledních letech nabral trend mírného poklesu. Opačný trend, ale zaznamenala křivka zbývající kriminality, která po období stagnace začala v roce 2008 silně růst až na hodnotu 5365 evidovaných trestných činů.

Graf 4 – Vývoj jednotlivých druhů kriminality v Praze 2000– 2008 (absolutní data)

Zdroj dat: Policejní prezidium ČR

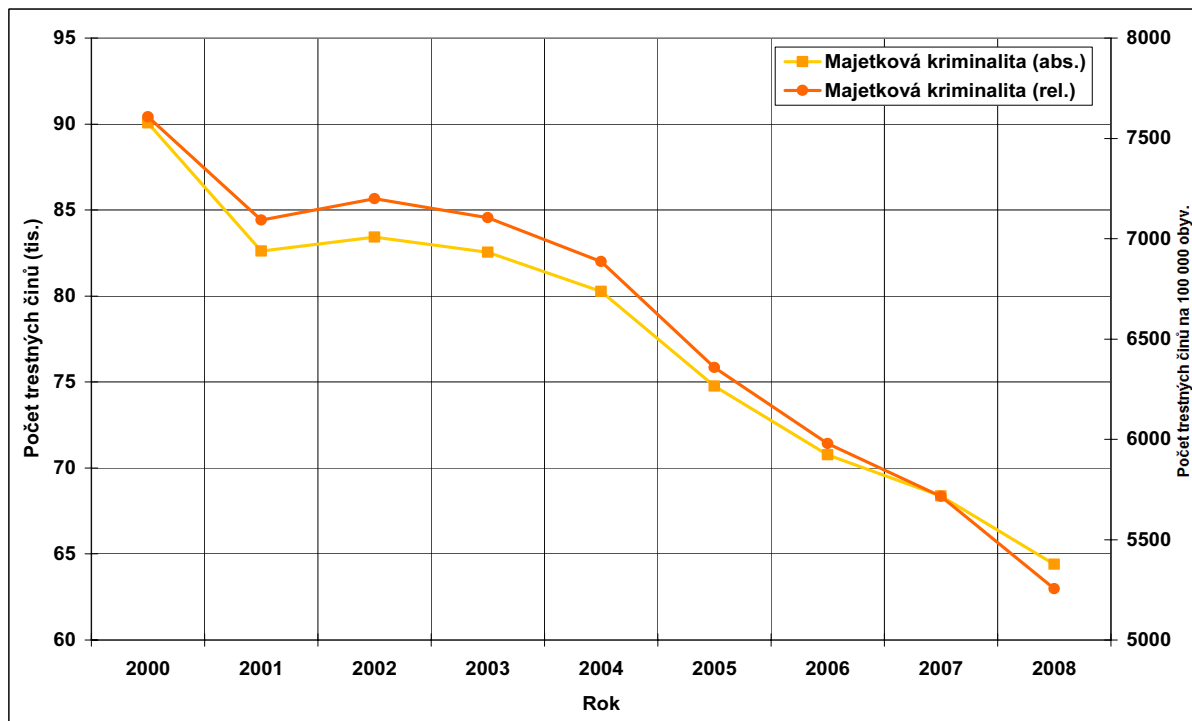
Graf 5 – Vývoj jednotlivých druhů kriminality v Praze 2000– 2008 (relativní data)

Zdroj dat: Policejní prezidium ČR

Poznámka: Počet trestných činů na 100 000 obyvatel

Graf 6 – Vývoj majetkové kriminality v Praze 2000– 2008 (absolutní i relativní data)

Zdroj dat: Policejní prezidium ČR

Poznámka: Počet trestných činů na 100 000 obyvatel

4. Závěr

Závěrem můžeme říci, že kriminalita ve velkých metropolitních regionech má svá specifika stavu, rozložení, struktury a vývoje. Ovšem stejně tak, můžeme říci, že má řadu podobných charakteristik, jako ostatní venkovské či maloměstské regiony, zejména pak v rozložení a vývoji kriminality. Tyto specifika metropolitní kriminality bychom měli analyzovat, protože při stále rostoucí úrovni urbanizace a růstu měst se stane problém kriminality velkých měst později i problémem národním.

Seznam použité literatury

- MAREŠOVÁ, A. a kol. (2008): Kriminalita v roce 2006. Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci [online]. s. 7–34. Dostupné na: <<http://www.ok.cz/iksp/publikace.html>> [27. 7. 2008].
- WEISS, P. (2001): Sexuální agrese - oběti a pachatelé. Kriminalistika, 38, č. 1, Praha, s. 1–6.

Zdroje dat

- Statistické přehledy kriminality 2000–2008. Policejní prezidium ČR, Praha
- Statistický výkaz MOP a OŽP 2008. Policejní prezidium ČR, Praha

Vybrané údaje, které přinesly policejní statistiky o obětech trestné činnosti v České republice v roce 2008.

*PhDr. Milada Martinková, CSc.
(Technická spolupráce Věra Tomková)*

Zájem společnosti o oběti kriminality jako takové postupně narůstá, ale dosud ani zdaleka nedosahuje takové intenzity, jakou by si oběti zasloužily. Je stále více zřejmé, že podrobnější znalost osob, které kriminalita poškodila, má v mnoha ohledech pro praxi velký význam, a to nejen z hlediska prevence kriminality a pomáhání samotným obětem. Je třeba vidět, že role obětí mimo jiné např. při vyšetřování trestných činů nebo v důkazním řízení před soudem může být často velmi zásadní. Přesto bývá dosud také v této oblasti nedoceněna, a to i navzdory tomu, že někteří kriminalisté uvádějí, že oběti jsou významným prvkem tvořícím obsah kriminalistické charakteristiky trestného činu. Na základě poznatků vyjádřených v některých kriminalistických a dalších publikacích lze vyvodit³, že mezi důležité role obětí trestného činu např. patří:

- mají vliv na vznik a průběh kriminálního jednání (přitom vztah mezi pachatelem a obětí /pokud existuje/ ovlivňuje jednak vznikl a průběh trestného činu, jednak efektivitu všech dalších základních postupů trestního řízení)
- jsou nositeli kriminalistických stop jako zdroj informací o pachateli, o potenciální motivaci útoku a jsou svědky v trestněprávním řízení
- jsou aktivními účastníky vyšetřování trestného činu a průběhu trestního řízení
- jsou zdrojem informací o skutečném rozsahu kriminality na určitém území, o rozsahu latentní kriminality zde a o úspěšnosti preventivních opatření prováděných proti trestné činnosti (obvykle se zjišťuje v rámci tzv. viktimologických výzkumů)
- policií evidované oběti jsou specifickým aspektem zaregistrované kriminality ve státě, ukazují z určitého úhlu pohledu na dopad policií evidovaných spáchaných trestných činů (společnost reaguje na kriminalitu prvotně nikoli kvůli pachatelům, ale kvůli následkům zločinu a tedy potažmo kvůli obětem)

Některé výše uvedené skutečnosti, které popisují roli obětí naznačují, že případný podceňující přístup k obětem kriminality může mít v praxi docela vážné následky.

Ze zdrojů, které přinášejí důležité informace o osobách poškozených trestnou činností lze uvést i policejní statistiky. Dříve než přistoupíme v této kapitole k podrobnějšímu rozboru policejních údajů o evidovaných obětech kriminality v naší republice za období jednoho roku (zde roku 2008), stručně úvodem připomeneme proč se policejními daty o obětech zabýváme a také jakým způsobem policie údaje o obětech trestné činnosti zjišťuje.

Jak jsme již mnohokrát uvedli, policejní údaje o osobách poškozených trestnou činností rozebíráme proto, že jde o data, která mají neopominutelnou vypovídací hodnotu a policie

---

³ Srov. Marešová, A., Martinková, M.: O významu poznávání obětí trestné činnosti. Kriminalistika 1/2009

obvykle podrobnější údaje o nich nepublikuje. Policejní data o obětech mají tu výhodu, že jsou dlouhodobě každoročně stejným způsobem celorepublikově Policií ČR sbírána. Ačkoli se týkají jen policií evidovaných obětí kriminality, jsou stále důležitým a nepostradatelným zdrojem souhrnných informací o obětech kriminality na území celé naší republiky. Lze z nich s určitými omezeními (viz dále) usuzovat i na některé vývojové tendence v dané oblasti na teritoriu našeho státu.

Vedle policejních údajů o obětech kriminality (tedy o osobách, které byly trestnou činností bezprostředně poškozeny nebo ohroženy) jsou v ČR o obětech trestné činnosti dostupné rovněž jak některé dílčí údaje (zaznamenané např. organizacemi, které se snaží pomáhat obětem zločinu), tak i některé reprezentativní údaje z různě zaměřených, především pak viktimologických, výzkumů.

V této kapitole uvedené údaje o obětech trestné činnosti pocházejí z dat, které Policie České republiky sbírá a zaznamenává při evidování trestného činu, tedy během krátkého období od okamžiku, kdy trestný čin vede v patrnosti. Údaje o těchto obětech nejsou ale samotnou policií standardně podrobně zpracovávány a zveřejňovány. Dále proto o policejních datech týkajících se obětí kriminality obšírněji informujeme.

Níže uváděná a analyzovaná data o obětech trestných činů byla od Policie ČR vyžádána Institutem pro kriminologii a sociální prevenci za účelem přípravení publikace o kriminalitě v České republice, tentokrát v roce 2008.

* * *

Při interpretaci dále prezentovaných údajů o evidovaných obětech trestné činnosti za rok 2008 na území České republiky z dat Policie ČR je nutné brát v úvahu následující skutečnosti:

a) V terminologii policejní statistiky týkající se kriminality jsou lidé, kteří se stali oběťmi trestné činnosti, registrováni jako tzv. 'objekty napadení-osoby'. Policie ve své statistice pak dále eviduje ve formuláři o trestném činu vedle 'objektů napadení osob' také 'objekty obecné kriminality', 'objekty hospodářské kriminality' a 'soukromé objekty'.

b) Ve formuláři o trestném činu jsou mezi objekty napadení-osobami zvlášť registrovány 'osoby-muži' a 'osoby-ženy' (tedy jednotlivci), které je možno dále členit podle věku, taktického a sociálního hlediska, podle následků trestné činnosti (úmrtí, zranění, jiné následky, bez následků) a zvlášť jsou registrovány 'osoby-skupiny osob' (s možností třídění pokud jde o strukturu skupiny, věkové složení skupiny, taktické hledisko, další hledisko a pokud jde o následky trestné činnosti: úmrtí, zranění, jiné následky, bez následků).

c) U osob, které tvoří 'objekty napadení - skupiny osob', není vždy technicky možné zjistit jejich pohlaví, protože v číselníku ke struktuře skupiny je Policií ČR rozlišováno následující členění osob:

1. muž a žena	B. jeden muž, tři ženy	K. tři muži	S. šest žen
2. dva muži	C. dva muži, jedna žena	L. čtyři muži	T. čtyři muži, jedna žena
3. dvě ženy	D. dva muži, dvě ženy	M. pět mužů	U. čtyři muži, dvě ženy
4. více mužů než šest	E. dva muži, tři ženy	N. šest mužů	V. pět mužů, jedna žena
5. více žen než šest	H. tři muži, jedna žena	O. tři ženy	W. jeden muž, čtyři ženy
6. jiné složení skupiny	I. tři muži, dvě ženy	P. čtyři ženy	X. dva muži, čtyři ženy
A. jeden muž, dvě ženy	J. tři muži, tři ženy	R. pět žen	Z. jeden muž, pět žen

Dále potom rovněž, vzhledem ke způsobu policií prováděné kategorizace věkového složení skupiny, nelze získat údaje o věku všech poškozených tvořících skupiny osob.

d) Policejní statistiky oficiálně vykazují tam, kde objektem napadení byla skupina, obvykle jen počet skupin.

e) Při interpretaci počtů obětí kriminality evidovaných Policií ČR je třeba, aby si uživatel údajů rovněž uvědomil, že policií realizovaná evidence obětí kriminality - „objektů napadení: osob“ je prováděna následujícím způsobem. Policie ve formuláři o trestném činu (pol. 08 - objekt napadení) při evidenci do formuláře zaznamenává JEN JEDNU VARIANTU z celku šesti variant objektů napadení (tedy volí jednu z následujících variant již výše uvedených: muž, žena, skupina osob, objekty obecné kriminality, objekty hospodářské kriminality, soukromý objekt).

Lze pak usuzovat, že při evidenci např. majetkové kriminality může být policií evidován přednostně objekt napadení „věcný“ (např. objekt hospodářské kriminality) před „živým“ objektem napadení - osobou. Policie pro své potřeby z profesního hlediska může upřednostňovat např. právě u majetkové kriminality poznatky o předmětu útoku pachatele (peníze, věc atd.) a až druhotným zájmem je zjistit, komu bylo vlastně ublíženo. Poškozená osoba-oběť trestné činnosti se tak vůbec nemusí u majetkové kriminality dostat do policií vykazované evidence.

f) Při interpretaci počtů evidovaných obětí kriminality zaznamenaných Policií ČR je dále rovněž třeba, aby si uživatel uvědomil, že v nich nejsou obsaženy údaje z oblasti tzv. latentní

kriminality, tedy uváděné počty neobsahují např. osoby postižené trestnou činností, které svoje poškození oficiálně neohlásily apod.

Ze skutečností uvedených v bodech a) - e) tedy vyplývá, že u dále námi předkládaných údajů získaných z dat Policie ČR je odpovídající používat pojem minimální počet evidovaných obětí trestné činnosti.

Celkový minimální počet policií evidovaných obětí kriminality v ČR se vypočítává následujícím způsobem: počty osob, které tvoří „objekty napadení-skupiny osob“ se přičtou k počtům „objektů napadení-osobám /mužům a ženám/“. (Další úplně přesné členění sumy všech těchto osob podle jejich věku či pohlaví, jak jsme již konstatovali výše, není technicky možné).

* * *

Výše uvedeným způsobem bylo z údajů Policie ČR zjištěno, že v naší republice **minimální počet evidovaných obětí kriminality v roce 2008 činil 48 850 jedinců**⁴.

Z porovnání tohoto údaje s údajem o minimálním počtu policií evidovaných obětí kriminality /osob/ za předcházející rok 2007 plyne, že v roce 2008 se policií zaevidované množství kriminalitou poškozených jednotlivců snížilo - bylo zaznamenáno o 1643 obětí méně (Viz tabulka č. 4 v této kapitole či graf č. 19 uvedený v prvním příspěvku této publikace, podrobněji potom i příloha č. 1⁵ této kapitoly.)

Z výše uvedeného grafu týkajícího se vývoje minimálních počtů policií evidovaných napadených osob v letech 1999-2008 je zřejmé, že oproti období let 1999 - 2001, kdy bylo PČR registrováno osob poškozených kriminalitou přibližně stejné množství (tj. zhruba 40 tisíc), od roku 2002 do roku 2005 počet evidovaných obětí kriminality každým rokem postupně narůstal, v některých zmíněných letech dosti razantně. V roce 2006 byl zaznamenán oproti roku 2005 po několika letech značný úbytek policií evidovaných obětí kriminality a obdobný počet obětí jako v roce 2006 byl pak PČR zaznamenán i v roce 2007. V roce 2008 se oproti roku 2007 počet osob poškozených trestnou činností výrazněji snížil.

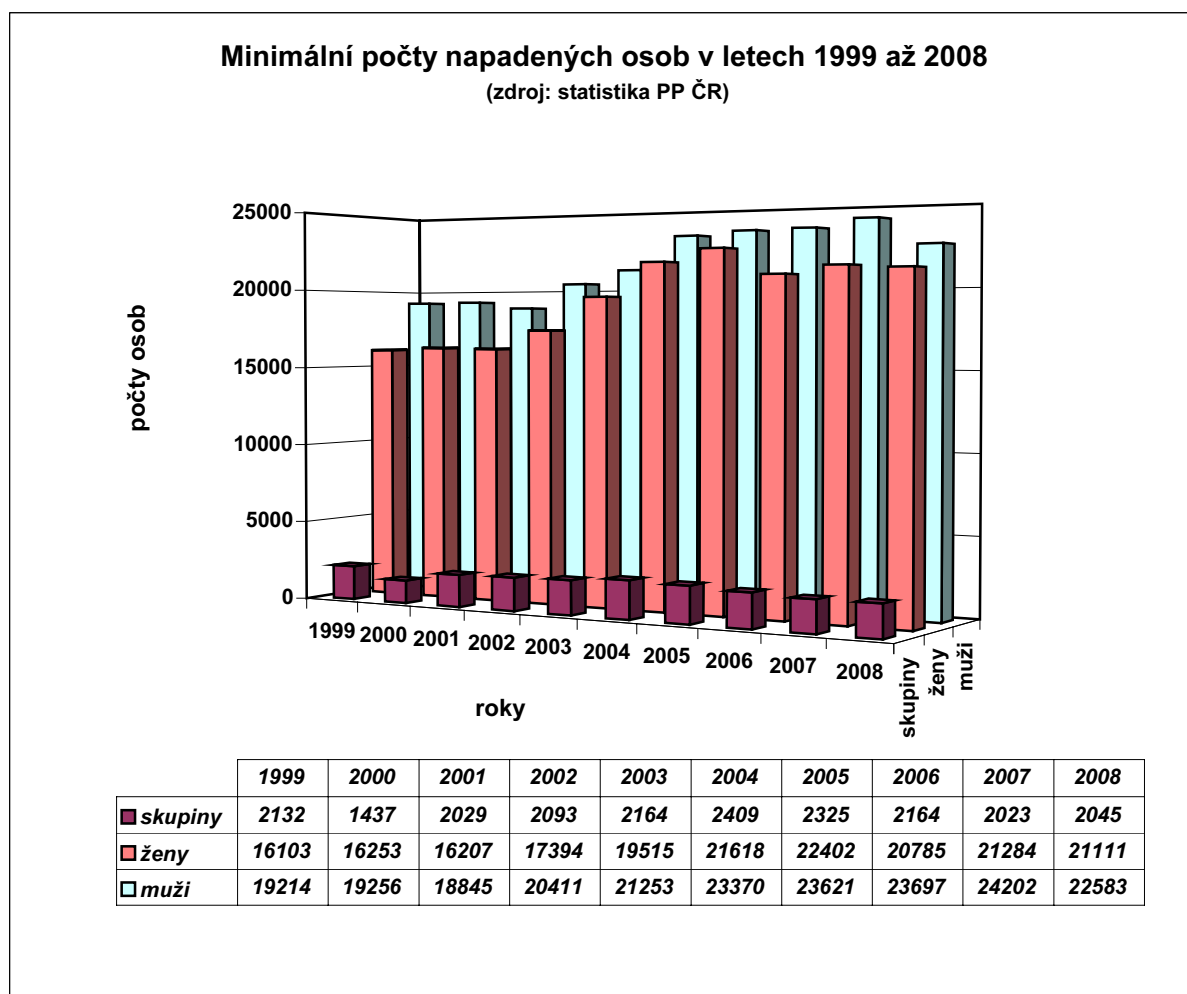
Graf č. 1, uvedený v této kapitole, ukazuje vývoj počtu policií evidovaných objektů napadení-osob v období let 1999 až 2008, a to podle policejního členění na muže, ženy a skupiny osob. V roce 2008 oproti roku 2007 je zřejmé snížení minimálního evidovaného počtu kriminalitou poškozených mužů (o 1619 osob) i žen (o 173 osob). V roce 2008 bylo PČR zaevidováno minimálně 22 583 obětí-mužů a minimálně 21 111 obětí-žen. Počet objektů napadení - skupin osob byl v roce 2008 oproti roku 2007 poněkud vyšší (o 22 skupin více).

---

⁴ Protože jako zdroj dat o obětech trestné činnosti byly použity neopravené (nevyčištěné) sestavy dat Policie ČR, některé údaje uváděné v tabulkách, grafech a přílohách se mohou mírně lišit.

⁵ Technicky se podílela na přípravě tabulek v přílohách č. 1-14 této kapitoly Věra Tomková

Graf č. 1

V roce 2008 se jednalo o 2045 skupin. V roce 2008 bylo také současně zaznamenáno o 149 více osob ve skupinách obětí než v roce předcházejícím (celkem v r. 2008 5156 osob ve skupinách). Vybrané podrobnější údaje o jednotlivých tvořících objekty napadení - skupiny osob a o počtech skupin obětí u jednotlivých trestných činů viz příloha č. 4 a 5. (Další údaje o evidovaných obětech kriminality v roce 2008 dělených z různých hledisek viz v přehledu přílohy č. 1-4, č. 6-13 a č. 15.

* * *

Z podrobnějšího rozboru *minimálního počtu policíí evidovaných objektů napadení - osob v roce 2008 v České republice* (viz tabulka č. 1) rovněž vyplývá, že nejvíce osob mezi všemi evidovanými oběťmi trestné činnosti bylo na území naší republiky v roce 2008, právě tak jako v letech předcházejících, poškozeno krádežemi (57,6 %), dále pak loupežemi (10,2 %) a úmyslným ublížením na zdraví (12,0 %). Další značná část obyvatel byla poškozena v roce 2008 takovými trestnými činy jako je vydírání (3,2 %), nebezpečné vyhrožování (4,5 %). 1,2 % jedinců mezi oběťmi evidovanými policíí bylo poškozeno ublížením na zdraví z nedbalosti, 1,3 % týráním osoby žijící ve společném obydlí, 1,8 % pohlavním zneužíváním, 1,1 % znásilněním. Srovnání rozdílů v zastoupení obětí vybraných druhů trestné činnosti v celkovém evidovaném množství obětí kriminality v ČR v roce 2008 oproti roku 2007 lze sledovat v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1

Rozdíly zastoupení obětí vybraných druhů trestné činnosti v celkovém minimálním počtu policíí evidovaných obětí kriminality v České republice v roce 2008 oproti roku 2007 (Z podkladů PP ČR zpracovala M.Martinková)

Heslo takticko statistické klasifikace	§§ tr.zák.	Podíl obětí na celkovém počtu policíí evidovaných obětí tr.č. za uvedený rok v %	Rozdíl podílu obětí na celkovém počtu policíí evid. obětí tr.č. v r. 2008 oproti r. 2007	Rozdíl v počtu obětí v celkovém množství policíí evid. obětí tr. č. v r. 2008 oproti r.2007
		2008	%	Abs.
Krádež	247	57,6	+ 1,3	-292
Loupež	234	10,2	- 0,1	-220
Vražda /vč.pokusu/	219	0,5	+0,1	+6
Úmyslné ublížení na zdraví	221,222	12,0	-1,2	-839
Ublížení na zdraví z nedbalosti	223,224, 201,201a	1,2	+0,1	+26
Nebezpečné vyhrožování	197a	4,5	-0,2	-198
Vydírání	235	3,2	+0,2	+28
Pohlavní zneužívání	242,243	1,8	+0,2	+64
Násilí na veřejném činiteli	153,154/1, 155,156	2,8	-0,1	-86
Omez. a zbavení osobní svobody	231,232	0,7	0	-18
Znásilnění	241	1,1	-0,2	-104
Týrání svěřené osoby	215	0,4	0	+6
Týrání osoby žijící ve společném obydlí	215a	1,3	-0,3	-205
Obchodování s lidmi	232a	0,2	+0,1	+86
Ostatní násilné trestné činy	^{x/}	0,3	+0,1	+37

^{x/} V roce 2007 byly policíí pod toto heslo zahrnuty §§ 230,233 TZ, v roce 2008 §§ 230,196 TZ

Pokud jde o oběti **vraždy** /vč.pokusu/ (§ 219 tr. zák.), ty tvořily v roce 2008 0,5 % (0,45 %) minimálního počtu všech policií evidovaných objektů napadení - osob (220 jedinců). Činí to, pokud jde o procentový podíl obětí vraždy na policií evidovaném minimálním počtu všech obětí kriminality za jmenovaný rok o 0,1 % více než v roce předcházejícím (v absolutních četnostech o 6 osob více než v roce 2007). Viz též tabulka č. 2.

Z uvedených obětí vraždy a pokusu o ni v roce 2008: 51,4 % osob přišlo o život (113 jednotlivců), zraněno bylo 40,5 % obětí (89 osob). Z obětí vražd za rok 2008 jich dalších 3,6 % (8 osob) utrpělo tzv. jiné následky a 4,5 % (10 osob) bylo tzv. bez následků (viz příloha č. 1).

Tabulka č. 2

Počty policií evidovaných obětí trestného činu vraždy /včetně pokusu/ (§ 219 tr. zák.) v období let 1996 až 2008 v ČR - minimální počty obětí. (Z podkladů PP ČR zpracovala M.Martinková)

<i>Rok:</i>	<i>Oběti tr. činu vraždy (vč.pokusu) (§ 219 tr. zák.)</i>
1996	291
1997	310
1998	343
1999	290
2000	321
2001	275
2002	258
2003	264
2004	249
2005	208
2006	247
2007	214
2008	220

Oběti vražd /vč. pokusu/ za rok 2008 (220 osob) tvořilo nejméně 56,8 % mužů (125 osob) a nejméně 27,3 % žen (60 osob). 15,9 % tvořily osoby ve skupinách (35 osob - bez rozlišení pohlaví). Mezi oběťmi vraždy byl podle našich podkladových materiálů nejméně 1 chlapec a 4 dívky ve věku do 6 let, 4 chlapi a 2 dívky ve věkové kategorii od 6 do 15 let, nejméně 2 osoby (dívky) ve věku adolescentním. Pokud jde o jedince starší 70 let, oběťmi vraždy se stalo v roce 2008 nejméně 11 osob (3 muži a 8 žen) – z nich ve věkové kategorii 80 až 90 let se jednalo o 6 žen. Jeden muž byl podle zjištění policie obětí vraždy ve věku starším 90 let.

* * *

Pokud nahlížíme celkový minimální počet Policií ČR evidovaných napadených osob - obětí v roce 2008 **Z H L E D I S K A N Á S L E D K Ů**, které trestná činnost na napadených lidech zanechala, pak z tabulky č. 3 i z přílohy č. 1 plyne, že **0,7 %** obětí (tj. 360 osob) **zemřelo** v daném roce v důsledku vůči nim spáchaných trestných činů.

Zraněno bylo **16,5 %** obětí kriminality.

Jiný následek trestného činu (např. poškození či ztráta majetku, psychický šok apod.) byl zaznamenán u zhruba dvou třetin obětí (**67,4 %** obětí, z nichž asi 70 % tvořily oběti trestného činu krádeže /71,8 %/).

Tzv. bez následků (vážných) bylo podle záznamů Policie ČR **15,4 %** obětí trestné činnosti.

Tabulka č. 3

Rozdíly zastoupení obětí v celkovém minimálním počtu policíí evidovaných obětí kriminality v ČR v roce 2008 oproti roku 2007 - u policíí sledovaných následků trestných činů.

(Z podkladů PP ČR zpracovala M.Martinková)

Následky pro oběti:	Podíl obětí na celkovém počtu policíí evidovaných obětí tr.č.za uvedený rok v %	Rozdíl podílu obětí na celkovém počtu policíí evid. obětí tr.č. v r. 2008 oproti r. 2007	Rozdíl počtu obětí v celkovém množství policíí evid. obětí tr. č. v r. 2008 oproti r.2007
	2008	%	Abs.
Úmrtí	0,7	-0,1	-44
Zranění	16,5	-1,5	-989
Jiný následek	67,4	+2,2	-52
Tzv. bez následku	15,4	-0,6	-558

Z dat uvedených v tabulce č. 3, která se týká následků kriminality pro oběti, vyplývá, že v minimálním počtu všech policíí evidovaných obětí v roce 2008, ve srovnání s rokem 2007, se zvýšil procentový podíl osob s **jinými následky** kriminality, a to o 2,2 % (v absolutních číslích se ale jednalo o snížení počtu obětí proti roku předcházejícímu o 52 osob). **Snížil se** procentový podíl obětí tzv. **bez následku**, a to o 0,6 %, dále se **snížil** i procentový podíl osob, které na následky trestné činnosti **zemřely** (0,1 %). Současně se rovněž **snížil** procentový podíl **zraněných** osob o 1,5 %.

Mezi v tabulce č. 4 uvedenými policíí zaevidovanými 360 osobami, které v roce 2008 **zemřely** na následky trestné činnosti proti nim spáchané, byly nejčastěji, a to z více jak 40 %, oběti ublížení na zdraví z nedbalosti (43,1 %, 155 osob), dále zhruba ze třetiny oběti vraždy (31,4 %, 113 osob). Obětmi úmyslného ublížení na zdraví bylo mezi zemřelými 13,9 % jedinců (50 osob), dále pak, ale méně, byly zastoupeny oběti tzv. ostatní trestné činnosti (7,8 %). Dvě osoby zemřely v důsledku znásilnění, dvě po loupežném přepadení, po jedné osobě zemřelo v důsledku vydírání, omezování a zbavení osobní svobody a týrání svěřené osoby. Také byl usmrcen jeden novorozenec. Čtyři jedinci zemřeli v důsledku ostatní násilné trestné činnosti a dva při tzv. násilí na veřejném činiteli (viz též příloha č.1).

Tabulka č. 4

**Následky trestné činnosti u policíí evidovaných obětí kriminality
v období let 1996 až 2008 v České republice: minimální počty obětí
(Jedná se o „objekty napadení-osoby“ plus osoby tvořící „objekty napadení-skupiny osob“)
(Dělení odpovídá policíí sledovaným následkům trestných činů pro oběti kriminality)
(Z podkladů PP ČR⁶ zpracovala M.Martinková)**

rok	úmrť		zranění		N á s l e d k y jiný následek		bez následků		obětí celkem	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1996	351	0,8	11051	24,7	24123	53,9	9213	20,6	44738	100
1997	390	0,9	10979	26,1	22634	53,8	8052	19,2	42055	100
1998	379	0,9	11008	27,3	22009	54,6	6914	17,2	40310	100
1999	333	0,8	10596	26,2	22914	56,7	6579	16,3	40422	100
2000	363	0,9	10073	25,3	23394	58,9	5902	14,9	39732	100
2001	315	0,8	9995	24,9	23788	59,1	6105	15,2	40203	100
2002	415	1,0	10666	24,7	25172	58,4	6830	15,9	43083	100
2003	341	0,7	9970	21,6	28718	62,1	7208	15,6	46237	100
2004	357	0,7	10468	20,5	32499	63,7	7686	15,1	51010	100
2005	305	0,6	9423	18,2	34276	66,2	7741	15,0	51745	100
2006	328	0,7	8531	17,1	33526	67,1	7555	15,1	49940	100
2007	404	0,8	9061	18,0	32934	65,2	8094	16,0	50493	100
2008	360	0,7	8072	16,5	32882	67,4	7536	15,4	48850	100

* * *

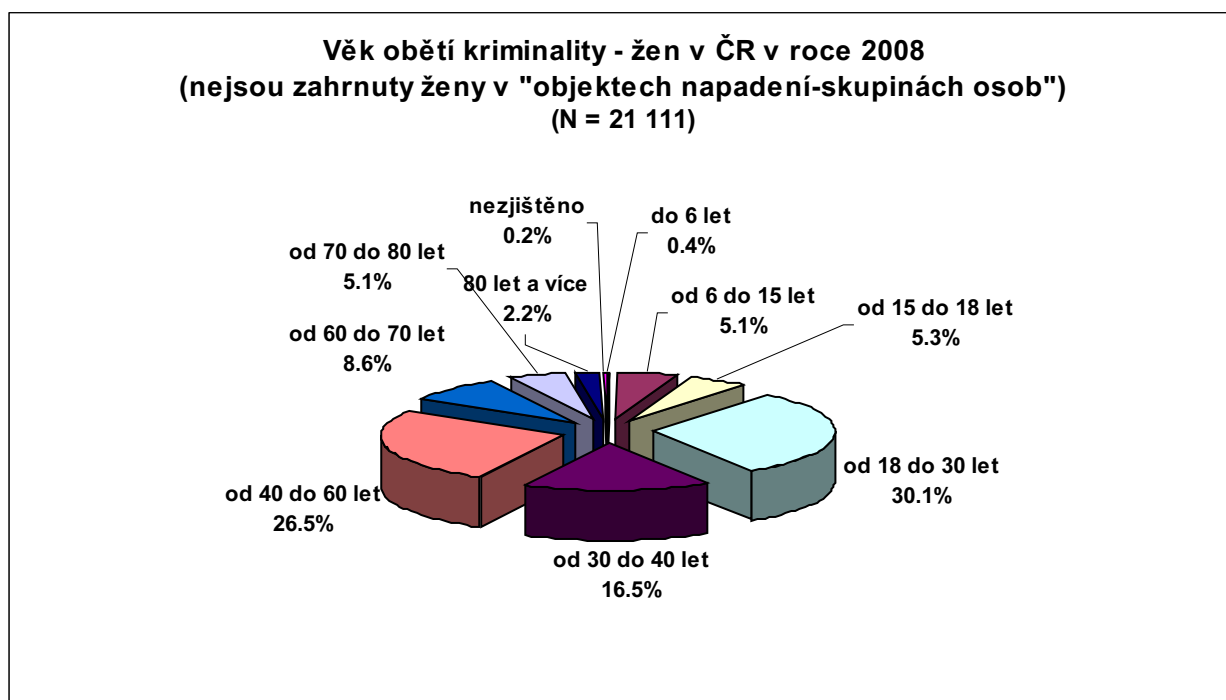
Možným hlediskem hodnocení vyskytující se kriminality může být vyhodnocení dostupných údajů o **V Ě K U** obětí trestných činů. Z grafů č. 2 a č. 3 a z příloh č. 2, 3, 9, 10 pak lze získat přehled o počtu v ČR evidovaných obětí trestné činnosti za rok 2008 podle věkových kategorií tak, jak to umožňují policejní podklady. Údaje v uvedených přílohách a grafech nezahrnují jedince, kteří tvořili zvlášť policíí evidované 'objekty napadení-skupiny osob'. Je proto obtížné uvedené údaje srovnávat s obdobně získanými údaji o obětech trestné činnosti z předcházejících let a usuzovat, pokud jde o věk napadených osob, na nějaké obecnější trendy vývoje.

Na základě údajů obsažených v grafech č. 2 a č. 3 lze ale konstatovat, že mezi věkově identifikovanými oběťmi kriminality byla u žen i u mužů v roce 2008 pravděpodobně trestnou činností nejčastěji postížena věková skupina obětí "od 18 do 30 let" (ženy 30,1 %, muži 35,6 %) a věková skupina "od 40 do 60 let" (ženy 26,5 %, muži 24,9 %).

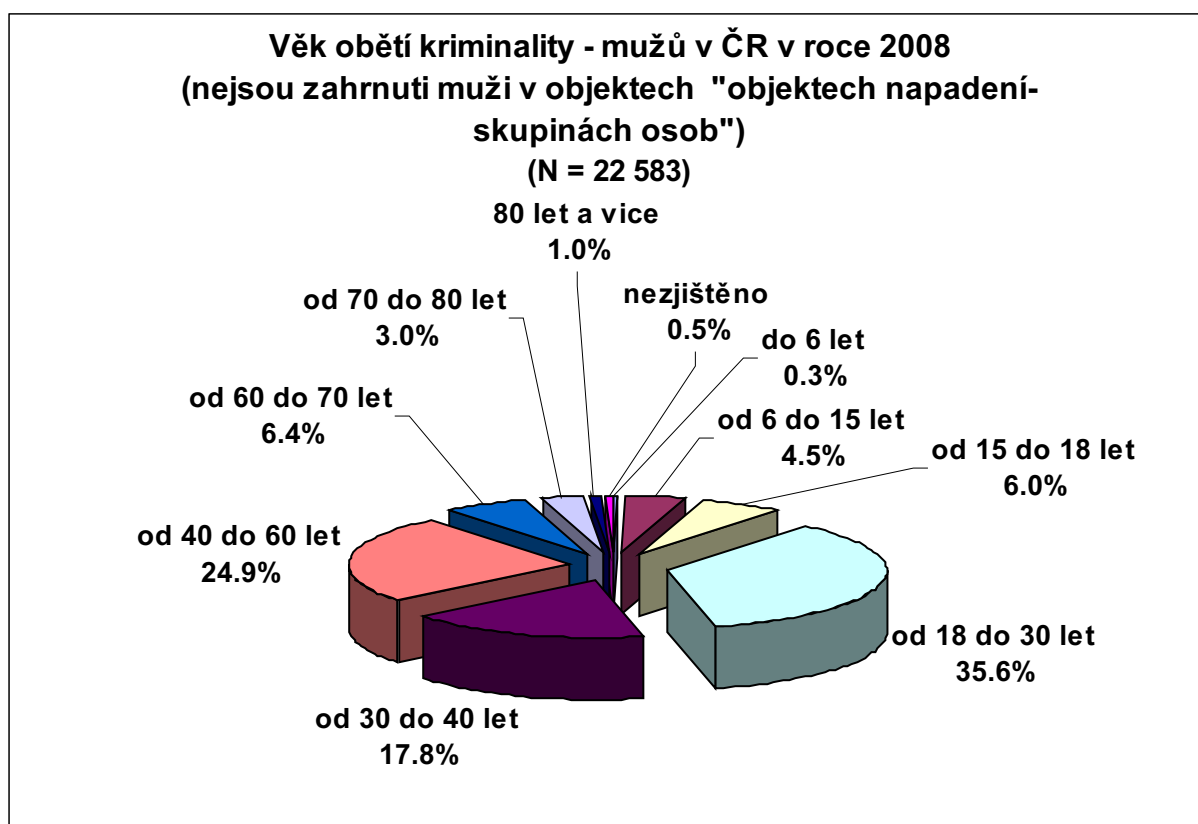
* * *

⁶ Protože jako zdroj dat o obětech trestné činnosti byly použity neopravené (nevyčištěné) sestavy dat Policie ČR, některé uváděné údaje v tabulkách, grafech a přílohách se mohou mírně lišit.

Graf č. 2

Graf č. 3

Dále z údajů uvedených v přílohách této kapitoly lze mimo jiné také dále zjistit, že v roce 2008 evidované **oběti trestné činnosti ve věku do 18 let** tvořily **nejméně 11,6%** minimálního počtu všech policí zaregistrovaných obětí kriminality v ČR (**minimálně celkem 5664 jednotlivců**). Oběti do 15 let věku tvořily nejméně 4,6 % z minimálního počtu všech policí evidovaných obětí kriminality v ČR (nejméně 2240 osob).

V roce 2008 evidované **oběti trestné činnosti ve věku 60 a více let** tvořily **nejméně 11,9 %** minimálního počtu všech policí zaregistrovaných obětí kriminality v ČR (**minimálně celkem 5804 jednotlivců**). Oběti ve věku 70 a více let tvořily nejméně 5,0 % minimálního počtu všech policí zaznamenaných obětí kriminality v ČR (minimálně 2435 osob).

* * *

Souhrn

Policí ČR evidovaný **minimální počet obětí kriminality byl v roce 2008 v České republice nižší než v roce předcházejícím. Minimální počet policí zaevidovaných objektů napadení-osob v roce 2008 činil 48 850 jednotlivců, což znamená, že bylo policí zaznamenáno o 1643 obětí kriminality méně než v roce 2007.**

V České republice v roce 2008 oproti roku předcházejícímu v minimálním počtu všech policí evidovaných obětí kriminality došlo ke **zvýšení procentového zastoupení obětí s jinými následky kriminality, a to o 2,2 %**. *Snížil se* ale procentový výskyt jak obětí, které byly **zraněny** v důsledku trestné činnosti (o 1,5 %), tak obětí **tzv. bez následků** (o 0,6 %), tak i obětí, které **zemřely** na následky trestné činnosti (o 0,1 %).

Z policejních dat bylo dále zřejmé, že v roce 2008 oproti roku 2007 nastalo **snížení absolutních počtů úmrtí** obětí v důsledku kriminality vůči nim spáchané (o 44 osob). Dále *se snížil* výskyt obětí **tzv. bez následků** (o 558 osob) a také došlo *ke snížení* počtu obětí se **zraněním** (o 989 osob). *Pokles* absolutních počtů byl zřejmý v roce 2008 i u obětí kriminality s **jinými následky** (o 52 jedinců).

Přílohy: 1 – 14 statistika k obětem trestné činnosti v roce 2008

Příloha č. 1

Minimální počty PCR evidovaných obětí trestné činnosti v roce 2008 v České republice

Jedná se o "objekty napadení-osoby/muže, ženy/" plus osoby tvořící "objekty napadení-skupiny osob"^{x/}
(Formulář o trestném činu, pol. 08). Z policejních údajů zpracovala M.Martinková

Heslo takticko statistické klasifikace	§§ TR.ZÁK.	Počet obětí s následky trestných činů				
		úmrť	zranění	jiný násl.	bez násl.	Celkem obětí
Krádež	247	0	156	23 623	4 332	28 111
Loupež	234	2	812	3 133	870	4 817
Loupež ve finanč. institucích	234	0	11	108	36	155
Vydírání	235	1	135	1 010	407	1 553
Vražda	219	113	89	8	10	220
Vražda novorozence matkou	220	1	0	0	0	1
Usmrcení lidského plodu	228	0	2	0	0	2
Úmyslné ublížení na zdraví	221,222	50	5 274	349	163	5 836
Ublížení na zdraví z nedbalosti (pracovní úrazy, ostatní)	223, 224, 201, 201a	155	414	23	4	596
Ohrožování pohlavní nemocí	226	0	0	1	2	3
Pohlavní zneužívání v závislosti	242/2,243	0	0	70	16	86
Pohlavní zneužívání ostatní	242	0	9	606	192	807
Znásilnění	241	2	77	376	84	539
Obchodování s lidmi	232a	0	2	91	26	119
Únos	216	0	0	6	4	10
Omez. a zbav. osob. svobody	231,232	1	48	223	78	350
Útisk	237	0	0	9	2	11
Týrání svěřené osoby	215	1	74	116	20	211
Týrání osoby žijící ve společném obydlí	215a	0	207	346	56	609
Opuštění dítěte	212	0	0	17	6	23
Násilí na veřejném činiteli (členu policie a ostat.)	153,154/1, 155,156	2	326	652	387	1 367
Nebezpečné vyhrožování	197a	0	256	1 365	575	2 196
Ostatní násilné trestné činy	230,196	4	11	82	61	158
Ostatní trestná činnost	xx/	28	169	668	205	1 070
OBĚTÍ CELKEM		360	8 072	32 882	7 536	48 850

x/ Policie ČR vykazuje pro své potřeby vedle "objektů napadení - osob/mužů, žen/" zvlášť "objekty napadení - skupiny osob".

xx/ §§ tr.zák.: 174, 175, 202, 204, 205, 206, 207, 208, 217, 217a, 221, 253, 217b

Příloha č. 2

Minimální počty PČR evidovaných obětí trestné činnosti v České republice v roce 2008, VĚK "objektů napadení - osob: ŽEN"

Týká se "objektů napadení-osob/mužů, žen/"^{x/} (Formulář o trestném činu, pol. 08)

Z policejních údajů zpracovala M.Martinková

Heslo takticko statistické klasifikace	§§ TR.ZÁK.	ŽENY - věk obětí v letech									
		od 0 do 18	od 18 do 30	od 30 do 40	od 40 do 60	od 60 do 70	od 70 do 80	od 80 do 90	90 a více	Nezjiš- těno	Celkem obětí
Krádež	247	879	4 549	2 044	3 821	1 509	842	314	14	40	14 012
Loupež	234	113	493	279	612	165	147	70	4	2	1 885
Loupež ve finanč.inst.	234	0	25	27	40	2	0	0	0	0	94
Vydírání	235	58	144	93	86	14	7	4	0	2	408
Vražda	219	8	17	9	14	4	2	6	0	0	60
Vražda novoroz. matkou	220	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Usmrcení lidského plodu	228	0	1	1	0	0	0	0	0	0	2
Úmysl.ublíž.na zdraví	221.222	88	337	377	381	57	25	9	1	0	1 275
Ublíž.na zdrav.z nedbal. (prac.úrazy,ostat.)	223,224, 201, 201a	45	31	25	50	15	12	10	2	2	192
Ohrožování pohl.nemocí	226	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Pohlav.zneuž.v závislosti	242/2,243	67	1	0	0	0	0	0	0	0	68
Pohlavní zneuž.ostatní	242	591	2	0	0	0	0	0	0	1	594
Znásilnění	241	114	206	90	80	3	2	1	0	0	496
Obchodování s lidmi	232a	4	4	1	1	0	0	0	0	1	11
Únos	216	2	1	0	0	0	0	0	0	0	3
Omez.a zbav.os.svobody	231.232	54	113	44	38	1	1	3	0	0	254
Útisk	237	1	3	0	0	2	1	0	0	0	7
Týrání svěřené osoby	215	48	1	5	4	1	1	0	0	0	60
Týrání osoby žijící ve společném obydlí	215a	10	102	153	133	17	12	14	0	0	441
Opuštění dítěte	212	3	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Násilí na veř.činiteli (členu policie a ostat.)	153,154/1, 155,156	0	10	6	4	1	0	0	0	0	21
Nebezpečné vyhrožování	197a	34	274	289	281	26	15	3	0	0	922
Ostatní násilné tr.činy	230.196	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Ostatní trestná činnost	xx/	140	47	49	41	9	10	1	0	3	300
OBĚTÍ CELKEM		2 260	6 362	3 493	5 586	1 826	1 077	435	21	51	21 111

x/Z technických důvodů nejsou v tabulce uvedeni jednotlivci, kteří tvořili "objekty napadení-skupiny osob".
Policie ČR vykazuje pro své potřeby vedle "objektů napadení-osob/mužů, žen/" zvlášť "objekty napadení -
skupiny osob". Z údajů policie u "objektů napadení - skupin osob" není možné vždy jednoznačně určit,
kolik osobám ve skupině je let. Viz blíže text týkající se obětí trestné činnosti.

xx/ §§ tr.zák.:174, 175, 202, 204, 205, 206, 207, 208, 217, 217a, 221, 253, 217b

Příloha č. 3

Minimální počty PČR evidovaných obětí trestné činnosti v České republice v roce 2008.

VĚK "objektů napadení-osob: MUŽU"

Týká se "objektů napadení-osob/mužů, žen/"^{x/} (Formulář o trestném činu, pol. 08)
Z policejních údajů zpracovala M.Martinková

Heslo takticko statistické klasifikace	§§ TR.ZÁK.	MUŽI - věk obětí v letech									
		od 0 do 18	od 18 do 30	od 30 do 40	od 40 do 60	od 60 do 70	od 70 do 80	od 80 do 90	90 a více	Nezjiš- těno	Celke m obětí
Krádež	247	893	4 920	2 271	3 523	1 099	550	187	2	49	13 494
Loupež	234	608	794	311	478	105	52	23	3	5	2 379
Loupež ve finančních inst.	234	0	3	3	2	0	0	0	0	1	9
Vydírání	235	164	244	144	145	25	5	1	0	2	730
Vražda	219	5	30	33	43	9	2	0	1	2	125
Usmrcení lidského plodu 228	228	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Úmyslné ublíž.na zdraví	221,222	373	1 497	802	935	143	34	7	1	3	3 795
Ublíž.na zdraví z nedbal. (prac.úrazy a ostat.)	223,224, 201,201a	53	59	77	107	18	11	1	0	3	329
Ohrožování pohl.nemocí	226	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2
Pohlav.zneuž. v závislosti	242/2,243	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Pohlavní zneuž.ostatní	242	78	1	0	0	0	0	0	0	0	79
Znásilnění	241	17	7	2	1	0	0	0	0	0	27
Obchodování s lidmi	232a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Únos	216	3	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Omez.a zbav.osob.svobody	231,232	16	24	8	6	4	0	0	0	0	58
Útisk	237	1	1	2	0	0	0	0	0	0	4
Týrání svěřené osoby	215	71	1	0	0	2	1	0	0	0	75
Týrání osoby žijící ve společném obydlí	215a	6	4	2	6	0	0	0	0	0	18
Opuštění dítěte	212	5	0	0	0	0	0	0	0	0	5
Násilí na veř.činiteli (členu policie a ostat.)	153,154/1 , 155,156	0	244	184	79	3	0	0	0	32	542
Nebezpečné vyhrožování	197a	26	145	124	183	30	7	2	0	3	520
Ostatní násilné tr.činy	230,196	0	2	0	2	0	1	0	0	0	5
Ostatní trestná činnost	xx/	120	64	66	101	14	10	1	0	3	379
OBĚTÍ CELKEM		2 444	8 040	4 029	5 612	1 452	673	222	7	104	22 583

x/ Z technických důvodů nejsou v tabulce uvedeni jednotlivci, kteří tvořili "objekty napadení-skupiny osob".
Policie ČR vykazuje pro své potřeby vedle "objektů napadení-osob/mužů, žen/" zvlášť "objekty napadení -
skupiny osob". Z údajů policie u "objektů napadení - skupin osob" není možné vždy jednoznačně určit,
kolik osobám ve skupině je let. Viz blíže text týkající se obětí trestné činnosti.

xx/ §§ tr.zák.: 174, 175, 202, 204, 205, 206, 207, 208, 217, 217a, 221, 253, 217b

Příloha č. 4

Minimální počty PČR evidovaných obětí trestné činnosti v r. 2008 v České republice.

Počty "objektů napadení - skupin osob" (Formulář o tr. činu, pol. 08) x/

Z policejních údajů zpracovala M.Martinková

Heslo takticko statistické klasifikace	§§ TR.ZÁK.	<u>Počet objektů napadení-skupin osob</u>
Krádež	247	263
Loupež	234	251
Loupež ve finančních institucích	234	23
Vydírání	235	133
Vražda	219	16
Úmyslné ublížení na zdraví	221.222	328
Ublížení na zdraví z nedbalosti (pracovní úrazy a ostatní)	223,224, 201,201a	29
Ohrožování pohlavní nemocí	226	0
Pohlavní zneužívání v závislosti	242/2,243	6
Pohlavní zneužívání ostatní	242	50
Znásilnění	241	6
Obchodování s lidmi	232a	18
Únos	216	2
Omez. a zbavení osobní svobody	231.232	14
Týrání svěřené osoby	215	32
Týrání osoby žijící ve společném obydlí	215a	60
Opuštění dítěte	212	5
Násilí na veřejném činiteli (členu policie a ostat.)	153,154/1,155,156	323
Nebezpečné vyhrožování	197a	309
Ostatní násilné trestné činy	230.196	44
Ostatní trestná činnost	xx/	133
SKUPIN OBĚTÍ CELKEM		2 045

x/ Policie ČR vykazuje pro své potřeby vedle "objektů napadení-osob /mužů, žen/" zvlášť "objekty napadení-skupiny osob".

xx/ §§ tr.zák.: 174, 175, 202, 204, 205, 206, 207, 208, 217, 217a, 221, 253, 217b

Příloha č. 5

Minimální počty PČR evidovaných obětí trestné činnosti v r. 2008 v České republice.
Počty osob v "objektech napadení - skupinách osob" ^{x/} s následky trestných činů pro oběti
 (Formulář o tr. činu, pol. 08)

Z policejních údajů zpracovala M.Martinková

Heslo takticko statistické klasifikace	§§ TR.ZÁK.	Počet jedinců ve skupinách osob					Celkem osob
		Následky trestného činu					
		úmrtní	zranění	jiný násl.	bez násl.		
Krádež	247	0	11	507	87	605	
Loupež	234	0	52	370	131	553	
Loupež ve finanč. institucích	234	0	5	31	16	52	
Vydirání	235	0	21	270	124	415	
Vražda	219	11	18	2	4	35	
Úmyslné ublížení na zdraví	221.222	2	543	123	98	766	
Ublížení na zdraví z nedbal. (prac. úrazy a ostatní)	223,224, 201,201a	12	60	2	1	75	
Pohlavní zneuž. v závislosti	242/2, 243	0	0	12	1	13	
Pohlavní zneužívání ostatní	242	0	1	104	29	134	
Znásilnění	241	0	0	14	2	16	
Obchodování s lidmi	232a	0	2	87	19	108	
Únos	216	0	0	2	2	4	
Omez. a zbav. osob. svobody	231.232	0	0	23	15	38	
Útisk	237	0	0	0	0	0	
Týrání svěřené osoby	215	0	16	53	10	79	
Týrání osoby žijící ve společném obydlí	215a	0	15	112	20	147	
Opuštění dítěte	212	0	0	11	4	15	
Násilí na veřejném činiteli (členu policie a ostat.)	153,154/1, 155,156	0	148	407	249	804	
Nebezpečné vyhrožování	197a	0	49	470	235	754	
Ostatní násilné trestné činy	230.196	2	10	80	60	152	
Ostatní trestná činnost	xx/	1	37	237	116	391	
OBĚTÍ CELKEM		28	988	2 917	1 223	5 156	

x/ Policie ČR vykazuje pro své potřeby vedle "objektů napadení-osob /mužů, žen/" zvlášť "objekty napadení-skupiny osob".

xx/ §§ tr.zák.: 174, 175, 202, 204, 205, 206, 207, 208, 217, 217a, 221, 253, 217b

Příloha č. 6

Minimální počty PČR evidovaných obětí tr. činnosti v r. 2008 v České republice - dělení podle vyšších územně správních celků. Jedná se o objekty napadení-osoby/muže,ženy//plus osoby tvořící objekty napadení-skupiny osob" (Formulář o tr.činu,pol.08).Z údajů PČR zpracovala M.Martinková

Heslo takticko statistické klasifikace	§§ TR,ZAK	Vyšší územně správní celky ČR													Zlínský	ČR
		Hl. město Praha	Jihochesky	Jihomoravsky	Karlovarsky	Kralovehradecky	Liberecky	Moravskoslezsky	Olomoucky	Pardubicky	Pizensky	Stredocesky	Ústecky	Vysočina		
Krádež	247	14 452	397	2 987	368	438	418	3 803	747	318	591	1 613	1 301	280	398	28 111
Loupež	234	1 084	216	352	157	131	206	694	244	96	244	511	689	97	96	4 817
Loupež ve finanč. institucích	234	48	14	14	1	5	1	8	7	10	13	26	2	2	4	155
Vydrání	235	205	80	122	88	94	126	175	108	54	79	150	189	42	41	1 553
Vražda	219	38	8	20	10	10	10	19	10	10	14	25	24	12	10	220
Vražda novorozence	220	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Usmrcení lidského plodu	228	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	2
Úmyslné ublížení na zdraví	221,222	573	465	393	157	265	380	1 314	447	207	181	454	618	169	213	5 836
Úblížení na zdraví z nedbalosti (prac.úrazy,ostatní)	223,224, 201,201a	68	56	57	13	14	38	90	60	24	16	87	37	22	14	596
Ohrožení pohlavní nemocí	226	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3
Pohlavní zneužívání v závisl.	242/2,243	2	7	5	3	5	11	6	6	3	2	6	25	3	2	86
Pohlavní zneužívání ostatní	242	52	46	84	19	52	68	103	57	44	37	98	92	31	24	807
Znásilnění	241	84	44	35	16	27	30	72	24	21	21	64	67	21	13	539
Obchodování s lidmi	232a	12	28	18	10	0	7	6	2	0	7	14	15	0	0	119
Únos	216	0	1	0	0	0	1	1	2	1	0	0	3	0	1	10
Omez. a zbav. osob. svobody	231,232	56	19	23	6	23	38	42	17	15	20	34	39	8	10	350
Útisk	237	1	0	2	0	1	0	1	2	0	0	2	0	1	1	11
Týrání svěřené osoby	215	15	19	27	5	16	25	17	12	4	4	31	17	9	10	211
Týrání osoby žij.ve spol.obydli	215a	60	33	87	28	35	66	85	33	30	16	38	57	13	28	609
Opuštění dítěte	212	3	0	0	0	0	0	5	0	0	0	3	10	1	1	23
Násilí na veřejném činiteli (členu policie a ostat.)	153,154/1, 155,156	216	91	80	63	63	89	143	61	48	52	184	197	22	58	1 367
Nebezpečné vyhrožování	197a	161	260	187	54	104	203	239	197	97	60	256	239	68	71	2 196
Ostatní násilné trestné činy	230,196	29	14	5	7	6	2	23	15	0	3	32	12	3	7	158
Ostatní trestná činnost	x/	172	47	131	20	87	70	122	60	63	28	53	132	26	59	1 070
OBĚTI CELKEM		17 331	1 845	4 630	1 026	1 377	1 790	6 968	2 111	1 045	1 388	3 681	3 767	830	1 061	48 850

x§§TZ:174, 175, 202, 204, 205, 206, 207, 208, 217, 217a, 221, 253, 217b

Příloha č. 7

Minimální počty PČR evid.obětí tr. činnosti v r. 2008 v ČR - dělení podle "původních" vyšších územně správních celků. Jedná se o "objekty napadení-osoby/muže,ženy"/"plus osoby tvořící"objekty napadení-skupiny osob" (Formulář o tr.činu,pol.08).Z údajů PČR zpracovala M.Martinková

Heslo takticko statistické klasifikace	§§ TR.ZÁK.	Vyšší územně správní celky								Celkový součet
		Hl. město Praha	Středo-český	Jiho-český	Západo-český	Severo-český	Východo-český	Jiho-moravský	Severo-moravský	
Krádež	247	14 452	1 613	420	959	1 668	847	3 602	4 550	28 111
Loupež	234	1 084	511	223	401	878	254	528	938	4 817
Loupež ve finanč. institucích	234	48	26	14	14	2	16	20	15	155
Vydírání	235	205	150	84	167	306	160	198	283	1 553
Vražda	219	38	25	10	24	34	25	35	29	220
Vražda novorozence matkou	220	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Úsmrcení lidského plodu	228	0	0	0	0	2	0	0	0	2
Úmyslné ublížení na zdraví	221,222	573	454	482	338	968	535	725	1 761	5 836
Ublížení na zdraví z nedbalosti (prac.úrazy,ostatní)	223,224,201,201a	68	87	58	29	67	46	91	150	596
Ohrožování pohlavní nemocí	226	0	0	0	1	1	0	1	0	3
Pohlavní zneužívání v závislosti	242/2,243	2	6	8	5	35	10	8	12	86
Pohlavní zneužívání ostatní	242	52	98	50	56	144	120	127	160	807
Znásilnění	241	84	64	48	37	92	55	63	96	539
Obchodování s lidmi	232a	12	14	28	17	22	0	18	8	119
Únos	216	0	0	1	0	4	1	1	3	10
Omez. a zbav. osob. svobody	231,232	56	34	19	26	76	40	40	59	350
Útisk	237	1	2	0	0	0	1	4	3	11
Týrání svěřené osoby	215	15	31	22	9	38	26	41	29	211
Týrání osoby žij.ve spol.obydli	215a	60	38	36	44	105	86	122	118	609
Opuštění dítěte	212	3	3	0	0	10	1	1	5	23
Násilí na veřejném činiteli (členu policie a ostat.)	153,154/1,155,156	216	184	92	115	285	113	158	204	1 367
Nebezpečné vyhrožování	197a	161	256	270	114	420	223	316	436	2 196
Ostatní násilné trestné činy	230,196	29	32	14	10	14	6	15	38	158
Ostatní trestná činnost	x/	172	53	50	48	196	158	211	182	1 070
OBĚTI CELKEM		17 331	3 681	1 929	2 414	5 367	2 724	6 325	9 079	48 850

x)§§TZ:174, 175, 202, 204, 205, 206, 207, 208, 217, 217a, 221, 253, 217b

Příloha č. 8

**Minimální počty PČR evidovaných obětí trestné činnosti ve věku 0 - 18 let
v České republice v roce 2008. Dělení podle vybraných věkových skupin**

Týká se "objektů napadení-osob /mužů, žen/" a vybraných věkových kategorií osob tvořících
"objekty napadení-skupiny osob" ^{x/} (Formulář o tr. činu, pol. 08)
Z policejních údajů zpracovala M.Martinková

Heslo takticko statistické klasifikace	§§ TR.ZÁK.	Věk obětí			
		0 - 15 let	15 - 18 let	oběti ve skupině	0 - 18 let
Krádež	247	442	1 330	80	1 852
Loupež	234	360	361	188	909
Loupež ve finanč. institucích	234	0	0	0	0
Vydírání	235	105	117	133	355
Vražda	219	11	2	0	13
Vražda novorozence matkou	220	1	0	0	1
Usmrcení lidského plodu	228	0	0	0	0
Úmyslné ublížení na zdraví	221.222	163	298	57	518
Ublížení na zdraví z nedbalosti (pracovní úrazy, ostatní)	223,224, 201,201a	84	14	2	100
Ohrožování pohlavní nemocí	226	0	0	0	0
Pohlavní zneužívání v závislosti	242/2,243	49	23	8	80
Pohlavní zneužívání ostatní	242	633	36	131	800
Znásilnění	241	58	73	12	143
Obchodování s lidmi	232a	1	3	2	6
Únos	216	5	0	4	9
Omez. a zbavení osob. svobody	231.232	33	37	24	94
Útisk	237	1	1	0	2
Týrání svěřené osoby	215	98	21	65	184
Týrání osoby žijící ve společném obydlí	215a	10	6	0	16
Opuštění dítěte	212	8	0	15	23
Násilí na veřejném činiteli (členu policie a ostat.)	153,154/1, 155,156	0	0	0	0
Nebezpečné vyhrožování	197a	22	38	18	78
Ostatní násilné trestné činy	230.196	0	0	9	9
Ostatní trestná činnost	xx/	156	104	212	472
OBĚTÍ CELKEM		2 240	2 464	960	5 664

x/ Z technických důvodů nejsou v tabulce uvedeni všichni jedinci, kteří tvořili "objekty napadení - skupiny osob". Jsou zde započítány osoby ve skupinách osob jen vybraných věkových kategorií (kódy skupiny: 01,02,03,07,10).

Policie ČR vykazuje pro své potřeby vedle "objektů napadení-osob jednotlivců/mužů, žen/" zvlášť "objekty napadení - skupiny osob". Z údajů policie u "objektů napadení - skupin osob" není možné vždy jednoznačně určit, kolik těmto osobám v jednotlivých skupinách je let. Viz blíže text týkající se obětí trestné činnosti.

xx/§§ tr.zák.: 174, 175, 202, 204, 205, 206, 207, 208, 217, 217a, 221, 253, 217b

Příloha č. 11

Minimální počty PCR evidovaných obětí trestné činnosti ve věku nad 60 let v České republice v r.2008. Jedná se o objekty napadení-osoby/muže,ženy/ plus jedna z věkových kategorií osob v "objektech napadení-skupinách osob" x/ (Formulář o tr. činu, pol.08). Z policejních údajů zpracovala M.Martínková

Heslo takticko statistické klasifikace	§§ TR.ZÁK.	Věk obětí													
		od 60 do 70 let			od 70 do 80 let			od 80 do 90 let			90 let a více			Celkem obětí	
		Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem		
Krádež	247	1099	1 509	2 608	550	842	1 392	187	314	501	2	14	16	38	4 555
Loupež	234	105	165	270	52	147	199	23	70	93	3	4	7	16	585
Loupež ve finanč.inst.	234	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Vydírání	235	25	14	39	5	7	12	1	4	5	0	0	0	4	60
Vražda	219	9	4	13	2	2	4	0	6	6	1	0	1	0	24
Úmysl.ublíž.na zdraví	221,222	143	57	200	34	25	59	7	9	16	1	1	2	4	281
Ublíž.na zdraví z nedbal.(prac.úrazy, ostatní)	223,224, 201,201a	18	15	33	11	12	23	1	10	11	0	2	2	2	71
Pohl.zneuž.v závislosti	242/2, 243	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pohl.zneužívání ostatní	242	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Znásilnění	241	0	3	3	0	2	2	0	1	1	0	0	0	0	6
Obchodování s lidmi	232a	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Únos	216	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Omez.a zbav.os.svobody	231,232	4	1	5	0	1	1	0	3	3	0	0	0	0	9
Útisk	237	0	2	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	3
Týrání svěřené osoby	215	2	1	3	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	5
Týrání os.žij.v spol.obydl.	215a	0	17	17	0	12	12	0	14	14	0	0	0	10	53
Násilí na veřej.činiteli (členu policie a ostat.)	153,154/1, 155,156	3	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Nebezpečné vyhrožování	197a	30	26	56	7	15	22	2	3	5	0	0	0	17	100
Ostatní násilné tr.činy	230,196	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Ostatní trestná činnost	xx/	14	9	23	10	10	20	1	1	2	0	0	0	0	45
OBĚTI CELKEM		1 452	1 826	3 278	673	1 077	1 750	222	435	657	7	21	28	91	5 804

x/ Jsou zde započítáni jedinci tvořící "objekty napadení-skupiny osob" ve věkovém složení skupiny označeném č. 06 ("osoby nad 60 let").
xx/§§TZ:174, 175, 202, 204, 205, 206, 207, 208, 217, 217a, 221, 253, 217b

Příloha č.12

Minimální počty PČR evidovaných obětí trestné činnosti (ŽENY) v roce 2008 v České republice - vztah obětí k pachateli

Jedná se o "objekty napadení - osoby /ženy" ^{xx} (Formulář o trestném činu, pol. 08). Z policejních údajů zpracovala M.Martinková

Heslo takticko statistické kvalifikace	§§ TR.ZÁK.	Vztah obětí k pachateli a/												celkem					
		601-603	604.605	606.608	607	609.611	610.612	613.614	615.616	617.618	619	620	621.622		623.624	625.626	prázdné		
Krádež	247															14 012	14 012		
Loupež	234			1	4	7					6	12	12	2		1 830	1	10	1 885
Loupež ve finanč. institucích	234																		94
Vydírání	235	3	2	2	5	28					17	40	18	2		258	7	24	408
Vražda	219	5	1		1	12					6	7	3	1		22		2	60
Vražda novorozence matkou	220																		1
Usmrcení lidského plodu	228																		2
Umyslné ublížení na zdraví	221.222	20	1		21	234					196	120	35	8		507	10	110	2
Ublížení na zdraví z nedbal. (prac.úrazy, ostatní)	223,224, 201,201a																		192
Ohrožení pohlavní nemocí	226																		1
Pohlavní zneuž. v závislosti	242/2,243	49	4	7								1				7			68
Pohlavní zneužívání ostatní	242	49	25	63	98						2	7		1		342	7		594
Znásilnění	241	18	7	4	8	51					27	31	2	1		320	1	6	496
Obchodování s lidmi	232a											2				9			11
Unos	216	1	1									1							3
Omez.a zbav.osob.svobody	231.232	2			1	20					14	24	4	2		162		2	254
Útlak	237					1						2				4			7
Týrání svěřené osoby	215	46				7					1	3				2		1	60
Týrání osoby žij.v spol.obyd.	215a	13				200					107	25	51	2	1	5		9	441
Opuštění dítěte	212																		3
Násilí na veřejném činiteli	153,154/1,																		
(členu policie a ostat.)	155,156/1,2																		21
Nebezpečné vyhrožování	197a	9	1	2	2	234					151	66	72	7	1	222	9	14	922
Ostatní násilné trestné činy	230.233															1			1
Ostatní trestná činnost	xx/	61	5	11	5						1	2				55			160
OBĚTI CELKEM		276	47	90	145	794	528	343	197	26	2	3 746	35	45	349	14 488	21 111		

x/ Z technických důvodů nejsou v tabulce uvedeny osoby v "objektech napadení-skupinách osob".

xx/ §§TZ:174, 175, 202, 204, 205, 206, 207, 208, 217, 217a, 221, 253, 217b

a/ Legenda k uvedeným číselným označením vztahů obětí k pachateli viz příloha č. 14

Příloha č.13

Minimální počty PČR evidovaných obětí trestné činnosti (MUŽI) v roce 2008 v České republice - vztah obětí k pachateli
 Jedná se o "objekty napadení - osoby /muže/" x/ (Formulář o trestném činu, pol. 08). Z policejních údajů zpracovala M.Martinková

Heslo taktické statistické kvalifikace	§§ TR.ZÁK.	Vztah obětí k pachateli a/											celkem					
		601-603	604.605	606.608	607	609.611	610.612	613.614	615.616	617.618	619	620		621.622	623.624	625.626	prázdné	
Krádež	247														13 494	13 494		
Loupež	234				18	1					27					2 328	2 379	
Loupež ve finanč. institucích	234																9	
Vydírání	235	2			38	5	1	44	7	5	4					623	730	
Vražda	219	1				5	5	8	1	1						102	125	
Umýslině ublížení na zdraví	221,222	23	1	3	66	39	51	232	32	29						3 275	3 795	
Ublížení na zdraví z nedbal. (prac.úrazy, ostatní)	223,224, 201,201a																	
Ohrožování pohlavní nemocí	226																329	
Pohlavní zneuž. v závislosti	242/2,243	1	1	1												1	2	
Pohlavní zneužívání ostatní	242	10	2	6	18			3		1						39	79	
Znásilnění	241	2		1	2			2		1						19	27	
Obchodování s lidmi	232a																0	
Unos	216	3															3	
Omez.a zbav.osob.svobody	231.232	2			3	1		8	1							42	58	
Utisk	237				1											3	4	
Týrání svěřené osoby	215	61	2					1								7	72	
Týrání osoby žij.v spol.obyd.	215a	10						6	1							1	21	
Opuštění dítěte	212																5	
Násilí na veřejném činiteli (členu policie a ostat.)	153,154/1, 155,156/1,2																542	542
Nebezpečné vyhrožování	197a	9		1	5	13	12	61	19	3						370	520	
Ostatní násilné trestné činy	230.233															5	5	
Ostatní trestná činnost	xx/	76	2	5												23	377	
OBĚTI CELKEM		200	8	17	151	71	70	386	63	42	0	53	3	20	14 659	6 838	22 581	

x/ Z technických důvodů nejsou v tabulce uvedeny osoby v "objektech napadení-skupinách osob".

xx/ §§Tz:174, 175, 202, 204, 205, 206, 207, 208, 217, 217a, 221, 253, 217b

a/ Legenda k uvedeným číselným označením vztahů obětí k pachateli viz příloha č. 14

Legenda k příloze č. 12, 13 - vztah oběti k pachateli

601,602,603	vlastní dítě;dítě v pěstoun. péči; dítě, kde jeden rodič je druh/družka, přítel
604.605	dítě v blízkém příbuz.vztahu (bratr,sestra,vnuk); dítě ve vzdál.příbuz.vztahu (synovec, neteř...)
606.608	dítě svěř. k doзору (vychovatel,učitel, ved. kroužku...); dítě ve vztahu ke známé osobě (soused, známý)
607	dítě ve vztahu spolužáka, kamaráda
609.611	manželka; manžel
610.612	družka, žena ve spol.domácnosti; druh, muž ve spol. domácnosti
613.614	dospělá osoba v ostatním příbuzenském vztahu než uvedené; dospělá osoba s jiným vztahem (ne 617,618,619)
615.618	matka; otec
617.618	spolubydlící (mimo výše uvedené); podnájemník
619	registrovaný partner, partnerka
620	bez vztahu
621.622	bratr; sestra
623.624	manžel v rozvodovém řízení; manželka v rozvodovém řízení
625.626	bývalý manžel/partner; bývalá manželka/partnerka vztah neuveden

Příloha č.14

Trestné činy (paragrafy tr.zák.), které byly zahrnuty ve výše uvedených přílohách č. 1-13 pod heslo"ostatní trestná činnost" v roce 2008 v policejní statistice a minimální počty PČR evidovaných obětí těchto trestných činů v uvedeném roce v ČR.
Dělení obětí na muže, ženy a skupiny osob.

Heslo takticko statistické klasifikace	§§ TR.ZÁK.	Oběti- muži	ženy	skupiny osob
Křivé obvinění	174	58	9	3
Křivá výpověď	175	10	3	1
Výtržnictví	202	1	26	14
Kuplířství	204	0	28	7
Šíření pornografie	205	5	12	4
Pomluva	206	94	53	21
Neposkytnutí pomoci	207	18	6	1
Neposkytnutí pomoci	208	83	56	19
Ohrožování výchovy mládeže	217	90	81	58
Svádění k pohlavnímu styku	217a	11	18	3
Svádění k pohlavnímu styku	217b	0	1	0
Ublížení na zdraví	221	2	0	0
Lichva	253	7	7	2
CELKEM		379	300	133

Trestní politika a média

Mgr. Jiří Vlach

Institutem pro kriminologii a sociální prevenci v Praze byl v letech 2004 – 2007 prováděn výzkum „Trestní politika a její realizace v oblasti trestní justice“⁷. V rámci tohoto výzkumu se tým⁸ pod vedením JUDr. Zdeňka Karabce, CSc. mimo jiné pokusil zmapovat vliv veřejného mínění a působení médií na formování trestní politiky ČR. Text tohoto příspěvku vychází do značné míry z výsledků výše uvedeného výzkumu.

Trestní politikou deklaruje každý stát úroveň ochrany základních lidských a občanských práv, kterou je ochoten a schopen reálně zabezpečit. Ani Česká republika není v tomto směru výjimkou. Lze předpokládat, že trestní politika je ve všech zemích více či méně podřízena politickým zájmům. Platí tedy tvrzení, že „kriminalita je politikum“. Má to zřejmě příčiny již v samotné povaze politického života, kdy jsou v zájmu politického úspěchu jednotlivých politických stran a uskupení nastolovány problémy a prosazována řešení, která mají zajistit především volební úspěch daného politického subjektu. To platí ve značné míře i o řešení trestně politických problémů. Trestní politika se tak stala v ČR významným polem politického souperění, což však s sebou přináší také nemalé riziko populizmu.

Na formování trestní politiky má mimo jiné významný podíl iniciativa členů zákonodárných orgánů. Výsledky individuálních poslaneckých legislativních aktivit však nejsou vždy jednoznačné. Jejich motivace vyplývá někdy pouze z individuálních zkušeností s kriminalitou či trestní justicí, případně z populistické snahy rychle reagovat na konkrétní případy znepokojující veřejnost. Takové návrhy jsou pak často oprávněně kritizovány jako nesystémové. Z analyzovaných poslaneckých legislativních iniciativ lze dovodit základní důvody pro rozhodnutí poslance či skupiny poslanců pro předložení konkrétního legislativního návrhu. Jsou jimi:

- potřeby praxe (měnící se vztahy, stav a vývoj kriminality, ochrana společnosti),
- nedostatečnost stávající právní úpravy,
- nedostatky nebo komplikace v oblasti soudního rozhodování,
- veřejné mínění,
- plnění mezinárodních závazků .

Rozhodnutí předložit legislativní návrh je v těchto případech založeno na subjektivním pocitu či přesvědčení každého jednotlivého poslance o nezbytnosti změny právní úpravy vyvolané společenskou potřebou. Skutečné prvotní impulsy a podněty, jež ovlivní rozhodnutí poslance podat zákonodárný návrh, vycházejí patrně z obdobných zdrojů, jako je tomu u jakéhokoli jiného člověka. Působení médií je jedním z nejsilnějších a nejmocnějších faktorů ovlivňujících poslaneckou realitu stejně tak, jako i jiné oblasti veřejného života. Prostřednictvím prezentace určitých mediálně atraktivních témat, kterých je nepochybně v trestní oblasti nepřehledné množství, tak vytvářejí média značný tlak na rozhodování poslanců.

⁷ Karabec, Z. a kol.: Trestní politika a její realizace v oblasti trestní justice. IKSP, Praha 2008. ISBN 978-80- -7338-071-7

⁸ složení týmu: JUDr. Zdeněk Karabec, CSc., JUDr. Simona Diblíková, JUDr. Václav Nečada, Mgr. Hana Přesličková, PhDr. Markéta Štěchová, Mgr. Jiří Vlach a JUDr. Petr Zeman, Ph.D.

Také vliv médií na utváření veřejného mínění je nepochybně značný. V rámci výzkumu trestní politiky byl proto uskutečněn empirický výzkum zaměřený především na **povědomost veřejnosti o trestním právu a trestní politice v ČR**, jakož i názory na tuto problematiku. V reprezentativním výzkumném souboru čítajícím 1004 respondentů byly sledovány následující sociodemografické ukazatele:

- pohlaví
- věk
- počet osob v domácnosti
- počet dětí do 18 let v domácnosti
- hrubé příjmy domácnosti
- odpovědnost za chod domácnosti
- vzdělání
- zaměstnání
- rodinný stav
- velikost místa bydliště
- kraj

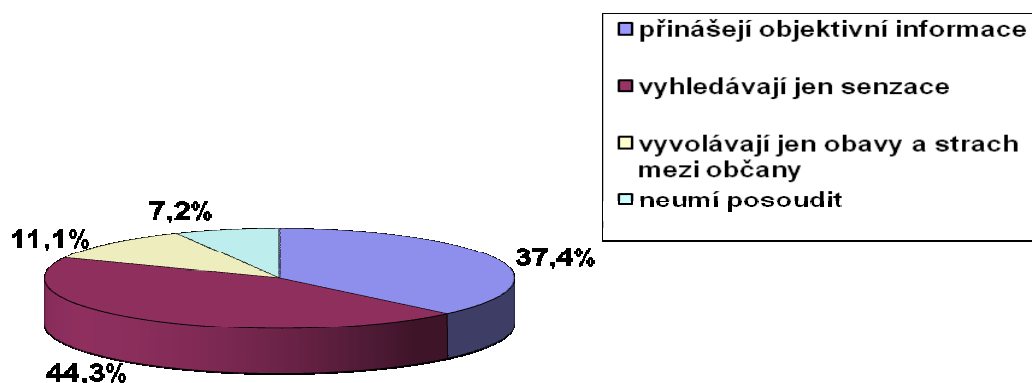
Empirické šetření se mimo jiné zabývalo zjištěním názorů na objektivitu mediálních informací. Většina lidí získává informace o kriminalitě z médií, tedy především z tisku, rozhlasu a televize. **Média a objektivita jejich informací** hrají proto klíčovou roli v informovanosti veřejnosti o této oblasti. Otázka byla položena následujícím způsobem:

Myslíte si, že média, tj. tisk, rozhlas, televize, když informují o kriminalitě v ČR:

- a) přinášejí objektivní informace
- b) vyhledávají jen senzace
- c) vyvolávají jen obavy a strach mezi občany
- d) neumím posoudit jak média informují o kriminalitě

Graf 1 Názory na objektivitu mediálních informací

	absolutní četnosti	%
přinášejí objektivní informace	375	37,4
vyhledávají jen senzace	445	44,3
vyvolávají jen obavy a strach mezi občany	111	11,1
neumí posoudit	72	7,2
CELKEM	1004	100

Odpovědi na tuto otázku dávají českým médiím poměrně nelichotivou vizitku. Pouze něco málo přes třetinu obyvatel vyslovilo názor, že informace, které média poskytují lze považovat za objektivní.

Je však třeba vzít v úvahu skutečnost, že není možno z odpovědí na takto formulovaný dotaz přesně rozpoznat, k jakému typu médií se občané vyjadřují. Zda hovoří o seriózním tisku, nebo o tisku bulvárním, o veřejnoprávním rozhlase či televizi, nebo o soukromých komerčních stanicích. Není tedy nutné interpretovat tyto výsledky výhradně negativně a skepticky. Znění takto položené otázky navíc opomíjí vliv jednoho z významných zdrojů informací se stále se rozšiřujícím okruhem klientů, kterým je nepochybně internet.

Z těchto důvodů se také z odpovědí pravděpodobně nedozvídáme to, že dvě třetiny lidí nemají přístup k objektivním informacím. Zjistíme spíše skutečnost, že veřejnost celkově vnímá zprávy o trestné činnosti více jako skandalizující, než jako seriózní informace.

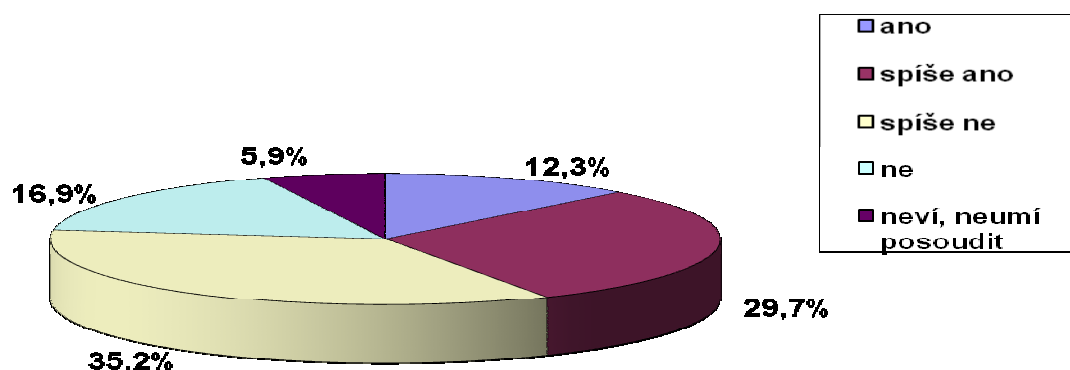
Projevily se statistické závislosti mezi vzděláním a názory na média. Středoškoláci a hlavně vysokoškoláci si častěji myslí, že média přinášejí objektivní informace. Respondenti se základním vzděláním častěji neumějí tuto problematiku posoudit a rovněž zastávají častěji názor, že média vyvolávají strach a obavy mezi občany. Společně se středoškoláky si též častěji myslí, že média vyhledávají jen senzace. Z těchto údajů se dá vyčíst, že vzdělanější respondenti (tj. SŠ a VŠ) mají patrně více zkušeností s tzv. seriózním tiskem a častěji si připadají kompetentní k posouzení médií. Respondenti s nižším vzděláním mají pravděpodobně větší zkušenost s těmi médii, která vyhledávají převážně senzace.

Další otázkou, kterou jsme se v rámci našeho výzkumu zabývali byla **míra důvěry občanů v orgány ochrany práva**. Otázka byla položena v následující podobě:

Myslíte si, že současný český právní řád umožňuje policii a justici účinně stíhat pachatele trestných činů?

Graf 2 Názory na stíhání pachatelů trestných činů

	absolutní četnosti	%
ano	123	12,3
spíše ano	299	29,7
spíše ne	353	35,2
ne	170	16,9
neví, neumí posoudit	59	5,9
CELKEM	1004	100

Při sečtení souhlasných a nesouhlasných odpovědí z tabulky vyplývá, že poněkud převažují negativní názory na možnosti policie a justice účinně stíhat pachatele trestných činů (42 % ano a spíše ano, 52 % ne a spíše ne). U záporných odpovědí navíc spatřujeme poněkud více radikálních odpovědí.

Názory respondentů byly u této otázky signifikantně ovlivněny především velikostí místa bydliště. Nejvýrazněji se projevuje nekompetentnost posoudit tuto situaci v menších lokalitách oproti městům nad 100 000 obyvatel - kde se nevyjádřil nikdo ve smyslu, že by neuměl v tomto směru posoudit schopnosti orgánů činných v trestním řízení. V menších lokalitách schopnostem orgánů činných v trestním řízení účinně stíhat pachatele věří respondenti poněkud méně často, než ve velkoměstech.

Rozlišovací schopnost mezi skupinami respondentů má v této otázce i vzdělání. Čím je vzdělání nižší, tím je menší stupeň důvěry ve schopnosti justice účinně stíhat pachatele. Určitý stupeň nedůvěřivosti u méně vzdělaných respondentů může všeobecně souviset s „nečitelností“ sociálních situací, což souvisí s menším objemem informací, které mají

k dispozici. Může se jednat o jiný druh životních zkušeností a možná i o větší schopnost vzdělanějších lidí domoci se spravedlnosti.

Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu AVČR se ve svých šetřeních pravidelně věnuje též otázkám kriminality, trestání, bezpečnosti občanů, názorům na činnost policie a rovněž vztahu české veřejnosti k médiím. Zajímavé jsou především výsledky výzkumu zaměřeného na zjištění představ českého obyvatelstva o struktuře kriminality a výzkumu vlivu médií na rozhodování politiků.

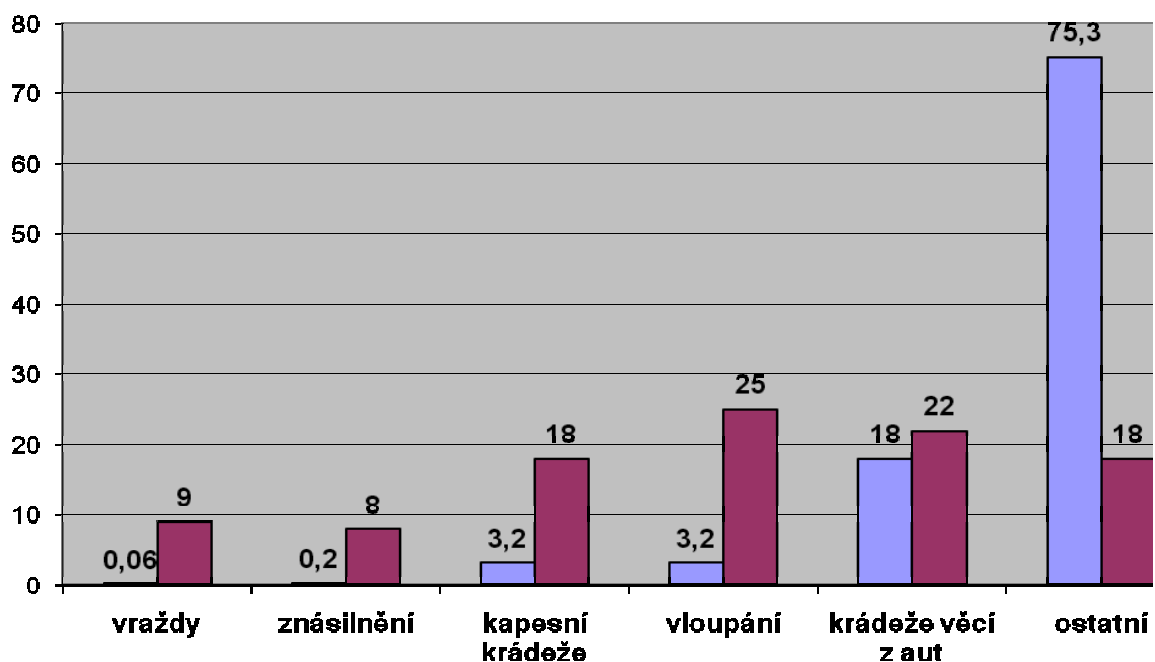
• Představa o struktuře kriminality

Cílem průzkumu z roku 2003⁹ bylo odpovědět na otázku zda odpovídá obraz struktury trestné činnosti v očích veřejnosti realitě, nebo zda je zkreslen působením médií. Představy dotazovaných o podílu jednotlivých trestných činů na celkové kriminalitě se od oficiálních údajů poměrně značně liší.

Zatímco například podíl vražd na celkové kriminalitě činil dle policejních statistik šest setin procenta, respondenti se domnívali že je tento podíl devítiprocentní. Celkové výsledky průzkumu jsou uvedeny v následující tabulce a grafu.

Graf 3 Podíl vybraných trestných činů na celkové kriminalitě spáchané během jednoho roku v ČR

	podle Policejního prezidia v %	podle respondentů v %
vraždy	0,06	9
znásilnění	0,2	8
kapesní krádeže	3,2	18
vloupání do bytů/domů	3,2	25
krádeže věcí z aut	18	22
ostatní trestné činy	75,3	18
CELKEM	100	100

⁹ blíže viz http://www.cvvm.cas.cz/upl/zpravy/100206s_ob30409.pdf

Je velice pravděpodobné, že na utváření představy veřejnosti o rozsahu a struktuře kriminality má vliv osobní zkušenost občanů, kteří byli poškozeni trestnou činností a jejichž negativní individuální zkušenosti veřejnost generalizuje. Názory veřejnosti také reflektují obraz, který nabízejí média. Časté přinášení zpráv o mediálně atraktivních událostech, jako jsou například vraždy či znásilnění, má nezanedbatelný vliv na vznik nepřesných představ o jejich reálné frekvenci.

• Vliv médií na rozhodování politiků

V roce 2006 bylo provedeno empirické šetření zkoumající **vliv médií na rozhodování politiků**¹⁰. Více než polovina respondentů uvedla, že média takový vliv mají. Z toho 20 % odpovědělo „rozhodně ano“ a 33 % odpovědělo „spíše ano“. Čtvrtina lidí soudí, že média takový vliv „spíše nemají“, desetina respondentů se domnívá, že tento vliv „rozhodně nemají“. Největší vliv mají podle tohoto výzkumu na rozhodování politiků televizní stanice spolu s předními deníky. Třetina respondentů se domnívá, že vliv na rozhodování politiků mají i internetové zpravodajské servery a společensko politické týdeníky. Pokud jde o hodnocení nejčtenějšího bulvárního deníku Blesk, nedisponuje tento dle většiny respondentů významnějším vlivem. Jako silný hodnotilo jeho vliv pouze 13 % respondentů.

Vliv médií na společnost je nepochybný. Ať již jde o vliv pozitivní, kterým je bezesporu informování veřejnosti a rozšiřování obzorů poznání, nebo vliv negativní, prostřednictvím něhož mohou média vyvolávat strach a napětí¹¹, případně též inspirovat ke společensky nežádoucímu jednání.

Intenzivní medializace některých trestních případů může též někdy působit na průběh a výsledek trestního řízení. Například ovlivnit postoje svědků a dalších účastníků řízení, působit (byť nepřímo) na hodnocení důkazů soudem či na rozhodování o vině a trestu. Média také v některých případech přímo spolupracují při vyšetřování trestné činnosti. Děje se tak především při pátrání po pachatelích a pohřešovaných osobách. Mohou však pomoci i při identifikaci, hledání svědků, či prokazování původu věci. Již samotné zveřejnění, doplněné případně výsledky investigativní novinářské práce, mohou přinést nové informace. Ty pak v některých případech mohou vést dokonce k přezkoumání případu nebo obnově řízení. Zájem veřejnosti může též v konkrétních případech vést ke kontrole dosavadního postupu orgánů činných v trestním řízení, či k úvahám nad adekvátností právní úpravy. Takovým případem byl v ČR hojně medializovaný případ manželů Stodolových. Tito manželé v letech 2001 až 2003 napadali převážně starší a bezmocné lidi, které vraždili mnohdy trýznivým způsobem, z cílem získat majetkový prospěch. Často manipulovali na místě činu se stopami a snažili se navodit dojem, že šlo o náhlá úmrtí, sebevraždy či nešťastné náhody. Místní policisté polovinu těchto případů uzavřeli s tím, že jde o sebevraždu, odchod z domova, či náhlé úmrtí a tak podobně. Zájem médií a veřejnosti o tyto kauzy vyvolal prošetřování práce příslušného policejního okresu. Na základě nově zjištěných informací byli manželé Stodolovi v dubnu 2004 odsouzeni k doživotnímu trestu odnětí svobody za sérii osmi vražd a dalších trestných činů. Zájem médií a veřejnosti o tyto případy vedl rezignaci vedoucích pracovníků příslušného policejního okresu a inicioval dokonce celoplošnou revizi nejasných případů sebevražd a nešťastných úmrtí. Kontroloři znovu otevřeli několik desítek kauz, kde

¹⁰ blíže viz http://www.cvvm.cas.cz/upl/zpravy/100905s_pd90511.pdf

¹¹ viz. Např. Jirák, J., Köpplová, B.: Média a společnost. Portál, Praha 2003, ISBNM 80-7178-697-7, s.159 a n.

krimalisté zkoumali, zda je původní verdikt správný. Žádnou další vraždu však mezi nimi nenašli.

Za negativní vliv médií lze považovat nepříliš citlivý způsob, jakým je veřejnost informována o kriminalitě a jiných společensky nežádoucích jevech. Takové zprávy mohou mnohdy ve společnosti vyvolávat pocity strachu či nebezpečí. Zvláště komerční televizní stanice jsou často kritizovány za přílišnou senzacechtivost a krvelačný styl zpravodajství. V této souvislosti lze zmínit smutný případ, k němuž došlo letos v březnu u našich západních sousedů. Jedná se o tragedii v německém Winnendenu, kdy sedmnáctiletý student Tim Kretschmer zastřelil 15 lidí, z toho většinu ve škole, do které sám chodil. Způsob, jakým o této události informovala některá německá média se stal předmětem silné kritiky¹². Švýcarský časopis Schweiz Magazin ostře odsoudil necitlivost, s jakou německá média o celé události informovala. V článku nazvaném „Zběsilý čin ve Winnendenu: Ti praví „pachatelé“ sedí v redakcích“¹³ se autor zamýšlí nad možností, že nebytí intenzivní medializace podobných případů, nemuselo by k této tragedii dojít. Domnívá se, že excesivní zpravodajství o masakru na střední škole v Columbine, posloužilo potenciálním následovníkům pachatelů jako inspirace a ukázalo jim, jak velký prostor v médiích mohou získat.

Závěrem lze konstatovat, že masmédia jakožto prostředky schopné oslovit najednou velké množství lidí mají bezesporu obecně významný dopad na jednotlivce i na společnost. Ovlivňují chování, postoje, či názory jedinců, mohou rozšiřovat obzory poznání, ovlivňovat životní styl, ale také vyvolávat strach či napětí, navádět ke společensky nežádoucímu jednání a nebo uvádět v omyl. Média se významnou měrou podílejí na formování veřejného mínění, které má nezastupitelnou roli v procesu formování trestní politiky. Mohou však též vyvolávat klamavý dojem, že se objevuje nový, zvláštní problém kriminality a tím tak přispívat rozhodujícím způsobem k vytváření virtuálního problému kriminality. Ten však obvykle nekoresponduje s reálným stavem a vývojem kriminality podchyceným statistickými údaji¹⁴. Jde především o ty případy, kterým média věnují ve zvýšené míře svou pozornost, čímž ještě posilují jejich význam v očích veřejnosti. Vnímání kriminality veřejností tak není ušetřeno jisté míry zkreslení.

Problematika médií, veřejného mínění a trestní politiky je Institutem pro kriminologii a sociální prevenci sledována i nadále. V současné době zde probíhá výzkum „Veřejnost a trestní politika“, v rámci kterého budou zjišťovány názory české veřejnosti na stav a vývoj kriminality, míra punitivity či tolerance mezi občany, jejich názory na funkci a činnost systému trestní justice a jeho orgánů, názory na stav relevantní legislativy, jakož i informovanost veřejnosti o výše zmiňované problematice.

---

¹² např. <http://www.blisty.cz/art/45931.html>

¹³ srov. <http://www.schweizmagazin.ch/2009/04/13/amoklauf-in-winnenden-die-wahren-tatersitzen-in-den-redaktionen/>

¹⁴ blíže viz Kury, H., Zapletal, J.: Kriminalita a její prezentace v médiích: zkušenosti (především) z Německa České republiky. Kriminálníka, č. 2/2002

Summary

PhDr. Alena Marešová

Since 1992 ICSP has published annually a „yearbook on crime“ and in the past decade it has been published as a collective volume. The publication „Crime in 2008“ is devoted as in every year to crime evaluation of the past year and in its tables section looks at the statistical data issued in 17 earlier published publications devoted to the same subject. At the same time it seeks through individual studies to provide a deeper insight into important problems connected to crime and little discussed elsewhere – specifically it deals with the problems of victims, organized crime and also information on geographical aspects of crime committed in 2008 in Prague and on discussing the role of media in evaluating the crime.

In processing all studies contained in the proceedings maximum use is made of statistical data obtained from the Czech Police Headquarters. These basic data are supplemented by statistical data from the Czech Ministry of Justice, by information and data from the Attorney General's Office reports, from the Prison Service annual reports and from some other departmental and inter-departmental material evaluating the crime state and development and development of a number of accused, prosecuted, convicted and imprisoned offenders in the relevant year. By publishing proceedings we try to concentrate on all basic information on the state of crime in a given year without narrow departmental specialization and in context of a longer time development and of developmental trends.

In this year's study on crime in 2008 the introductory contribution to the proceedings includes comments as usual from the head of the authorship team (A. Marešová) on the basic indicators on crime in the previous year and their changes in the past decade, it also gives information on offenders, their categorisation according to gender, age and recidivism. Generally there are descriptions of registered crimes numbers and some data on suicides. The introductory contribution is followed up in the concluding chapter by published enclosures – tables containing graphs and other statistical data.

The study devoted to the state and trends of crime is emphasising that at present all areas of society are in movement, including the content of crime (structure of crime). Acts evaluated some time ago as inappropriate infringements of social standards, or faults (for instance many negligent deeds causing minor damage to a person or an institution, violating transport laws, financial matters adherence, debts recovery, dealing with personal conflicts or in dealing with institutions etc.), but also deeds not existing before (for instance abuse of internet, including social network abuse), take a more and more significant part in the structure of crime and significantly influence its size and its developmental trends. A logical result of crime structure changes is a distinct change in the structure of persons who are prosecuted, sentenced, and imprisoned for violating criminal law and who are crime offenders accused, convicted and imprisoned.

From the analysis of structure of prosecuted and investigated persons for registered criminal activity in 2008 it was discovered that out of all police prosecuted and investigated persons most of them have been prosecuted for property crime, and thefts (including burglary). In 2005 and 2006 this group was closely followed by offenders prosecuted for credit fraud – about 13 000 of persons, other offenders under the influence of addictive substances and drunkenness, offenders of culpable negligence and offenders of traffic accidents committed by negligence. A long way behind came offenders of intentional bodily

harm and fraud. In 2007 and 2008 the sequence had changed, thefts offenders came top of the list followed by persons convicted of motoring offences especially that of driving a motor vehicle without a driving licence. The number of prosecuted offenders for credit fraud significantly decreased. (In 2008 the entire number of prosecuted offenders by Police of the CR was 122 053 persons).

The crime stagnation in the CR is still true, it includes only final numbers of departmental statistics, not the crime structure and offenders structure. There are distinct changes which make predicting the future rise of fall of crime difficult to predict.

Other contributions in proceedings concentrate more deeply on selected fields of crime.

M. Cejp in his contribution presents some results from the research on organized crime. He concentrates on the basic quantitative data explaining the structure of criminal groups operating on the territory of the CR and on the structure of their criminal and supportive activities. He mentions statistical data concerning the numbers of prosecuted, accused and convicted offenders for participating in criminal conspiracy according to § 163 a) of the criminal law from the Statistical yearbook of crime of the Ministry of Justice of the CR. Basic analyses are mostly of a qualitative type of investigation : experts mostly formulate their opinions, attitudes and arguments. As long as experts express themselves in numbers or percentages, it mostly is an expression of opinions and general trends , where the numeric data is not possible to understand absolutely but only as an instrument of describing structure and developmental trends.

Thanks to the fact, that expert investigations concerning organized crime have take place annually since 1993 there is a fifteen years time line of most of the data available. Where possible, apart from data from 2008 there are mentioned long-term trends for comparison.

The contribution of M. Martinková is as usual dedicated to crime victims and is based on police statistics data. As we have often presented, police data on persons damaged by criminal activity are collected annually in the same way by the Police of the CR. Though these data include only police registered crime victims they still are an important source of complex information on crime victims on the territory of the whole republic. It is possible to deduce some developmental tendencies in given area on the territory of our state. There are two other contributions by Mr. Karba, Bc. and Mr. Vlach, M.A. selected to show the situation in the past year. They describe an untraditional perspective on crime in Prague in 2008 – on its geographic aspects and on the role of media when evaluating crime.

A significant part of proceedings comprises tables recording continual development of crime in general and development of individual kinds of crime and also less accessible information acquired by dealing with other tasks of ICSP connected with the evaluation of crime in the CR on a wider scale (for instance statistical data on numbers of imprisoned persons in the world).

Translated by: Marta Holeková

Přílohy

Přílohy 1-8

- Příloha č. 1 Celková kriminalita v ČR od r. 1973
- Příloha č. 2 Trestná činnost v ČR v roce 2008 podle územního členění
- Příloha č. 3 Trestná činnost v Praze podle jednotlivých obvodních ředitelství
Policie ČR v roce 2008
- Příloha č. 4 Kriminalita od roku 1987 z pohledu policejní statistiky a statistik
státních zastupitelství a soudů
- Příloha č. 5 Přehled o počtu vražd na území ČR od roku 1974
- Příloha č. 6 Přehled o počtu policií evidovaných loupeží od roku 1973
- Příloha č. 7 Vývoj stavu obviněných a odsouzených v ČR v letech 1998-2008
- Příloha č. 8 Indexy zastoupení vězňů ve vybraných zemích (poměr počtu
vězňů osob v té které zemi k počtu obyvatel tamtéž)

Enclosures 1-8

- Enclosure no. 1 Crime in the CR in general since 1973
- Enclosure no.2 Criminal activity in the CR in 2008 according to territorial division
- Enclosure no.3 Criminal activity in Prague according to individual district headquarters of the
Police of the CR in 2008
- Enclosure no.4 Crime since 1987 from the perspective of police statistics and statistics of
prosecutors' offices and courts
- Enclosure no.5 Survey on murders number on the territory of the CR since 1974
- Enclosure no.6 Survey on number of police registered robberies since 1973
- Enclosure no.7 Development of the state of accused and convicted offenders in the CR
during 1999-2008
- Enclosure no.8 Index number of represented prisoners in selected countries (imprisoned
persons number rate in a given country in connection to the number of
population in this country)

Příloha č. 1**Celková kriminalita v České republice (Policíí ČR evidované trestné činy od počátku počítačového zpracování dat o kriminalitě)***zpracovala A.Marešová*

Tabulka č. 1

Rok	Zjištěné trestné činy	Objasněné tr.činy	Procento
1973	109 355	92 685	85,00
1974	109573	92 536	84,45
1975	110 957	96725	87,17
1976	106 602	93 753	87,94
1977	103 083	89 956	87,26
1978	103 251	89 798	86,97
1979	98 091	83 825	85,45
1980	103 219	86 653	83,95
1981	110 312	90 906	82,40
1982	120 444	97 847	81,23
1983	117 001	96 939	82,85
1984	120 918	100 672	83,25
1985	121 272	100 665	83,00
1986	122 122	101 000	82,70
1987	120 260	99 006	82,32
1988	119 675	97 064	81,10
1989	120 768	93 542	77,45
1990	216 852	83 237	38,38
1991	282 998	94 115	33,25
1992	345 140	108 380	31,40
1993	398 505	126 442	31,72
1994	372 427	136 935	36,76
1995	375 630	151 842	40,42
1996	394 267	162 929	41,32
1997	403 654	169 177	41,90
1998	425 930	185 093	43,46
1999	426 626	193 354	45,32
2000	391 469	172 245	43,99
2001	358 577	166 827	46,52
2002	372 341	151 492	40,69
2003	357 740	135 581	37,90
2004	351 629	134 444	38,23
2005	344 060	135 281	39,32
2006	336 446	133 695	39,74
2007	357 391	138 852	38,85
2008	343 799	127 906	37,20

Příloha č. 2

Trestná činnost v České republice v roce 2008 podle územního členění (vyšších územních celků)

Tabulka č. 2

	Tr.činy evidované policíí	Počet obyvatel k k 1.1.2009	Tr.činy na 1000 obyvatel	Pořadí podle zamořnosti území
Česká republika	343 799	10 467 542	32,28	
Praha	83 125	1 233 211	67,41	1.
Středočeský kraj	42 601	1 230 691	34,62	4.
Jihočeský kraj	15 928	636 328	25,03	9.
Plzeňský kraj	15 153	569 627	26,60	8.
Karlovarský kraj	9 030	308 403	29,28	6.
Ústecký kraj	33 124	835 891	39,63	2.
Liberecký kraj	15 463	437 325	35,36	3.
Královehradecký kraj	12 511	554 520	22,56	11.
Pardubický kraj	10 062	515 185	19,53	12.
Vysočina	8 872	515 411	17,21	14.
Jihomoravský kraj	31 700	1 147 146	27,63	7.
Olomoucký kraj	14 883	642 137	23,18	10.
Zlínský kraj	10 395	591 412	17,58	13.
Moravskoslezský kraj	40 952	1 250 255	32,75	5.

*Zdroj: Ročenka ČSÚ

Stínováním jsou označeny změny oproti roku 2007: Karlovarský kraj byl na 5. místě, Královehradecký na 10., Vysočina na 13., Zlínský na 14. a Moravskoslezský na 6. místě.

Příloha č. 3

**Trestná činnost v Praze podle jednotlivých obvodních ředitelství
Policie ČR (oblastí) 2008**

(ze statistik Policie ČR zpracovala A.Marešová)

Tabulka č. 3

	Praha I.	Praha II.	Praha III.	Praha IV.	Praha celkem
Násilná kriminalita					
Evidováno tr. činů	624	423	726	662	2435
Objasněno	316	160	340	257	1073
Tj. procent	50,64	37,83	46,83	38,82	44,07
Mravnostní kriminalita					
Evidováno tr. činů	24	38	59	44	165
Objasněno	8	17	40	21	86
Tj. procent	33,33	44,74	67,80	47,73	52,12
Krádeže vloupáním*					
Evidováno tr. činů	1855	1971	2422	2913	9171
Objasněno	146	106	191	115	558
Tj. procent	7,87	5,38	7,89	3,95	6,08
Krádeže prosté*					
Evidováno tr. činů	11246	10957	11823	16518	50674
Objasněno	816	621	603	628	2673
Tj. procent	7,26	5,67	5,10	3,80	5,27
Ostatní majetková kriminalita					
Evidováno tr. činů	905	1032	1041	1552	4546
Objasněno	214	153	155	214	739
Tj. procent	23,65	14,83	14,89	13,79	16,26

Hospodářská kriminalita					
Evidováno tr. činů	2007	1330	1975	1920	7242
Objasněno	823	537	891	687	2939
Tj. procent	41,01	40,38	45,11	35,78	40,58
Ostatní kriminalita					
Evidováno tr. činů	1008	750	899	860	3519
Objasněno	844	565	705	479	2594
Tj. procent	83,73	75,33	78,42	55,70	73,71
Zbývající kriminalita					
Evidováno tr. činů	864	1249	1691	1561	5365
Objasněno	737	1038	1483	1270	4528
Tj. procent	85,30	83,11	87,70	81,36	84,40

*Případné drobné nesrovnalosti v součtech jsou způsobeny tím, že do celkových dat je zahrnuta i evidence trestných činů zjištěná Pohraniční policií v Ruzyni. Celkem v roce 2008 to bylo 168 trestných činů převážně majetkové (156 tr.činů) a hospodářské kriminality (10 tr.činů).

Rozdělení pražských obvodů pod správu jednotlivých obvodních ředitelství Policie ČR (oblastí) je následující:

- Obvodní ředitelství PČR Praha I. – obvody 1,6,7**
- Obvodní ředitelství PČR Praha II. – obvody 2,5**
- Obvodní ředitelství PČR Praha III. – obvody 3,8,9**
- Obvodní ředitelství PČR Praha IV. – obvody 4,10**

Příloha č. 4

Kriminalita od roku 1987 z pohledu policejní statistik a statistik státních zastupitelství a soudů (ze statistik Policie ČR a statistik MS ČR zpracovala A. Marešová)

Tabulka č. 4

Rok	Policií zjištěné trestné činy	Policií objasněné trestné činy	Stíháno nebo zkrác. příp. řízení	Obžalováno nebo návrh na potrestání	Soudy odsouzené osoby
1987	120 260	99 006	71 716	59 379	53 366
1988	119 657	97 064	72 887	51 782	47 887
1989	120 768	93 542	65 959	48 523	41 005
1990	216 852	83 237	55 317	26 341	16 521
1991	282 998	94 115	63 194	44 114	27 837
1992	345 1400	108 380	66 565	48 556	31 017
1993	398 505	126 442	82 575	57 917	35 148
1994	372 427	136 935	85 929	65 139	51 931
1995	375 630	151 842	105 169	84 006	54 957
1996	394 267	162 929	109 204	85 377	57 974
1997	403 654	169 177	108 275	84 066	59 777
1998	425 930	185 093	106 488	73 905*	54 083*
1999	426 626	193 354	107 879**	84 973	62 595
2000	391 469	172 245	110 808	86 074	63 211
2001	358 577	166 827	110 461	84 855	60 182
2002	372 341	151 491	110 800**	93 881**	65 098
2003	357 740	135 581	110 997**	95 920**	66 131
2004	351 629	134 444	108 061**	94 430**	68 443
2005	344 060	135 281	108 100**	95 767**	67 561
2006	336 446	133 695	110 339**	97 880**	69 445
2007	357 391	138 852	113 813**	101 240**	75 728
2008	343 799	127 906	96 340	84 665	75 761

Vysvětlivky:

Stíháno – počet osob, jejichž stíhání vedené podle § 160 trestního řádu bylo ve sledovaném roce ukončeno

Obžalováno – počet osob, na něž byla podána obžaloba podle § 176 trestního řádu

Odsouzeno – počet osob pravomocně odsouzených

* V roce 1998 v důsledku amnestie prezidenta bylo v přípravném řízení ukončeno více než 27 tisíc trestních věcí a zastaveno stíhání více než 15 tis. osob. Projevilo se to jak snížením počtu obžalovaných osob, tak i následně osob odsouzených. Největší dopad měla amnestie na počty obžalovaných mladistvých pachatelů a obžalovaných žen.

** Údaje byly převzaty z přílohy „Přehled o celkovém stavu a vývoji trestné činnosti podle počtu osob stíhaných, osob, kterým bylo sděleno podezření, a odsouzených“ ze Zprávy o činnosti státního zastupitelství (NSZ) za rok 2007. Za rok 2008 - z ročenky MSp ČR 2009 přístupné na: portal.justice.cz. Od roku 2002 jsou v počtu stíhaných osob zahrnuty i osoby, u kterých bylo vedeno zkrácené přípravné řízení a u obžalovaných osob i osoby navržené na potrestání.

Příloha č. 5

Počty policíí evidovaných vražd* (§ 219 tr.zák.) na území ČR od roku 1974
(ze statistik Policie ČR zpracovala A.Marešová)

Tabulka č. 5

Rok	Celkový počet	Objasněné trestné činy	Z toho pokusů	Novorozených dětí
1974	151	-	50	16
1975	137	-	36	14
1976	114	-	32	9
1977	101	-	33	11
1978	120	-	31	13
1979	130	-	37	12
1980	124	-	44	5
1981	135	-	39	7
1982	161	-	57	21
1983	173	-	67	12
1984	147	-	56	15
1985	142	-	45	12
1986	129	-	38	12
1987	139	-	35	12
1988	100	-	33	1
1989	126	119	41	5
1990	212	184	55	7
1991	194	174	61	9
1992	258	219	78	8
1993	278	229	83	6
1994	286	237	82	4
1995	277	239	96	3
1996	267	226	91	4
1997	291	252	101	3
1998	313	272	135	1
1999	265	236	89	4
2000	279	228	101	6
2001	234	208	84	1
2002	234	210	92	1
2003	232	199	66	3
2004	227	205	85	0
2005	186	161	79	0
2006	231	196	88	2
2007	196	174	64	0
2008	202	174	87	1

* včetně přípravy vraždy a pokusu vraždy (§§ 7,8 tr.zák.) Počet příprav k trestnému činu vraždy představuje cca 4-8 skutků ročně. V roce 2007 to bylo 6 skutků.

Příloha č. 6**Počty policíí evidovaných loupeží (§ 234 TZ) na území ČR od roku 1973***(ze statistik Policie ČR zpracovala A. Marešová)*

Tabulka č. 6

Rok	Zjištěné trestné činy	Objasněné trestné činy
1973	522	445
1974	483	402
1975	469	389
1976	408	322
1977	641	547
1978	664	558
1979	602	540
1980	735	645
1981	643	534
1982	712	601
1983	893	732
1984	815	695
1985	944	816
1986	870	754
1987	800	683
1988	799	675
1989	789	631
1990	3 855	1 475
1991	4 142	1 515
1992	3 855	1 475
1993	4 109	1 530
1994	3 826	1 767
1995	3 978	1 752
1996	4 218	1 965
1997	4 751	2 006
1998	4 306	1 861
1999	4 817	1 900
2000	4 644	1 811
2001	4 372	1 813
2002	5 434	2 450
2003	5 468	2 334
2004	6 107	2 598
2005	5 550	2 388
2006	4783	2 128
2007	4 668	1 893
2008	4 515	1 966

Příloha č. 7

Vývoj stavu obviněných a odsouzených ve věznicích ČR v letech 1999-2008
(zpracováno ze statistik GRVS ČR)

Tabulka č. 7

1. Vývoj stavů obviněných v letech 1999 - 2008

	Stav k 31.12.									
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Muži	6 566	5 604	4 341	3 222	3 244	3 084	2 697	2 277	2 110	2 214
Ženy	368	363	242	162	165	185	163	122	144	188
Celkem	6 934	5 967	4 583	3 384	3 409	3 269	2 860	2 399	2 254	2 402

2. Vývoj stavů odsouzených v letech 1999 - 2008

	Stav k 31.12.									
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Muži	15 510	14 966	14 190	12 321	13 298	14 437	15 336	15 376	15 792	17 209
Ženy	616	605	547	508	570	637	741	803	855	891
Celkem	16 126	15 571	14 737	12 829	13 868	15 074	16 077	16 179	16 647	18 100

3. Vývoj stavů mladistvých v letech 1999 – 2008

a) Obvinění

	Stav k 31.12.									
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Muži	214	156	116	99	90	73	63	58	33	58
Ženy	13	7	4	3	3	6	1	1	1	3
Celkem	227	163	120	102	93	79	64	59	34	61

Vývoj stavů mladistvých v letech 1999 - 2008

b) Odsouzení

	Stav k 31.12.									
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Muži	129	107	84	80	90	96	120	109	133	148
Ženy	2	3	3	1	4	6	4	2	1	4
Celkem	131	110	87	81	94	102	124	111	134	152

4. Vývoj stavů obviněných a odsouzených cizích státních příslušníků v letech 1999 – 2008

	Stav k 31.12.									
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Muži	1 656	1 405	1 097	757	790	792	663	532	541	505
Ženy	1 309	1 129	1 029	917	913	920	915	846	851	944
Celkem	2 965	2 534	2 126	1 674	1 703	1 712	1 578	1 378	1392	1 449

Příloha č. 8

Počty vězňených osob ve vybraných státech Evropy a mimoevropských státech včetně indexů vězňených osob k počtu obyvatel. Zpracovala Marešová podle Walmsley, Roy: World Prison Population List (eighth edition), King's College London, International Centre for Prison Studies

Tabulka č. 8

Stát/pořadí (jen prvních 10)	Počet vězňených osob	Data k měsíc/rok	Přibližný počet obyvatel v mil.	Index na 100tis.obyv.	Zdroj dat
Albánie	5 041	6/08	3,18	159	NPA
Andorra	30	9/06	0,08	37*	EU
Anglie a Wales	83 392	11/08	54,56	153	NPA
Armenie	3 520	10/07	3,23	109	NPA
Azerbajdžán	19 559	12/06	8,53	229	EU
Belgie	10 002	6/08	10,71	93	NPA
Bělorusko/3.	45 416	12/06	9,71	468	UN
Bosna a Hercegovina	1 750	4/08	2,6	67	MJ
Bulharsko	10 271	1/08	7,64	134	NPA
<i>Česká republika</i>	<i>18 901</i>	<i>12/07</i>	<i>10,38</i>	<i>182</i>	<i>NPA</i>
Dánsko	3 448	9/08	5,49	63*	NPA
Estonsko	3 467	1/08	1,34	259	NPA
Finsko	3 370	1/08	5,30	64*	NPA
Francie	59 655	7/08	62,10	96	NPA
Holandsko	16 416	8/08	16,44	100	NPA
Chorvatsko	4 127	7/07	4,44	93	NPA
Irsko	3 325	10/07	4,39	76	NPA
Island	140	9/08	0,318	44*	NPA
Itálie	55 057	6/08	59,86	92	NPA
Kosovo	1 300	2/06	2,1	62*	UN
Kypr	671	8/08	0,805	83	NPA
Litva	7,866	1/08	3,36	234	LSÚ
Lotyšsko	6,548	1/08	2,27	288	NPA
Maďarsko	14 911	9/08	10,04	149	NPA
Makedonie	2 200	3/08	2,05	107	EU
Malta	387	2007	0,409	95	MJ
Moldávie/6.	8 130	9/07	3,58	227	EU

Německo	73 203	8/08	82,16	89	GSÚ
Norsko	3 276	8/08	4,74	69	NPA
Polsko/8.	84 321	10/08	38,11	221	NPA
Portugalsko	11 017	11/08	10,63	104	NPA
Rakousko	7 909	8/08	8,35	95	NPA
Rumunsko	26 551	11/08	21,49	124	NPA
Rusko/2.	891 738	11/08	141,83	629	NPA
Řecko	12 300	11/08	11,25	109	MJ
Skotsko	7 893	11/08	5,18	152	NPA
Slovensko	7 986	12/07	5,40	148	NPA
Slovinsko	1 317	9/08	2,04	65*	NPA
Srbsko	8 978	9/07	7,38	122	EU
Srbská republika	928	9/07	1,4	66*	EU
Španělsko	73 687	11/08	46,02	160	NPA
Švédsko	6 770	10/07	9,17	74	NPA
Švýcarsko	5 715	9/07	7,56	76	SSÚ
Turecko	101 100	11/08	71,33	142	NPA
Ukrajina/4.	149 690	1/08	46,37	323	NPA

Vybrané mimoevropské státy

Stát	Počet vězněných osob	K datu měsíc/rok	Přibližný počet obyvatel v mil.	Index na 100 tis obyvatel	Zdroj dat
Argentina	60 621	12/06	39,3	154	MJ
Austrálie	27 615	6/08	21,37	129	NPA
Bolivie	7 682	10/06	9,4	82	NPA
Brazílie	440 013	6/08	194,2	227	NPA
Čína	1 565 771	12/05	1,319,7	119	NPA
Ekvádor	17 065	8/08	13,5	126	NPA
Filipíny	91 530	2006	84,5	108	UN
Chile/5.	51 244	10/08	16,8	305	NPA
Indie	373 271	12/06	1,127,5	33*	ISÚ
Indonésie	136 017	10/08	236,0	58*	NPA
Írán	158 351	8/07	71,3	222	NPA
Japonsko	81 255	12/06	128,25	63*	NPA
Kanada	38 348	07/08	33,1	116	SÚK

Kolumbie	69 689	9/08	46,7	149	NPA
Korea	47 097	6/08	48,4	97	NPA
Mexiko	222 671	9/08	107,4	207	NPA
Malajsie	50 305	2007	26,2	192	NPA
Mongolsko	6 593	2006	2,7	244	NPA
Nový Zéland	7 887	6/08	4,27	185	NPA
Paraguay	6 031	11/08	6,2	97	NPA
Peru	41 745	1/08	28,5	146	NPA
Saudská Arábie	28 612	2002	21,7	132	UN
Srí Lanka	25 537	7/07	21,1	121	NPA
Thajsko	166 338	2/08	64,7	257	NPA
USA/1.	2 293 157	12/07	303,15	756	USÚJS
Uruguay	6 947	8/06	3,6	193	CJE
Venezuela	22 000	4/08	28,0	79	VSÚ
Vietnam	98 556	2006	85,3	116	NPA

Vysvětlivky: NPA – National prison administration

UN – United Nations

EU – Rada Evropy

MJ – ministerstva justice

ÚS, SSÚ, FSÚ apod. – statistické úřady

CJE – criminal justice expert

Pozn.: V tabulce je zvýrazněno a označeno pořadím 5 nejvyšších indexů vyjadřujících poměr počtu vězňů k počtu obyvatel v hodnoceném období . Nejmenších 10 indexů je označeno hvězdičkou.

ANALÝZA TRENDŮ KRIMINALITY V ROCE 2008
Sborník statí pracovníků IKSP a časové řady vybraných ukazatelů kriminality

Autoři: PhDr. Alena Marešová
PhDr. Martin Cejp, CSc.
Bc. Michal Karban
PhDr. Milada Martinková, CSc.
Mgr. Jiří Vlach

Recenzenti: Dr. Zdeněk Kovařík, CSc.
PhDr. Magdalena Ondicová, PhD.
PhDr. Markéta Štěchová

Vydavatel: Institut pro kriminologii a sociální prevenci
Nám. 14. října 12, Praha 5

Určeno: Pro odbornou veřejnost

Tiskárna: Vydavatelství KUFR s.r.o.
Naskové 3, Praha 5

Dáno do tisku: prosinec 2009

Vydání: první

Náklad: 200 ks

www.kriminologie.cz

ISBN 978-80-7338-092-2